

albachiana
AUTO MOTO NOLEGGIO

VOZNIŠKA DOVOLJENJA A - B
za privatiste

Strada di Fiume, 45, Trst
www.albachiaranoleggi.it - Tel. in fax 040 913230

Bojan Brezigar:
V posvetovalnih
komisijah lokalnih
uprav je premalo
predstavnikov
slovenske manjšine

Dinozaver Antonio je pripadal
doslej še nepoznani živalski vrsti

albachiana
AUTO MOTO NOLEGGIO

VOZNIŠKA DOVOLJENJA A - B
za privatiste

Strada di Fiume, 45, Trst
www.albachiaranoleggi.it - Tel. in fax 040 913230

Primorski dnevnik

NEDELJA, 13. DECEMBRA 2009

Št. 295 (19.694) leto LXV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

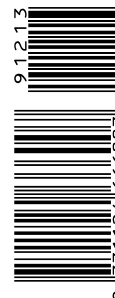
POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 1,00 €

9 771124 666007

Gre le za velik »blef«?

MARTIN BRECELJ

Vsem je na očeh, da je berlusconizem do neke mere že načel italijanski ustavni red. Tako je že v precejšnji meri »ukrotil« parlament z volilnim zakonom, ki vodstvom strank omogoča, da *de facto* imenujejo parlamentarce, pa tudi z nenehnim seganjem po zakonskih odlokih in zaupnicah, ki dušijo njegovo zakonodajno pobudo. Zato ni čudno, da je parlament pogoltnil že marsikateri zakon *ad personam*, ki bi moral biti neprebavljiv za dostojanstvo sleherne zakonodajne oblasti.

Vprašanje pa je, ali bo berlusconizem zares docela sprevrgel italijanski ustavni red v avtoritarnem smislu, kot je v četrtek po svoje zagrozil sam Berlusconi na kongresu Evropske ljudske stranke v Bonnu. Predsednik republike Napolitano je vsekakor upravičeno sprožil alarm in vse kaže, da se stranke opozicije zavajajo nevarnosti.

A ni izključeno, da je Berlusconi v Bonnu le blefiral. Če iz vzamemo možnost državnega udara, je spreminjanje ustave zapleten postopek, ki v parlamentu zahteva ali kvalificirano dvotretjinsko večino ali vsaj absolutno večino, pri čemer je potem možen referendum. S tega vidika pa je Berlusconi dokaj nemočen, saj na kvalificirano večino za svoje sporne reforme ne more računati, vse manj pa se lahko zanaša tudi na lastno večino, kot dokazuje Finijev primer. Prav zato premier razmišlja tudi o predčasni volitvah, za katere pa se bo težko odločil, saj bi bile tudi zanj veliko tveganje.

Sicer pa ne gre pozabiti, da blef deluje, dokler nihče ne zahteva razkritja kart.

PODNEBNE SPREMEMBE - Včeraj v Kopenhagenju ob robu konferenco ZN

Demonstracije za zavezujoč in pravičen podnebni dogovor

Policija aretirala več sto mladih, ki so razbijali izložbe in sploh nasilno nastopali

GORICA-VILEŠ - Slovesno odprtje gradbišča

Položili temeljni kamen za novo avtocestno povezavo

VILEŠ - V Vilešu so včeraj položili temeljni kamen za novo avtocesto, s katero si peti koridor utira pot skozi goriško pokrajino. Slovesnosti, s katero so odprli gradbišče za gradnjo nove avtocestne povezave

med Gorico in Vilešem, se je udeležil predsednik deželne vlade Renzo Tondo, poleg njega pa so bili prisotni številni krajevni upravitelji, predstavniki sil javnega reda in župani občin, po ozemlju katerih bo spe-

ljana nova avtocesta. Za gradnjo 17 kilometrov avtocestne povezave bo potrebnih 183 milijonov evrov; gradbena dela naj bi se zaključila v drugi polovici leta 2012.

Na 10. strani

KOEENHAVN - Na demonstracijah za ukrepanje proti podnebnim spremembam se je včeraj v Kopenhagenju po ocenah policije zbralo 30.000 ljudi, medtem ko organizatorji pravijo, da jih je bilo 100.000. Demonstracije so večinoma potekale mirno, ob robu pa je skupina mladih začela razbijati izložbe, a je posredovala policija. Demonstranti so želeli s protesti svetovne voditelje, ki se udeležujejo konference ZN, pozvati k hitri sklenitvi zavezujočega in pravičnega dogovora, ki naj bi nasledil Kjotski protokol. Konferenca se bo končala 18. t. m. Demonstracije so bile tudi drugod po svetu.

Na 2. strani

SSG: vprašanje pogodb za igralce še vedno nerešeno

Na 4. strani

Roma zaslužnija otroke in jih prisilila, da so kradli

Na 4. strani

Dežela pripravila finančni udarec za goriško kulturo

Na 11. strani

Francoski turist umrl sredi goriškega Korza

Na 11. strani

Za zvezo Legambiente Tržič utegne dobiti jedrsko centralo

Na 11. strani

TEAM 7

nat
spaziocorti

opremiti z naravo

nat_spaziocorti
Trst, via Corti 2 (tik ob trgu Venezia)
od torka do sobote 10-13 e 15.30-19.30 ali pa s predhodno prijavo
tel. 040 9990006 - info@natdesign.it - www.natdesign.it

BOŽIČNA PROMOCIJSKA AKCIJA
Lingerie & Clothes
LB
abbigliamento intimo e mare
OD 20% DO 50% POPUSTA
Vesele Praznike!

GRIGIO PERLA

SESJAN, 41 D - TEL. 040 291441

SANITARIA
Il Girasole

SANITARNI IN
ORTOPEDSKI ARTIKLI
V CENTRU
PROSEKA

PROSEK, 129 TRST
MOB. 339 8481964

PODNEBNE SPREMEMBE - Ob robu konference Združenih narodov

Več deset tisoč ljudi včeraj demonstriralo v Kopenhavnu

Zahtevali so zavezujoč in pravičen dogovor - Med demonstranti tudi nasilneži, ki jih je policija aretirala

KOEBENHAVN - Na demonstracijah za ukrepanje proti podnebnim spremembam se je včeraj v Kopenhavnu po ocenah policije zbralo 30.000 ljudi, medtem ko organizatorji pravijo, da jih je bilo 100.000. Demonstracije so večinoma potekale mirno, ob robu pa je skupina mladih začela razbijati izložbe, a je posredovala policija.

Demonstranti so se iz središča danske prestolnice odpravili proti šest kilometrov oddaljenemu konferenčnemu centru, kjer potekajo pogajanja, na katerih naj bi predstavniki 193 držav dosegli dogovor o novem globalnem sporazumu za boj proti podnebnim spremembam. Kot so povedali organizatorji, želijo s protesti svetovne voditelje pozvati k hitri sklenitvi zavezujočega in pravičnega dogovora, ki bo nasledil Kjotski protokol.

Demonstranti so se mirno ustavili približno 500 metrov pred centrom. Tam so dosedanja danski ministrici za okolje Connie Hedegaard, ki vodi pogajanja, predali seznam z zahtevami. Hedegaardova jim je odgovorila: "Prav imate. Dovolj smo govorili, zdaj je čas za ukrepanje."

Pred začetkom pohoda je v Kopenhavnu prišlo do incidenta, ko je skupina okoli 300 v črno oblečenih mladih začela razbijati izložbe. Policija jih je nemudoma obkolila. Ob robu demonstracij je bilo še nekaj incidentov. V enem je bil ranjen policist, ki ga je v glavo zadel kamen. Poškodba naj ne bi bila hujša, druge podrobnosti pa niso znane.

Še pred začetkom demonstracije je danska policija včeraj aretirala 19 oseb, že v petek pa 75. Med samim protestom pa so aretirali 400 ljudi. Šlo naj bi za pripadnike različnih militantnih skupin iz Severne Evrope, ki so incidente povzročali tudi ob vrhu zveze Nato aprila letos v Franciji. Za red je skrbelo okoli 5000 policistov, Kopenhavn pa preletavajo tudi s helikopterji.

Sicer so demonstracije v glavnem potekale mirno. Na Dansko so prišli številni aktivisti iz različnih evropskih držav, največ iz Nemčije, Velike Britanije in Nizozemske. Na nujnost ukrepanja proti podnebnim spremembam so včeraj opozarjali tudi drugod po svetu. Demonstracije so bile v Avstraliji, Hong Kongu, Indoneziji, v številnih evropskih državah, vključno v Sloveniji in Italiji, pa še v ZDA in drugod.

Kot znano, se je konferenca ZN v Kopenhavnu začela 7. decembra, končala pa se bo predvidoma 18. decembra.

Včerajšnje demonstracije v Kopenhavnu so v glavnem potekale mirno; policija pa je aretirala nekaj sto ljudi zaradi nasilnih dejanj

ANSA

ITALIJA - Predlog voditelja UDC

Casini ne izključuje volilne koalicije proti Berlusconi

RIM - »Če bo Silvio Berlusconi stopnjeval napade na institucije in če bo morebiti izsilil predčasne volitve, bomo morali resno razmisliti o koaliciji proti predsedniku vlade.« Voditelj UDC Pier Ferdinando Casini je s tem predlogom včeraj dodatno razgibal itak že precej razgiban italijansko politično sceno. Casinijev predlog je seveda doživel prezir in ostro kritiko v desni sredini, vodja Demokratske stranke Pierluigi Bersani pa je predlog označil za zelo zanimivega. Casinijeve besede pozdravlja tudi Francesco Rutelli, ki je prav včeraj naredil nadaljnji korak naprej za ustanovitev nove sredinske usmerjene stranke.

Casini pravi, da bi moral predsednik republike v primeru padca Berlusconijeve vlade poveriti mandat za sestavo nove predsedniku poslanske zbornice Gianfrancu Finiju. Slednji včeraj ni želel komentirati Casinijevih besed in jih najbrž

tudi ne bo, tudi zato, ker je predsednik zbornice prepričan, da bi moral Berlusconi ostati v palači Chigi vse do naravnega izteka svojega mandata, to se pravi do spomladi leta 2013.

Bolj zgovoren pa je Bersani, ki itak računa na zavezništvo s Casinijem v mnogih italijanskih deželah. Demokratska stranka se namreč boji, da bo ministriški predsednik v prihodnjih dneh še zaostрил polemiko z Giorgiom Napolitanom in z ustavnim sodiščem, kar naj bi imelo posledice za demokratično stabilnost države. V tem primeru bi Italija res potrebovala novo vlado, pravi Bersani. Da krize in predčasnih volitev ne bo, so prepričani v desni sredini. Obrambni minister Ignazio La Russa svari Casinija pred volilnim zavezništvom z levico, medtem ko Fabrizio Cicchitto opozarja, da je morebitna koalicija UDC-Bersani-Di Pietro obsojena na propad.

Pier Ferdinando Casini

ANSA

Tajska zasegla letalo z orožjem iz Severne Koreje

BANGKOK - Tajske oblasti so včeraj po zasilnem pristanku na letališču v bližini Bangkoka zasegle severnokorejsko letalo, na krovu katerega so odkrile orožje. Vseh pet članov posadke so aretirali.

Pilot letala je zaprosil za dovoljenje za prisilni pristanek na letališču Don Mueang, da bi lahko dotočili gorivo. Inšpektorji so po pristanku na letalu odkrili tovor orožja, med katerim so bile granate, rakete in druge vrste vojnega orožja. Po poročanju lokalnih medijev naj bi bilo na krovu za 40 ton orožja.

Policija je po najdbi aretirala vse članke posadke, ki so najprej trdili, da je na letalu le oprema za vrtnanje nafte. Štirje člani posadke naj bi bili iz Kazahstana, eden pa iz Belorusije. Po navedbah policije je letalo priletelo iz smeri Pjongjanga, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Pakistanska vojska pregnala talibane

ISLAMABAD - Pakistanska vojska je iz pokrajine Južni Vaziristan ob meji z Afganistanom - ključnega bojišča v boju Pakistana proti islamskim upornikom - pregnala talibane, je sporočil pakistanski premier Jusuf Raza Gilani. Vojska je ofenzivo na tem območju sprožila oktobra. "Operacija v Južnem Vaziristanu se je končala, sedaj poteka razprava o tem, ali jo razširimo v okrožje Orakzaj," je Gilani dejal novinarjem v mestu Lahore na vzhodu Pakistana.

Številni uporniki naj bi namreč iz Južnega Vaziristana pobegnili v plemensko območje Orakzaj, kjer je pakistanska vojska v zračnih napadih v petek ubila devet upornikov in uničila dve njihovi skrivališči. Po navedbah Združenih narodov je zaradi vojaške operacije iz Orakzaja že pobegnilo več kot 40.000 civilistov, ki potrebujejo humanitarno pomoč.

V Abhaziji po mnenju Gruzije nezakonite volitve

SUHUMI - V gruzijski separatistični pokrajini Abhaziji, katere neodvisnost so po lanski rusko-gruzijski vojni priznale Rusija, Nikaragva in Venezuela, so včeraj volili novega predsednika. Gruzija je volitve že označila za nezakonite. Na prve volitve po rusko-gruzijski vojni avgusta lani, ki ji je sledilo rusko priznanje neodvisnosti Abhazije, je pozvanih približno 131.000 volivcev. Za predsedniški položaj v Abhaziji se poteguje pet kandidatov, med njimi dosedanja predsednik Sergej Bagapš. Kandidatom je skupno, da vsi kategorično zavračajo idejo ponovne združitve z Gruzijo, ki je medtem obsodila izvedbo volitev. (STA)

ITALIJA - 40-letnica pokola na Trgu Fontana v Milanu

Napolitano: Poiskati resnico Protest proti županiji Moratti

MILAN - »Nujno je nadaljevati z iskanjem resnice«. To je poudaril predsednik republike Giorgio Napolitano ob 40. obletnici pokola na milanskem Trgu Fontana. Napolitano se je obrnil neposredno na svojce žrtev in izrazil upanje, da bodo prizadevanja tudi privedla do konkretnih rezultatov.

V Milanu so medtem včeraj priredili kar dva sprevoda. Na eni strani so bili svojci žrtev pokola, ki so se ga udeležili tudi milanska županja Letizia Moratti, predsednik Pokrajine Milan Guido Podestà in predsednik Dežele Lombardija Roberto Formigoni. Te so sodelujoči občani tudi pošteno izžvižgali, komaj so stopili na oder, in vzklikali »Sramota!«. Drugi sprevod so priredili t.i. socialni centri, Stranka komunistične prenoje, Stranka italijanskih komunistov in druge levičarske ter anarhične organizacije. Prišlo je tudi do izgrediv in prerivanja s silami javnega reda, ki niso dopuščale, da bi se ta sprevod zaključil na Trgu Fontana.

Spomin na pokol na Trgu Fontana je po 40 letih še živ

TURČIJA - Po prepovedi stranke

Kurdski poslanci bodo bojkotirali parlament

ANKARA - Poslanci Stranke demokratske družbe (DTP), glavne kurdske stranke v Turčiji, ki jo je turško ustavno sodišče v petek zaradi povezav s separatističnimi kurdske uporniki prepovedalo, so včeraj napovedali bojkot dela v parlamentu. Petkova prepoved stranke medtem v mednarodni skupnosti sproža zaskrbljene odzive.

Kot je po srečanju stranke novinarjem dejal njen vodja Ahmet Türk, se njihova poslanska skupina z včerajšnjim dnevom umika iz parlamenta in ne bo sodelovala pri tamkajšnjem delu. Pri tej odločitvi gre sicer za korak nazaj od petkove napovedi poslancev DTP, da utegnejo v primeru prepovedi protestno vrniti svoje poslanske mandate. Potem ko je sodišče že samo odvzelo mandat Türku in njegovemu kolegu v poslanskih klopih Ayselü Tugluku, je v parlamentu ostalo še 19 poslancev stranke.

Ustavno sodišče je DTP prepovedalo na podlagi argumentov tožilstva, da je povezana s prepovedano Kurdsko de-

lavsko stranko (PKK), ki jo tako Turčija kot tudi večina drugih držav uvršča med teroristične organizacije. Razsodba sicer prihaja v času, ko skuša vlada v Ankari s Kurdi doseči dogovor o razširitvi njihovih pravic in na ta način končati 25 let trajajoči krvavi upor kurdskih separatistov na jugovzhodu države.

Švedsko predsedstvo EU je včeraj izrazilo zaskrbljenost zaradi prepovedi DTP, ob čemer je poudarilo, da gre pri odločitvi o prepovedi stranke za "izjemen ukrep, ki ga je treba uporabiti le z izjemno previdnostjo". Ameriški State Department se je medtem na odločitev turškega ustavnega sodišča odzval s svarilom, da bi moral "turški demokratični sistem spodbujati politične svoboščine za vse svoje državljane". Podobno mnenje je izrazila tudi organizacija za zaščito človekovih pravic Human Rights Watch, ki je odločitev sodišča ostro kritizirala in pozvala Turčijo, naj svojo ustavo uskladi z "mednarodnimi standardi človekovih pravic". (STA)

PARITETNI ODBOR - Pismo predsednika Bojana Brezigarja

V posvetovalnih telesih lokalnih uprav je premalo Slovencev

Dopis predsedniku Dežele, predsednikom pokrajin in županom 32 občin

TRST - V posvetovalnih telesih in komisijah lokalnih uprav na narodnostno mešanem območju Furlanije-Juljske krajine je slovenska manjšina zelo slabo zastopana. To pomeni kršitev zaščitnega zakona iz leta 2001 (člen številka 21), ki določa »ustrezna predstavništva« manjšine v vseh posvetovalnih organih na območju 32 občin tržaške, goriške in videmske pokrajine, kjer živijo Slovenci.

Razne komisije so telesa, v katerih se večkrat sprejmejo konkretne odločitve in sklepi, ki jih izvoljene skupščine (npr. občinski sveti) potem v glavnem le formalno potrdijo oziroma ratificirajo. Slovenci so sicer marsikje že člani teh organov, njihovo vključevanje pa ne predstavlja ustaljene prakse in zakonske obveze. To je na zadnji seji ugotovil paritetni odbor za slovensko manjšino, ki je pooblastil predsednika Bojana Brezigarja, da pristojne opozori na določila in dolžnosti, ki izvirajo iz za-

BOJAN BREZIGAR

ščitnega zakona.

Brezigar je v ta namen v petek pisal predsedniku Dežele Renzu Tondu, predsednikom pokrajinskih uprav Trsta, Gorice in Vidma ter županom 32 občin, ki so uradno priznane kot dvojezične uprave. V pismu jih opozarja na člen 21 zaščitne zakonodaje in na prehodni ukrep Dežele, ki priznava Svetu slovenskih organizacij in Slovenski kulturno gospodarski zvezi predstavniško vlogo manjšine tudi v omenjenih posvetovalnih organih, komisijah itd.

Paritetni odbor je ugotovil, da ga od vstopa v veljavo teh določil nobena lokalna uprava še ni formalno obvestila o prisotnosti ali vključitvi zastopnikov manjšine v omenjena telesa. Brezigarjevo pismo ima torej tudi namen, da spodbudi krajevne uprave (v prvi vrsti občine), da upoštevajo vlogo paritetnega odbora tudi pri izvajanju tega pomembnega člena zakona številka 38 iz leta 2001.

Zadeva je precej pomembna, tudi zato, ker je odsotnost Slovencev v komisijah, »kjer se odloča«, lahko povod za upravne tožbe. Vzemimo primer Občine Trst, kjer je bil zadnji regulacijski načrt, ki globoko posega v narodno mešani prostor, sprejet brez vsakršnega posvetovanja s predstavništvom Slovencev. Takšnih primerov je še in še. Ne nazadnje tudi vprašanja žveljskega uplinjevalnika in hitre železnice Ronke-Trst-Divača, ki neposredno zadevata območje, na katerem živijo tudi pripadniki slovenske narodne skupnosti.

Kar zadeva Deželo Furlanijo-Juljsko krajino, je treba izpostaviti dve stvari. Že uprave pred Illyjevo so na pritisk slovenskih organizacij (v prvi vrsti Slovenskega deželnega gospodarskega združenja in Kmečke zveze) začele sicer zelo počasi in zelo postopno vključevati Slovence v razna posvetovalna telesa. Illyjeva koalicija je to vključevanje nekoliko pospešila, sedanja Tondova uprava pa je vso zadevo, kot kaže, zamrznila. Posledica tega je, da je v deželnih posvetovalnih komisijah, da ne govorimo o deželnih ustanovah, zelo malo predstavnikov slovenske manjšine ali pa jih sploh ni.

Zakonodajalec je pod Illyjevo upravo vključil v zakon FJK za Slovence člen, ki kar zadeva Deželo dopolnjuje državni zaščitni zakon. Dejansko določa obveznosti uprave pri vključevanju Slovencev v komisije in ustanove, ki poslujejo pod okriljem ali v sklopu deželne uprave.

S.T.

Dušan Jakomin drevi gost oddaje Mikser

TRST - Nocoj (13. t. m.) ob 20.50 bo na sporedu po slovenskih tv oddajah RAI mesečnik Mikser; tokrat v družbi duhovnika Dušana Jakomina, ki je med Slovenci v Italiji zelo dobro znan zaradi svoje razvejane in plodne dejavnosti. Mikser pa bi ne bil prava mešanica, če bi ne vključeval različnih tem, začeniši z vpogledom v enega družbenih segmentov na tukajšnjih tleh: Slovenske socio-psiho-pedagoške službe, ki že 27 let skuša nuditi pomoč otrokom v takih ali drugačnih stiskah ter seveda njihovim staršem. V zadnjih letih se služba spopada z vse večjimi težavami. Če so človeške stvari večkrat zamotane, pa je narava vedno preprosta in popolna. Prav gotovo se bomo lahko o tem prepričali ob ogledu prispevka o pticah in o njihovem zimskem hranjenju, h kateremu lahko tudi sami pripomoremo. Ptice odlete v tople kraje, človek pa se lahko ravno tako, seveda iz drugačnih razlogov, odpravi daleč stran od svojega vsakdana. Za nekoga romanje, za drugega izziv samemu sebi, svoji fizični in psihični zmogljivosti, za vsakogar pa je Camino de Compostela potovanje skozi pokrajino v samskega sebe. Za konec pa še krajše razmišljanje in nekaj dobrih nasvetov za to, kar je v tem mesecu tako rekoč v zraku: darila in pojem obdarovanja. Pri oddaji sodelujejo Luana Grilanc, Živa Pahor in Vida Valenčič, za režijo skrbi Martina Repinc. Ponovitev oddaje bo v četrtek, 17. t. m., ob 20.50.

POLITIKA - Pojasnilo deželne tajnice Demokratske stranke

Serracchiani: To je bila večerja, in ne politično srečanje s SSk

VIDEM - V zvezi s petkovim sporočilom Slovenske skupnosti nam je deželna tajnica Demokratske stranke Debora Serracchiani poslala naslednje pojasnilo:

Nisem mislila, da se bo povabilo na večerjo spremenilo v politični vrh, drugače bi tudi jaz posredovala občilom izjavo in pojasnila o tem, kako so se stvari v resnici odvijale. Potrdila bi, da smo izrazili potrebo po rednejših posvetovanjih med SSk in DS, demantirala pa bi, da smo se pogovarjali o tržaškem regulacijskem načrtu, uplinjevalniku in razlastitvah. Izpostavila bi tudi nekaj točk, ki se mi zdijo pomembne v luči nekaterih nedavnih izjav deželnega tajnika SSk Damijana Terpina.

Mislím, da je napočil trenutek, da odvzamemo politično legitimacijo nacionalistični misli, ne glede na njeno pripadnost ali usmeritev. Če so v preteklosti geopolitične razmere lahko kazale ra-

DEBORA SERRACCHIANI

zumevanje za nacionalna ali celo nacionalistična stališča, danes ni več tako.

Problematike narodnih skupnosti je treba danes reševati v sklopu demokratičnih procedur, ki priznavajo in ščitijo individualne pravice do razlik, ne glede kakšne so. Da ne bo dvomov. Demokratska stranka priznava celovito legitimnost SSk in njen doprinos pri levosredinski koaliciji v FJK. Ne more pa soglašati, da se v politično debato vnaša koncepte, kot

je "etnični teritorij", ki predstavlja neprimerno poenostavitev zapletene stvarnosti dela deželnega ozemlja.

DS je angažirana za premostitev takšne vizije obrobnosti in si želi, da bi bila FJK vključena v skupnem komunikacijskem prostoru, ki je nova Evropa. Menim, da bo treba za to premostiti velike odpore, ki so jih povzročile obrabljene fraze in pozicijske rente. Prav zaradi tega mora politika narediti korak naprej.

Nedavna raziskava o tem, kako ljudje sprejemajo odnose med italijansko in slovensko skupnostjo, krivi politiko, da umetno ustvarja konflikt. To me še bolj prepričuje, da ni koristno ohraniti stereotipov kontrapozicije na nacionalni ali etnični ravni. Izziv tega našega skupnega ozemlja in skupne civilizacije je ta, da osvobodimo vse potenciale, ki jih imamo v sebi in da sprejememo odločitve, ki imajo za cilj skupno rast in družbeno kohezijo. O tem se dosti govori, malo pa ukrepa.

LJUBLJANA - Predstavili knjigo Johna Earla Cena domoljubja

»Samo resnica lahko celi rane in brazgotine iz preteklosti«

LJUBLJANA - Knjigo časnikarja in zaveziškega medvojenga častnika Johna Earla Cena domoljubja o tragični usodi primorskih padalcev, ki je izšla pri založbi Mladika, v soto predstavili tudi v Ljubljani, v viteški dvorani Muzeja novejšje zgodovine.

Po uvodnem nastopu tenorista Anžeja Petrača je predstavitev moderiral Jože Vozny. O avtorju in njegovi knjigi je spregovoril Ivo Jevnikar, sam avtor John Earle pa je s posegom v slovenščini orisal razloge za knjigo. Nepričakovano je pred leti spoznal enega izmed preživelih padalcev, Iva Božiča, in se zavzel za njihovo zgodbo. Želel je dati prispevek k resnici o njihovi tragični usodi, pri tem pa se je hotel izogniti enostranskim pogledom, ki peljejo samo do neskončnih in neplodnih polemik. »Skrajni čas je, da pomirimo te pošasti iz preteklosti«, je med drugim dejal Earle, »predsednik Zveze borcev Stanovnik je v predgovoru napisal, da samo resnica lahko celi rane in brazgotine iz preteklosti. Za to sem mu zelo hvaležen in to me je tudi vodilo pri pisanju knjige, je povedal avtor.

John Earle in Janez Stanovnik

BOBO

Na predstavitvi, ki se je udeležil tudi minister za šolstvo Igor Lukšič, je spregovoril tudi predsednik ZZB Janez Stanovnik, ki je usodo primorskih padalcev opredelil kot tragičen in zamolčan zločin. Zveza borcev se je padalcem želela vsaj simbolično oddolžiti s tem,

da jih je posthumno sprejela v svoje vrste, nekdanji predsednik republike Milan Kučan pa jim je podelil odlikovanje. Stanovnik je o knjigi dejal, da je bila napisana z velikim razumevanjem in obžaloval dejstvo, da so ideološke razlike med vojno ločevale zaveznike.

Hotel Milič

Sprejemamo rezervacije za božično kosilo.

Voščimo vam
vesele božične praznike!

Brišičiki 87 - Ob izhodu iz jame pri Brišičikih

Martina
trifika - časopisi - galanterija

Velika izbira
božičnih daril
po ugodnih cenah

Dolina, 463

Srečno
z nami v
Novo leto

Trst - ul. C. Battisti, 2
tel. - 040 76 06 012

KRIZA SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA - Kulturni dom odpira vrata

Še vedno nerešeno vprašanje pogodb za igralce

Vodstvo teatra išče igralce za uvodno premiero v Sloveniji

Kulturni dom je tudi sinoči odprl vrata. Po petkovi baletni predstavi Dance project so včeraj na odru osrednje zamejske kulturne hiše na Tržaškem slovesno proslavili 110-letnico KD Lipa iz Bazovice.

Odpiranje dvorane Kulturnega doma predstavlja, po večmesečnem zaprtju, spodbudno novico, kriza Slovenskega stalnega gledališča pa je še daleč od tega, da bi bila rešena. Zaposleni v tehničnem oddelku so v začetku tedna podpisali pogodbe, igralci pa ne. Trdijo, da jih vodstvo »izsiljuje s pogodbami, ki da jih moramo podpisati, sicer bo teater propadel.« Nasprotujejo podpisu šestmesečnih pogodb (namesto dosedanjih devetmesečnih), ne da bi vedeli za repertoar in s kom ga bodo udejanili. Na petkovi tiskovni konferenci so pozvali slovenske igralce iz matične domovine, naj iz kolegialnosti ne podpišejo pogodb s Slovenskim stalnim gledališčem.

Pooblaščenec upravitelj Andrej Berdon je bil zagrenjen, ker ni prišlo do podpisa pogodb: »Na žalost nam še ni uspelo, da bi gledališče spet zaživelo.«

Kaj sedaj?

»Sedaj bo treba, očitno, poiskati druge igralce,« je napovedal Berdon. Upravni direktor Tomaž Ban in umetniški vodja Primož Bebler jih že iščeta. En igralec iz Slovenije naj bi že podpisal pogodbo, in sicer za nastop v igri Čehova, ki naj bi jo režiral italijanski režiser Paolo Magelli in naj bi jo - po napovedih - uprizorili kot prvo premiero sezone v januarju.

Med drugimi ostaja odprto vprašanje zadostitve pogojev za prejem celotnega državnega prispevka iz sklada za prireditve. S podpisom pogodb zaposlenih v tehniki naj bi izpolnili pogoj 4 tisoč delovnih dni letno. Za prejem celotnega prispevka pa bi morali do konca leta odigrati še enajst predstav. »Tudi za to naj bi dobili nadomestitev,« je napovedal Berdon.

Igralci Slovenskega stalnega gledališča včeraj niso prejeli nobenega sporočila. Zato se ob nastalem položaju zastavlja resno vprašanje: kdo bo sestavljal igralski ansambel SSG v sezoni 2010?

M. K.

V petek je Kulturni dom odprl vrata baletni predstavi

KROMA

AKCIJA - Tržaška policija

Pregledi ob meji

Iskanje nezakonitih priseljencev - Pregledali 323 vozil

Italijanska policija je v četrtek in petek poostрила nadzor nad vozili, ki so se pripeljala iz Slovenije v Italijo preko nekdanjih mejnih prehodov na Fernetičih, na Pesku in pri Raboju. Akcijo je koordinirala tržaška kvestura, izpeljali pa so jo v soglasju s slovensko policijo. Njen namen je bil zajeziiti prihod nezakonitih priseljencev v državo.

Agenti urada za priseljence, mobilnega oddelka, prometne policije, železniške policije, obmejne policije in forenziki so pregledali skupno 323 vozil in ugotovili istovetnost 477 oseb.

Med pregledi so izsledili osem državljanov iz držav izven Evropske

skupnosti in jih izgnali, proti enim pa so uvedli kazenski postopek, ker se je skušal vrniti v Italijo, čeprav je bil pred časom že izgnan.

Poleg tega so prisilili 15 glob zaradi kršitve določil prometnega zakonika. Med drugimi so kaznovali dva avtomobilista, ker sta imela v vozilih nameščeno napravo za odkrivanje priprav autovelox, zasegli pa so tri avtomobile. Policisti (pri akciji je sodelovalo skupno 30 agentov) so nadalje opozorili na gost promet manjših avtobusov in tovornjakov za prevoz vozil romunske registracije.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - 16. decembra

Predstavitev knjige Ena duša in ena pamet

Lanskega decembra je KD Ivan Grbec izdalo knjigo *Ena duša in ena pamet*. Delo je sad dveletnega zbiranja pričevanj vaščanov, ki so se v Škednju rodili ali se priselili v letih 1907-1937. Pričevanja sta zbrali in zapisali slovenska etnologinja dr. Marija Makarovič in raziskovalka ljudske kulture v našem prostoru Marta Košuta. Knjiga je bogata s slikovnim gradivom, platnico pa je grafično oblikoval škedenjski umetnik Marjan Kravos - Panči.

Ob predstavitvi v domačem društvu je bila knjiga zelo ugodno sprejeta. V njej se brcal življenje vasi od konca 19. stoletja, skozi fašistično strahovlado in obe svetovni vojni, do povojnega obdobja. Gre za zgodbe o življenju v popolnoma drugačnih

socialnih pogojih od današnjih, o borbi za slovenstvo, o izseljevanju, predvsem intelektualcev, o vračanju v domači kraj.

Pripravlja se italijanski prevod dela, z daljšim predstavitvenim uvodom, ki je bil načrtovan že od začetka in ki bo, upamo, v kratkem izšel. Knjiga je bila v začetku letošnjega leta predstavljena tudi v etnološkem muzeju v Ljubljani ožji publiki etnologov iz vse Slovenije in je požela veliko odobravanje. Ker pa je zanimanje za delo še vedno živo in povpraševanje stalno, se je društvo odločilo, da ga predstavi še drugje, tako v zamejstvu kot v Sloveniji. Tako bo v sredo, 16. decembra, ob 18. uri predstavitev v Tržaški knjigarni ob prisotnosti obeh avtoric.

PREISKAVA - Hrvaška državljana romske skupnosti

Zasužnjila otroke, da bi kradli

Otroke od 8. do 13. leta starosti sta z grožnjami prisilila, da so kradli v stanovanjih - Z bivalnim avtomobilom sta jih peljala po mestih severne Italije

Otroke, štiri fantke in štiri deklice, v starosti od osmih do trinajstih let sta silila v tatvine, jih ustrahovala, pretepala, ravnala z njimi slabše kot z živalmi. S svojim bivalnim avtomobilom sta jih peljala v mesta severne Italije, kjer so morali otroci vlamljati v stanovanja in jima prinesiti ukradene predmete, v prvi vrsti zlatnino, denar in druge dragocenosti. Če je otrokom spodletelo, jih je čakala kazen.

V petek je brezsrčnežema odklenalo. Agenti mobilnega oddelka tržaške kvesture so ju izsledili v Modeni, ju aretirali in zasegli bivalni avtomobil, prestrašene otroke pa so predali socialnim službam.

Izsledke operacije Gipsy child so sporočili na včerajšnji tiskovni konferenci na tržaški kvesturi. Aretiranca sta hrvaška državljana romske skupnosti 34-letni Damir Đurić in 31-letna Silvana Novak. Aretirana sta bila pod obtožbo zaslužnjevanja mladoletnikov z namenom tatvin.

Operacijo je koordiniral namestnik tržaškega javnega tožilca z oddel-

ka za boj proti mafiji Federico Frezza. Ta je uvedel preiskavo, potem ko so v Trstu odkrili dva otroka, ki sta skušala opraviti tatvino v stanovanju. Sledili so jima in ugotovili, da sta se zatekla v bivalni avtomobil, v katerega so se potem vrnili še drugi otroci.

Agenti urada za priseljence, mobilnega oddelka, prometne policije, železniške policije, obmejne policije in forenziki so pregledali skupno 323 vozil in ugotovili istovetnost 477 oseb. Med pregledi so izsledili osem državljanov iz držav izven Evropske skupnosti in jih izgnali, proti enim pa so uvedli kazenski postopek, ker se je skušal vrniti v Italijo, čeprav je bil pred časom že izgnan. Poleg tega so prisilili 15 glob zaradi kršitve določil prometnega zakonika. Med drugimi so kaznovali dva avtomobilista, ker sta imela v vozilih nameščeno napravo za odkrivanje priprav autovelox, zasegli pa so tri avtomobile. Policisti (pri akciji je sodelovalo skupno 30 agentov) so nadalje opozorili na gost promet manjših avtobusov in tovornjakov za prevoz vozil romunske registracije.

Zaseženi bivalni avtomobil; desno, zgoraj Damir Đurić, spodaj Silvana Novak

KROMA

KRAJA

Tatič se je uštel

V mestnem središču je stopil v prodajalno obutve opremljen s kleščami. Približal se je pulsu s telovadnimi copatami, si prisvojil par, s kleščami odščipnil protitativinsko značko in se odpravil, da odide. Ko pa se je približal vratom je alarm zazvonil. Mladenič se je uštel: čevlji so imeli dve preventivni znački.

Prodajalke so takoj poklicale policijo. Mladenič se je izvil iz njihovega »objema« in skušal pobegniti, a mu ni uspelo. Odgovorni za varnost v prodajalni se je pognal za njim in po nekaj deset metrih ga je zaustavil.

Nekaj minut pozneje so na kraj prispeli policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture, ki so mladeniča »prevzeli« iz rok varnostnika in ga prepeljali na kvesturo. Tu so ugotovili njegovo istovetnost. Javnosti so posredovali le začetnici: E.C., star pa je 23 let. Aretirali so ga pod obtožbo rop in ga pospremili v koronejski zapor. Klešče pa so mu zasegli.

ZNANOST - Pri Ribiškem naselju odkrili novo vrsto dinozavra Tethyshadros insular

Dinozaver Antonio zdaj zahteva svoj rep

Na najdbišču so še drugi fosili (med temi dinozaver Bruno), toda ni finančnih sredstev

Dinozaver Antonio, ki so ga odkrili pred desetimi leti v Ribiškem naselju, je že takrat predstavljal izjemno najdbo. Do tedaj niso v Italiji nikdar izsledili fosil celotnega dinozavra, še danes pa je eden izmed redkih na svetu. Paleontolog Fabio M. Dalla Vecchia je po dolgoletnem študiju zdaj ugotovil, da je ta fosil res izredna najdba. Z njim je namreč prišla na dan nova vrsta dinozavra, ki je bila znanstvenikom še nepoznana, če že ne celo nov rod, kot nam je ob robu včerajšnje predstavitvene tiskovne konference v naravoslovnem muzeju to povedal ravnatelj tržaških znanstvenih muzejev Sergio Dolce.

Resnici na ljubo Antonio še ni cel fosil v pravem pomenu besede, ker je odsoten zadnji del repa, dolg približno pol metra. Vendar ta del ni izgubljen, ampak je še vedno na območju pri Ribiškem naselju v neki skali. Toda dela so zamrznjena, ker ni ustreznih finančnih sredstev. To se lahko zdi čudno, saj gre navsezadnje za zelo pomembno najdbo na mednarodni ravni. Tej gre dodati še fosile drugih dinozavrov, ki ležijo pri Ribiškem naselju in med katerimi je še najbolj znan dinozaver Bruno. Ko bi jih izkopali, bi svetovna javnost izvedela marsikaj novega o dinozavrih in dogajanju na tem območju pred milijoni let. Da zdajšnje javne uprave (od lokalne do rimske) nimajo dosti posluha za kulturo in znanost, vedo že ptički na strehi. To potrjuje tudi dejstvo, da se tržaški občinski odbornik za kulturo Massimo Greco včerajšnje predstavitev ni udeležil, pa tudi nobenega predstavnika občinske uprave ni poslal. Pa vendar. Antonio je zdaj nova vrsta dinozavra in upravičeno zahteva, da mu vsaj vrnejo zadnji del repa.

Še k sreči, da bo takratno obdobje in dinozavre, kot je bil Antonio, še naprej proučeval Dalla Vecchia. Toda v Španiji. Dalla Vecchia, ki je študiju o Antoniu objavil v decembrski številki ugledne mednarodne znanstvene revije Journal of Vertebrate Paleontology, je namreč zaposlen kot raziskovalec na inštitutu Institut Català de Paleontologia in Barcelona, špansko ministrstvo za kulturo pa je temu že namenilo potrebna finančna sredstva. Kar zadeva območje pri Ribiškem naselju, je zgovorno dejstvo, da so zastopniki spomeniškega varstva včeraj večkrat poudarili, da manjkajo finančna sredstva za nadaljevanje raziskav, in celo prosili za pomoč zasebnike.

Fosile dinozavrov, kot je bil Antonio, so namreč našli tudi v Španiji in

Fosil dinozavra Antonia

KROMA

v Transilvaniji. Dinozaver Antonio meri približno štiri metre v dolžino, 130 centimetrov v višino, njegova teža je bila verjetno okrog 400 kilogramov in je bil rastlinojede. Antonio je živel na tem območju pred več kot 70 milijoni let, takrat pa je bilo to območje v bistvu večji otok sredi morja Tetis (ali Tetida), ki je ločevalo današnji Afriko in Evropo in obstaja le še v obliki Sredozemskega morja. Zahodno od tega otoka je bil znatno večji otok, na območju katerega je po procesu premikanja celin danes Španija. Zato so to novo vrsto dinozavra poimenovali Tethyshadros insular, kar pomeni otoški hadrozaver Tetisa. Antonio je bil zaradi bivanja na otoku tudi manjši od njegovih »sorodnikov« v severni Ameriki in Aziji, ki so merili tudi osem do devet metrov. Vendar ima še druge značilnosti, ki ga razlikujejo od ostalih, med katerimi so npr. dolga stegna, primerna za tek. Posebna je tudi morfologija repa, ki je sprva preliščila izvedence. Ti so domnevali, da je bil Antonio v resnici samica. Toda izkazalo se je, da je bila ta posebna oblika repa v funkciji mišičevja, in to za hitrejši tek. Sicer je 70 odstotkov možnosti, da je Antonio v resnici Antonia, je povedal Dalla Vecchia. To in še nekatere druge neznanke bodo razkrile le dodatne študije, ki jih bodo opravili v prihodnosti. V Španiji.

Aljoša Gašperlin

CERKEV - Obisk Gabrovca in Jakomina

»Nadškof, hvala za skrb, ki jo namenjate Slovincem«

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec je bil na vljudnostnem obisku pri novem tržaškem nadškofu msgr. Giampaolu Crepaldiju. Deželnega svetnika je pri avdienci pri predstojniku tržaške Cerkve spremljal škedenjski kaplan in vsestransko aktiven družbeno-kulturni delavec msgr. Dušan Jakomin. Gabrovec se je tržaškemu škofu zahvalil za navidezno preprosto, a za Trst silno pomemben znak priznanja in spoštovanja slovenske narodne skupnosti, ko je na slovesnosti v stolnici Sv. Justa vernike nagovoril tudi v slovenskem jeziku.

V nadaljevanju daljšega in prisrčnega pogovora je tekla beseda o splošnem političnem stanju v državi in o zaostrovanjih, ki vsestransko škodijo tako ugledu institucij, kot tudi interesom državljanov. Med razpravo je prišla na dan zaskrbljenost zaradi razvoja gospodarske krize, kateri žal ni še videti izhoda in zato vse huje vpliva na družbeno tkivo, pogojuje življenje družin in spravlja v obup vse tiste

vedno bolj številne posameznike, ki se soočajo z daljšimi obdobji brezposelnosti. Govor je bil tudi o pomenu ohranjanja slovenskega bogoslužja v mestu in sploh o vlogi, ki jo slovenska Cerkev odigravala že v najtežjih časih narodnega zapostavljanja Slovincem.

Gabrovec je visokega cerkvenega predstojnika seznanil s svojim delom v deželnem svetu in izpostavil svoje poglede na bodočnost Trsta, ki je nujno vezana na premostitev zgodovinskih pogojevanj in težnje k nepremičnosti, pa tudi na ustvarjanje simbioze z njegovim naravnim zaledjem.

Pri izmenjavi voščil ob bližajočih se božičnih praznikih je deželni svetnik SSK msgr. Crepaldiju poklonil izdelek slovenskega umetnostnega obrtništva in knjigo prof. Borisa Pahora »Tre volte no«, ki vzorno ponazarja zablode minulega stoletja tako, kot jih je doživel svetovljan in hkrati eminenten zastopnik slovenske kulture in slovenske tržaške identitete.

Križ: pevski zbor Vesna vabi na 60-letnico

Moški pevski zbor Vesna iz Križa bo na današnjem koncertu v Ljudskem domu praznoval 60-letnico dejavnosti. Zbor vodi dirigent Rado Milič. Današnji koncert (začetek ob 17.30) bo prva večja kulturna prireditev v kriškem Ljudskem domu, ki je v prenovljeni obliki odprl vrata letošnje poletje z restavracijo Bita. Na prireditvi bo govoril domači pesnik in pisatelj Miroslav Košuta.

Na Pesku danes predbožični koncert

SKD Krasno polje Gročana, Pesek in Draga prireja v sodelovanju z Občino Dolina danes ob 16. uri v župnijski cerkvi na Pesku koncert v pričakovanju božičnih in novoletnih praznikov. Nastopila bosta Zbor Jacobus Gallus in Mešani pevski zbor Postojna, ki se bosta predstavila s izborom sakralne in posvetne glasbe iz slovenske ter mednarodne glasbene zakladnice.

Slovensko društvo Tabor gosti Pupkin Kabarett

Slovensko društvo Tabor bo v sodelovanju z Zadrugo Bonawentura-Teatro Miela v sredo, 16. decembra, v veliko veselje svojih članov in prijateljev zopet gostilo razigrano družščino skupine Pupkin Kabarett, tokrat s predstavo Tingeltanz: essere diversamente scemi in tempi di forte idiozia percepita. Nastopili bodo Laura Bussani, Stefano Dongetti, Alessandro Mizzi, Ivan Zerbinati in Flavio Davanzo (trobenta) Riccardo Morpurgo (klavir), Luca Colussi (bobni). Začetek predstave bo ob 20.30.

V Boljuncu predavanje o alergijah in prehrani

V torek, 15. t. m., ob 17. uri bo v Mladinskem domu v Boljuncu predaval dr. Fabio Burigana na temo: »Alergije in prehrabrena občutljivost«. Srečanje prireja Spontani odbor združenih staršev slovenskih in italijanskih jasl, otroških vrtcev in osnovnih šol v občini Dolina za promocijo šolske menze z biološkimi, tipičnimi in tradicionalnimi proizvodi, in sicer v sodelovanju s krajevno občinsko upravo.

Okrogla miza Unicef o pravicah otrok

V konferenčni dvorani menedžerske šole MIB pri Ferdinandu bo jutri od 9. do 13. ure okrogla miza na temo jamstva pravic otrok in mladoletnikov. Srečanje prireja italijanski odbor organizacije Unicef.

Protest sindikata Rdb proti podjetju Trieste Trasporti

Bazni sindikati uslužbencev prevoznega podjetja Trieste Trasporti Rdb bodo jutri ob 5. uri priredili demonstracijo pred sedežem podjetja, kjer so parkirani avtobusi. Sindikat protestira proti krčenju osebja, neznosnim delovnim pogojem in sploh proti slabemu vođenju podjetja. Sindikat Rdb opozarja, da bodo zaradi protesta mogoče zamude v avtobusnem prevozu, pa tudi da bo lahko prišlo do delne prekinitve službe, kot se je to že zgodilo leta 2001.

Javno srečanje o sodstvu

V knjigarni Lovat v Drevoredu XX. septembra v Trstu bo jutri ob 17. uri javno srečanje na temo: »Kakšno sodstvo?« Posegli bodo pisatelj Pino Roveredo, odvetnik Gianfranco Carbone in sodnik na tržaškem sodišču Francesco Antoni.

Palestina-Izrael

Na sedežu Odbora za mir, sožitje in solidarnost Danilo Dolci bo jutri ob 20. uri javno srečanje z zdravnico Paolo Canarutto iz Židovske mreže proti okupaciji na temo: »Palestina-Izrael: kakšna sedanost? Kakšna prihodnost?«

POLITIKA - Ustanovna skupščina gibanja Levica, svoboda ekologija

Nova stranka pripravljena na sodelovanje z demokrati, a na levih političnih izhodiščih

Tudi v Trstu, kot drugod po deželi in državi, je bila včeraj skupščina gibanja Levica, svoboda in ekologija, iz katerega se bo prihodnji teden v Rimu najbrž rodila nova leva stranka. Kot sta poudarila Daniela Birs in Emanuela Zaia, bo nova stranka pripravljena na politično in upravno sodelovanje z Demokratsko stranko, a na levičarskih političnih izhodiščih. Malo skupnega pa bo nova stranka, kot kaže, imela z novoustanovljeno Zvezo levice, saj ne soglaša - je bilo slišati na včerajšnji skupščini - z njeno izrazito komunistično usmeritvijo.

Gibanje Levica in svoboda (pozneje so v ime dodali še ekologija) je neuspešno nastopilo na letošnjih evropskih volitvah (kot neodvisni je zanjo kandidiral tudi Goričan Igor Komel), v deželnem parlamentu ga zastopa Stefano Pustetto, ki je član svetniške skupine Mavrične levice. V tržaškem pokrajinskem svetu ima bodoča leva stranka dva zastopnika (Fabia Vallona in Carlo Meli), v miljskem občinskem svetu pa sta vanjo pristopila Piero Veronese in Diego Apostoli. V tržaški občini sta v stranko pristopila barkovljanska rajonska svetnika David Poljšak in Igor Poljšak.

Najbolj markantna politična osebnost na državni ravni je Niki Vendola, predsednik Dežele Apulija, ki na spomladanskih deželnih volitvah namerava spet kandidirati. Njegovi kandidaturi nasprotuje Demokratska stranka, ki je prepričana, da bi z Vendolo leva sredina zanesljivo izgubila.

Daniela Birs in Emanuele Zaia na ustanovni skupščini nove levičarske stranke

KROMA

JUBILEJ - Sto let od rojstva Dušana Hreščaka

Protagonist prelomnice v odnosu do Slovencev

Ko so me opozorili, da bo jutri, 14. decembra, minilo točno sto let od rojstva Dušana Hreščaka, sem najprej pomislil na to, ali današnji dvajset-tridesetletniki sploh vedo, kdo je bil ta človek. Pa saj ne morejo vedeti, razen če kdo izmed njih ne goji posebnega zanimanja za našo povojno zgodovino. Stoletnica Dušana Hreščaka je zato tudi priložnost za ugotavljanje, kako v frenetičnih ritmih današnjega življenja premalo gojimo spomin na zaslužne ljudi, ki so pri nas živeli in bili sposobni dati naši skupnosti zelo veliko.

Dušan Hreščak je nedvomno del primorske zgodovine. Antifašist, partizan, časnikar, kulturni in javni delavec, politik; zanj ne more biti enovite definicije. Bil je naš kolega iz slavne partizanske generacije Primorskega dnevnika, bil je tudi njegov odgovorni urednik. Rojen 14. decembra v Lokvi se je že kot dijak med študijem v Gorici pridružil levičarskim mladinskim skupinam. Bilo je sredi dvajsetih let prejšnjega stoletja, v polnem vzponu fašizma, ko je je biti angažiran Slovenec, pa še levičar hkrati, pomenilo tvegati bolj, kot si danes lahko predstavljamo. Tako je Dušan leta 1929 končal pred fašistično posebno sodišče, ki mu je naprtilo nič manj kot 27 let ječe. Deset najlepših mladostnih let je prebil za rešetkami fašističnih zaporov, nekaj let celo v samici, v krajih kot so Fossombrone, Lucca, Fossano, Castelfranco Emilia in Civitavecchia. Iz zapore je prišel po amnestiji leta 1938, odšel k izseljeni družini v Ljubljano, po italijanski okupaciji leta 1941 pa je spet končal v taborišči Gonars in Renicci. Zapore je bil osvoboden ob padcu Italije 8. septembra 1943 in se takoj potem povezal z osvobo-

dilnim gibanjem. Najprej jej bil urednik glasila 18. partizanske divizije, potem pa vodja propagandnega oddelka 7. korpusa. Tako se je dejansko začela njegova časnikarska pot, ki se je potem nadaljevala pri Ljudski pravici v Črnomlju, po osvoboditvi pa v Trstu, kjer je bil najprej dopisnik jugoslovanske agencije Tanjug, potem odgovoren tiskovnega urada Pokrajinskega narodnoosvobodilnega odbora, nakar je bil imenovan za odgovornega urednika Primorskega dnevnika. Pri časopisu je bil kot briljanten novinar do leta 1965. Že prej se je po razpustu Neodvisne socialistične zveze vključil v Socialistično stranko Italije. Leta 1962 je bil izvoljen za občinskega svetovalca v Trstu, tri leta pozneje, v letu 1965, pa je z uveljavitvijo odprtih sil v takratni levi sredini postal prvi slovenski odbornik občine Trst. Dosežek je bil tedaj zgodovinski, kaj-

ti ozračje v Trstu je bilo v tistih letih še zelo razgreto zaradi šovinističnih izpadov proti Slovincem. Sam sem bil takrat na nižji srednji šoli pri Sv. Jakobu in iz Dijaškega doma so nas izjemoma več dni peljali v šolo v spremstvu vzgojiteljev, ker so po mestu v protest na Hreščakovo imenovanje v odbor rovarile fašistične tolpe. Toda led je bil prebit, leva sredina ni popustila pritisku in Hreščak je ostal odbornik. To je bil znameniti »primer Hreščak«, del tržaške zgodovine tisti let, za odnos do naše skupnosti pa je bila to ključna prelomnica.

Dušan Hreščak je ostal občinski odbornik za tri mandate, nato pa se je ponovno zaposlil kot časnikar v uradu Dežele, kjer je ostal do upokojitve. Poleg časnikarstva pa je bil Hreščak polno angažiran tudi v manjšinskem življenju, saj je bil tudi predsednik upravnega odbora Glasbene matice, predstavnik tržaške občine v upravnem svetu SSG in več let član vodilnih organov Slovenske kulturno gospodarske zveze. Umrl je 2. januarja 1991.

Sto let. Ko se tako skopo pregleduje življenje človeka, kakršen je bil Dušan Hreščak, se je težko izogniti vtisu, da mu delamo krivico. Meni se nenehno vrača v spomin tistih deset let mladosti, ki jih je prebil v fašističnih zaporih. Danes to interpretiramo tako, da je bila to »življenjska šola« in gotovo je res bila. A za kakšno ceno. Ne gre pozabiti na ljudi, kakršen je bil Dušan Hreščak. Če smo danes tu, je predvsem njihova zasluga. Če mu že ne moremo čestitati ob stoletnici, naj gre ob tem jubileju naš pozdrav so-roggi Miri in vsem njegovim.

Dušan Udovič

OB ŽIVLJENJSKEM JUBILEJU

Na družabnem srečanju SKGZ Odličje boja in dela Dariju Cupinu

Vodstvo Slovenske kulturno gospodarske zveze je v počastitev sedemdesetletnice dolgoletnega člana izvršnega odbora Darija Cupina priredilo družabno srečanje, na katerem je predsednik Rudi Pavšič podelil jubilatnu Odličje boja in dela.

V svojem nagovoru je predsednik SKGZ poudaril pomembno vlogo, ki jo je imel Cupin pri gradnji trdne gospodarske podlage v interesu celotne manjšine. Cupin se je dobro zavedal, kolikšnega pomena je za življenje manjšine samostojno gospodarstvo in je v njegovo krepitev vložil najboljši del svojih kom-

petenc in življenjskih energij, je dejal Pavšič. Gospodarsko-bančni cunami je sredi devetdesetih let hudo zamajal slovensko gospodarstvo v Italiji, čemur so botrovala tudi določene pomanjkljivosti znotraj sistema, je dejal Pavšič. Glavni razlogi pa so drugje, kar je v knjigi o propadu TKB poleg drugih avtorjev zapisal tudi javni tožilec, ki je s prstom pokazal na tiste, ki so resnično odgovorni za propad manjšinskega gospodarstva.

Pavšič se je Cupinu zahvalil za izjemen doprinos, ki ga je dal krovni organizaciji, ko je bil vrsto let tajnik,

odgovoren za gospodarstvo in član izvršnega odbora.

Dario Cupin se je Pavšiču zahvalil za izkazano čast, hvaležen za priznanje organizacije, kateri s ponosom pripada od svojega štirinajstega leta dalje. Njegovo zadoščenje je tem večje, ker SKGZ še vedno uspeva in ubira času primerne nove poti, ob tem pa posveča veliko pozornost gospodarstvu, ki je zmoglo prebroditi hude težave. To je temeljna investicija v prihodnost narodne skupnosti in Cupin je izrazil zadoščenje, da je imel v življenju priložnost verjeti in delati za takšen cilj.

ŠEMPOLAJ - Predpraznične prireditve

Veseli december v priredbi SKD Vigred

V Šempolajski Štalci je zadišalo po Veselem decembru v organizaciji domačega SKD Vigred. Miklavževanje v šolskih prostorih je bilo res zelo uspešno in udeležba je bila zelo spodbudna: nastopili so pevci in pevke skupine in glasbeniki mladinske skupine Vigred, člani združenja staršev COŠ S. Gruđen in domačega otroškega vrtca pa so poskrbeli za lepo igrico Zakaj so ribe neme. Prav tako prijeten je bil večer v okviru knjižnega sejma, na katerem so predstavili nekatere izmed zadnjih izdaj Založništva tržaškega tiska. Udeleženci so lahko prisluhnili klepetu s Fedoro Ferluga (Alojz Gradnik, pesnik Goriških Brd), Alenko Rebula (V naročju), Miroslavom Košuto (Spomini Angela Katicke-skoraj družinski roman) in Adijem Danevom (Belcanto ali sla po petju).

Prihodnji teden bo v Štalci zaživel **božični prodajni sejem** v priredbi domačega društva in združenja staršev COŠ S. Gruđen in otroškega vrtca; 16., 17. in 19. decembra bo odprt od 15.30 do 18.30, 18. decembra šele po božičnici, v nedeljo, 20. decembra, pa od 10. do 11. ure in od 14.30. do 17. ure. Na voljo bodo knjige, koledarji, voščilnice, ročna dela primerna za darila, za vse okuse in vse starosti, ter božični venček in ikebane.

V četrtek, 17. decembra, bo ob 20. uri v goste prišla **založba Mladika**. Občinstvo bo takrat spoznalo avtorje Vilmo Purič (Burjin čas), Jasno Jurečič (Prerokuj mi še enkrat), Alice Zen (Alojz Rebula-Biografija v slikah), Evelino Umek in Živo Pahor (Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih) ter Magdo Jevnikar (P. Roverdo, Sporoči mi).

Na placu bo v petek, 18. decembra, ob 18. uri na sporedu **božičnica** v sodelovanju z otroškim vrtcem in osnovno šolo Stanka Gruđna. Nastopili bodo otroci vrtca in osnovne šole, plesna, pevka in glasbena skupina Vigred, plesna skupina AŠKD Kremenjak (Jamlje), posebna gosta pa bosta Božiček in Dedek Mrz s številnimi prijatelji.

To pa še ni vse: v torek, 22. decembra, bo v Štalci ob 19. uri v sodelovanju s SSG in ZSKD zaživila otroška gledališka predstava **Olgica in Mavrica**, v kateri nastopa Lara Komar; v sredo, 23. decembra, pa bo ob 20.30 **koncert Srečno**, na katerem se bodo predstavili mladinska glasbena skupina Vigred, ansambel Openska Mularija, ansambel Bršljan, harmonikarji društva Kraška Harmonika, Kraška country skupina, ansambel Mladi Kraški Muzikanti in humorista Zmaga in Vitorijo.

NABREŽINA - Od 16. do 19. decembra

Božični sejem pri SKD Igo Gruđen

Božični čas je vedno bliže, v zraku že čutimo praznično razpoloženje, vabijo nas z lučkami okrašene izložbe in stojnice. Tudi v nabrežinskem SKD Igo Gruđen se mrzlično potekajo priprave na tradicionalni božični sejem, ki bo tokrat od srede, 16. decembra, do sobote, 19. decembra, (med 16.00 in 20.00) in bo mladim in manj mladim obiskovalcem ponudil izredno bogat program.

Odprtju božičnega sejma, ki bo 16. decembra ob 18.30, bo sledilo uradno odprtje in predstavitev razstav ob glasbenem utrinku DPZ Kraški slavček (vodi M. Ferlan). Občudovali bomo lahko fotografije »3*2 = 6« Jakoba Jugovića (predstavil ga bo Boris Grgič) in akvarele Odsevi narave Claudie Raza (predstavila jo bo Jasna Merku).

V četrtek, 17. decembra, bo popoldan posvečen otrokom, saj bo ob 17.30 na vrsti ura pravljic. Lutkovna skupina Tipitapi Liceja A.M. Slomšek bo predstavila pravljico Šivilja in škarjice. V petek, 18. decembra, bo ob isti uri obiskovalce kratkočasil nastop mladih gojencev Glasbe-

ne šole Sežana in Glasbene matice, ki bodo s svojim glasbenim utrinkom staršem, sorodnikom in prijateljem pokazali, kaj so se v teh prvih mesecih naučili. V soboto, 19. decembra, pa se bo božični sejem ob 17.00 končal s pravljimi kotičkom Nekega zimskega dne. Pripovedovala bo Marija Umek, knjižničarka knjižnice Komen. Sledila bo tematska delavnica v sodelovanju z društvenim mladinskim krožkom, ki bo otrokom obudil fantazijo in pričaral božične podobe zimskih dni.

Vsak dan med 16. in 20. uro bodo obiskovalce vabili še bogat srečelov z izvirnimi nagradami in razstavne stojnice z uporabnimi in dekorativnimi izdelki iz suhega cvetja, blaga, svile in keramike, pa še nakit, veznine, božični okrasji, voščilnice in slike.

Letos bo razstavno-prodajni prostor zajemal poleg velike dvorane v pritličju še sobo Sergija Radovića v prvem nadstropju, tako da bodo tudi najbolj zahtevni obiskovalci našli tisto, kar si v božičnem času oko in srce poželi.

Zulejka Paskulin

TRST - Ponedeljgov večer v DSI

Razstava in predavanje o starodavnih gradiščih

»Krožna pot po naših gradiščih« je naslov razstave, ki jo je pripravila Branka Sulčič in ki jo bodo odprli jutri zvečer v Društvu slovenskih izobražencev v Trstu. Predstavila jo bo arheologinja Lidija Rupel, ki so v govorila o kulturi ljudstev, ki so v nastopi dobi in kasneje naseljevala tudi naše področje in za katero je na naših tleh ostalo veliko sledov in pričevanj o svojem razvoju. Najvidnejši ostanek prisotnosti teh ljudstev so gradišča, ki jih je veliko posejanih na našem teritoriju. To so večja ali manjša obzidana naselja, ki so skozi stoletja povezovala takratne prebivalce v plemenske družbe. S tem so si ljudje zagotavljali varnost pred sovražniki in vse prednosti, ki jih predstavlja življenje v skupnosti. Gradišča so bila ob prihodu Rimljanov opuščena in pozabljena. Ponekod so njihovi suhozidi služili kot kamnolom, svo-

je pa sta naredila tudi naravno razpadanje in vegetacija, ki jih je prekrila. Šele v drugi polovici 19. stoletja se je pri nas zbudilo zanimanje za te ostanke in od tedaj je postala tudi družba do njih pozorna. Odkrili so jih že veliko, pa še vedno jih odkrivajo.

Zakaj razstava in predavanje? To so priče preteklosti naših krajev, ki se ne morejo pohvaliti s kasnejšimi bogatejšimi najdbami razvitejših kultur. Zato je prav, da se zavedamo, kaj imamo, in da bilo prav, da za naša gradišča skrbimo in jih vzdržujemo, jih valoriziramo in jih ponudimo v ogled tudi tujim obiskovalcem. Navsezadnje je to najbolj vidna stvar, ki nas povezuje s preteklimi prebivalci naših krajev.

Razstava Branke Sulčič in predavanje Lidije Rupel bosta v Peterlinovi dvorani v Ulici Donizetti 3 v Trstu. Začetek ob 20.30.

SKD Krasno polje Gročana, Pesek, Draga

vabi na **koncert** v pričakovanju božičnih in novoletnih praznikov

Zbora Jacobus Gallus in MePZ Postojna

DANES, 13. decembra 2009, ob 16.00 v župnijski cerkvi na Pesku

Danes, 13. decembra,

OB 15. URI NA OPENSKEM STRELIŠČU

SPOMINSKA SVEČANOST

ob 68-letnici usmrtitve obsojencev na 2. tržaškem procesu
P. Tomažiča, V. Bobka, I. Ivančiča, S. Kosa, I. Vadnala

Spregovorila bosta zgodovinar **Milan Pahor** in **Štefan Čok** za VZPI Mladi, predsedovala bo **Maja Malalan**, skupni nastop pevskih zborov **MopZ Tabor** in **MPS sv. Jernej**.

OB 16. URI V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH

predvajanje dokumentarnega filma RTV Slovenija

Andrež Pöschl: PESEM UPORA

VABLJENI!

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 13. decembra 2009

LUCIJA

Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21 - Dolžina dneva 8.44 - Luna vzide ob 4.41 in zatone ob 13.54.

Jutri, PONEDELJEK, 14. decembra 2009

DUŠAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 9,7 stopinje C, zračni tlak 1014,8 mb ustaljen, veter 18 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, vlaga 53-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 13 stopinj C.

OKLICI: Luca Baseggio in Livia Valentinsig, Massimiliano Veglia in Marzia Tolentino, Daniele Nait in Katya Jurincich, Michele Invernizzi in Tiziana Albanese, Gregorio Rutigliano in Ina Dima, Davide Naim in Flavia Benussi, Riccardo Comuzzi in Loreta Zenginasi, Massimiliano Cascone in Valentina Prinz, Corrado Petracco in Istvanne Bodi.

Nedelja, 13. decembra 2009

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Garibaldi 5 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Garibaldi 5, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Roma 16 (040 364330).

Ob ponedeljka, 14., do sobote, 19. decembra 2009

Običajni urnik lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Oširek Sonnino 4 Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Sonnino 4 (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nučnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelená številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

AMBASCIATORI - 11.00, 15.00, 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »A Christmas Carol 3D«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Looking for Eric«.

CINECITY - 10.50, 12.50, 15.15, 17.30, 20.00, 22.05 »Jennifer's body«; 10.45, 12.50, 13.30, 15.10, 16.15, 17.30, 18.30, 20.00, 21.00, 22.00 »A Christmas Carol«; 17.15, 22.00 »A serious man«; 13.10, 20.00, 22.10 »L'isola delle coppie«; 10.50, 12.55, 15.05, 20.00 »Cado dalle nubi«; 11.00, 16.35, 18.30, 20.25, 22.20 »La dura verita'; 10.45, 15.00, 17.30 »The Twilight saga: New moon; 10.50, 12.50, 14.45 »Planet 51«; «10.45, 15.30, 18.30, 21.30 »2012«.

FELLINI - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Gli abbracci spezzati«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Dorian Gray«.

SKD "VESNA" - Križ

vljudno vabi vse vaščane in prijatelje na

60-letnico moškega pevskega zbora

"VESNA"

Danes, 13. decembra 2009 ob 17.30

v Ljudskem domu v Križu

Sodeloval bo mešani pevski zbor "DEVIN-RDEČA ZVEZDA"

Udeležite se !!!

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A serious man«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »L'uomo nero«.

KOPER - KOLOSEJ - 14.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Paranormalno«; 15.00, 16.50, 18.40, 20.30 »Stara mačka«; 14.10, 16.40, 19.10, 21.40 »Mlada luna«; 16.00 »Božična pesem - 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Jennifer Body«; Dvorana 2: 11.00, 14.30 »Up«; 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Dieci invernici«; Dvorana 3: 11.00, 14.30, 16.30 »Planet 51«; 18.00, 20.10 »The Twilight saga: New Moon«; 22.20 »Ninja Assassin«; Dvorana 4: 11.00, 14.30 »Trilli e il tesoro perduto«; 16.30, 22.15 »Cado dalle nubi«; 18.15, 20.15 »L'isola delle coppie«.

SUPER - 16.30, 19.00, 21.30 »2012«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.50, 20.10, 22.10 »A serious man«; 16.00 »Planet 51«; Dvorana 2: 16.30, 18.30, 20.30, 22.15 »A Christmas Carol«; Dvorana 3: 15.40, 17.40, 20.10, 22.10 »Dorian Gray«; Dvorana 4: 15.50, 17.50, 20.00, 22.00 »L'isola delle coppie«; Dvorana 5: 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Cado dalle nubi«.

Čestitke

Jutri praznuje 90. let naša draga nona NADA! Vse najboljše ji želim Martin in Mirjam.

Vanja in Joško sta zadela v drugo! Saši se je pridružil kreпки bratec ERIK, tako da pri Krasu imamo zagotovljeno močno moško ekipo. Vse najlepše v življenju mu iz srca želi vsa mlada namiznoteniška klapa.

Obzorje naše kolegice Brede je očarilo rojstvo brhkega VINCENZA. Srečnima staršema voščimo vse naj naj naj kolegi iz uredništva Radia Trst A, Vincenzu pa, da bi mu sonce vselej sijalo in da bi ga njegovi žarki varno, srečno in ustvarjalno vodili skozi poti na razpotja našega vsakdana.

Izleti

SOCIALNO SKRBTSTVO občin Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor v sodelovanju z Zadrugo La Quercia organizira za ostarele osebe nad 65 let iz

Praznični fotoutrip

Okrašene ulice in izložbe nas opozarjajo, da se naglo bliža čas božičnih in novoletnih počitnic. Zagotovo so to dnevi radosti, sprostitve, izletov ali zimovanj, spokojnega življenja v toplem objemu družine ali pa »nore« zabave. Vse kar boš zanimivega ali nenavadnega ujel v svoj objektiv, pošlji na spletno stran www.primorski.eu, tako da klikneš rubriko fotografije bralcev. Tvoje prispevke bomo rade volje objavili.

KD Kraški dom

vabi **DANES, 13. decembra, ob 17. uri** v Kulturnem domu na Colu na ogled komedije

KRČMARICA MIRANDOLINA

v izvedbi mladih tečajnikov

Studia Art

Režija **Boris Kobal**

VABLJENI!

V sredo je

Paolo Vigni

z odliko postal inženir.

Vse najlepše v življenju mu želijo

mama, tata, Luisa, Filippo in nona Míra

14.12.1969 - 2009

V Borštu pri Šmolinovich se nekaj dogaja,

Sonia že 40 let Stevotu nagaja

Veliko sreče in kar tako naprej vama želijo

Jan, Petra, Sara in ostali

Na svet je pokukal mali

Vincenzo

Mamici Bredi z veseljem čestitajo očka Armando,

nonota Lučka in Midio ter strica Matej in Tomaž

treh občin izlet v okviru projekta »Solidarnost na vasi« v Celovec na ogled božičnih sejmov v torek, 15. decembra. Cena izleta je le 20,00 evrov (kosilo v restavraciji, pijača izključena). Ob 8.00 je predviden odhod (kraje odhoda bomo naknadno sporočili). Povratek je predviden okoli 19.00 ure. Za vpis in informacije se lahko obrnete na urad Zadruga La Quercia v Naselju Sv. Maura 123/c ali pa lahko pokličete od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure na sledeče tel. št.: 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

KRUT Nadaljuje se vpisovanje na ogled razstave v muzeju Casa dei Carresi v Trevisu, iz obdobja dinastije Ming, »Skrivnosti prepovedanega mesta«. Izlet bo v soboto, 6. februarja 2010. Vse

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

TAMOIL: Miramarski drevored 233/1

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jrg) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Miramarski drevored 233/1

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Na tržaški univerzi je 30.11.2009 diplomiral iz zgodovine

Erik Sancin

Iskreno mu čestitajo in želijo uspešno bodočnost

mama, oče in brat

V sredo, 9. decembra je na inženirski fakulteti tržaške univerze diplomiral z odliko in pohvalo ter postal elektronski inženir naš

Walter Caharija

Čestitamo mu in želimo še veliko uspehov

vsi domači

Ob rojstvu male

Andreje

se z mamico Urško in očkom Alešem veselijo

cerkveni pevski zbor iz Boršta

Jutri praznuje v Krogljah 90 let naša draga nona

Nada

Vse najboljše ji želijo

vsi domači

informacije na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

VESELA KLAPA IZ BOLJUNCA vabi na zanimiv izlet in Silvestrovanje v Beogradu. Na razpolago je še nekaj mest. Pokliči na tel. št. 335-6036609.

Osmice

FRANC IN TOMAŽ točita v Mavhinjah belo in črno vino ter nudita domač prigrizek. Tel. 040-299442.

OSMICA je odprta pri Davidu v Samatorci št. 5. Vabljeni! Tel. št.: 040-229270.

OSMICA je odprta v Borštu pri Danjelu Glavini z domačo suho hrano. Tel. št.: 040-228421.

OSMICA PRI PIŠČANCIH- Silvano Ferluga vabi na domačo kapljico.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot 23. Tel. 040-201223.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel. 348-8435444.

V MEDJEVASI 10 sta odprli osmico Maurica in Sidonja Radetič. Tel. 040-208987.

V VIŽOVLJAH je Ivan Pernarčič odprl osmico. Toplo vabljeni. Tel. 040-291498.

Loterija 12. decembra 2009

Bari	56	84	14	66	78
Cagliari	40	77	19	52	51
Firence	30	26	61	59	69
Genova	41	75	38	69	52
Milan	69	42	59	65	1
Neapelj	79	21	87	26	67
Palermo	58	79	50	21	48
Rim	66	47	24	51	7
Turin	29	64	5	28	21
Benetke	66	6	89	58	29
Nazivna	34	50	89	10	12

Super Enalotto Št. 149

10	16	40	55	66	77	jolly	36
Nagradni sklad							5.218.294,39 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							102.134.838,07 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
30 dobitnikov s 5 točkami							26.091,48 €
2.762 dobitnikov s 4 točkami							283,39 €
10.5021 dobitnikov s 3 točkami							14,90 €

Superstar 47

Brez dobitnika s 6 točkami	– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	– €
Brez dobitnika s 5 točkami	– €
6 dobitnikov s 4 točkami	28.339,00 €
463 dobitnikov s 3 točkami	1.490,00 €
6.527 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
41.379 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
89.916 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

PRIREJA

BOŽIČNE PRIREDITVE

...IN MIR NA ZEMLJI...

NEDELJA, 20.12.

OB 9.00

Zbirališče: sprejemni center Naravnega Rezervata doline Glinščice: Pot prijateljstva od Boljunca do Beke (SLO)

Pohod "B3: Boljunec - Botač – Beka brez meja", ki ga prireja kulturno-športno združenje "Le vie del Carso", v sodelovanju z Naravnim Rezervatom doline Glinščice

.....

OB 12.00

Preddverje Kulturnega večnamenskega centra "F. Prešeren" v Boljuncu

Otvoritev razstave "Bila je nekoč ...meja!", ki jo pripravi kulturno-športno združenje "Le vie del Carso"

.....

OB 18.00

Kulturni večnamenski center "F. Prešeren" v Boljuncu

Koncert " ...In mir na zemlji" pihalnega orkestra Ricmanje, v sodelovanju z otroškim pevskim zborom OPZ Fran Venturini iz Domja, Mešanimi pevskim zbori Slovenec Slavec iz Boršta in Ricmanj Fran Venturini iz Domja in Auricolare Vivavoce iz Trsta, ob izrednem sodelovanju tržakih opernih pevcev Alessandra Švaba in Monice Cesar in tržaške jazz pevke Martine Feri. Vodi: Aljoša Tavčar.

Zgodovinski spomin in njegove različne percepcije: debata ob predstavitvi knjige

MEJA DRUGIH

Sodelujejo avtorica *Marta Verginella*, *Jože Pirjevec* in *Egon Pelikan*.

V torek, 15. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani (Ul. San Francesco 20).

vabi v petek, 18. decembra, ob 18. uri

na predstavitev knjige

Avtor
ALBERTO BAGUS

TRST- UL. SV. FRANČIŠKA 20

Sklad Mitja Čuk vabi na

Božični koncert

Izvajajo:

Tržaška ženska vokalna skupina

CAPPELLA CIVICA

flavist **GIORGIO MARCOSSI**

in kitarist **MARKO FERI**

pod vodstvom dirigenta

MARCA SOFIANOPULA

Na sporedu stare božične himne in hvalnice ter skladbe slovenske, istrske, ruske, španske, angleške, nemške, francoske in grške božične tradicije.

v soboto, 19. decembra, ob 20.30
Cerkev sv. Martina
na Proseku

Obvestila

BAR TPK SIRENA prireja božično kosilo in silvestrovanje.

Za rezervacije

040-422731

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentabska ulica 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. SK Brdina: 347-5292058, Valentina Šuber 347-4421131; www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SKD BARKOVLJE - Ul. Bonafata 6, prireja silvestrovanje z glasbo v živo, domačo hrano in družabnimi igrami. Vse informacije dobite na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

SLOVENSKO DRAMSKO DRUŠTVO JAKA ŠTOKA s Proseka išče nove člane za višješolsko skupino (Tatjana 380-2582534).

JUS TREBČE vabi člane in vaščane, da se danes, 13. decembra, udeležijo vzdrževalne sečnje na poljski poti Ta Duľnja šťj'rna - Šičuce. Vsakdo naj s seboj prinese potrebno orodje. Zbirališče pri Ta Duľnje šťj'rne ob 8.30.

KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARJIŠI - danes, 13. decembra, ob 16. uri v Prosvetnem domu na Opčinah predvajanje dokumentarnega filma RTV Slovenija, Andraž Poschl: Pesem upora. Vabljeni!

OTROŠKI VRTEC ANTON FAKIN s Cola vljudno vabi vse vaščane, prijatelje in znance na božični sejem ročnih izdelkov, ki bo v prostorih stare šole na Colu danes, 13. decembra, od 10.30 do 12.30 ter od 16.00 do 19.00.

SKD JOŽE RAPOTEC obvešča, da igrica »Olgica in mavrica«, ki je bila v programu danes, 13. decembra, ob 16. uri odpade.

SLADKO BOŽIČNO VOŠČILO - SKD Vesna vabi na tekmo slaščic v sklopu Božičnega večera v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v prostorih doma Alberta Sirka. Vsi vaščani so toplo vabljeni, da s svojo slaščico sodelujejo pri tekmovanju, vpišete se lahko do danes, 13. decembra, na tel. št. 338-

Božični sejem umetniških slik

v podporo Sklada Mitja Čuk

Bambičeva galerija
Proseška ul. 131 - Opčine

Razstava je odprta do 20. decembra 2009
pon. - pet. 10.-12. in 17.-19.; nedelja 10.30-12.30
Informacije: 040 212289 gmb@sklanc.org

6371821 (Nicoletta) v večernih urah. **UČENCI OŠ AVGUSTA ČERNIGOJ** na Proseku, vabijo na zimsko božični sejem ročnih izdelkov. Izdelke si lahko ogledate in kupite danes, 13. decembra, od 10.30 do 12.30, v prostorih OŠ Avgusta Černigoj na Proseku. Obiščite nas. Ne bo vam žal!

V DOMU JAKOBA UKMARJA v Škedenju bo danes, 13. decembra, ob 17. uri nastopil čarodej Lenart, rokohitarc iz Ljubljane. Zabaval bo otroke in odrasle. Prijazno vabljeni!

VZPI - ANPI deportiranci in politični preganjanci - danes, 13. decembra, ob 15. uri bo na openskem strelišču spominska svečanost ob 68-letnici usmrtnice obojencev na 2. tržaškem procesu Pinko Tomažič, Viktor Bobek, Ivan Ivancič, Simon Kos, Ivan Vadnal. Spregovorila bosta zgodovinar Milan Pahor in Štefan Čok za VZPI Mladi. Predsedovala bo Maja Malalan. Skupaj nastopita MoPZ Tabor in MPS sv. Jernej.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja poskuševalcev vina prireja tečaj degustacije, ki daje možnost pridobitve diplome uradnega poskuševalca. Tečaj (18 lekcij) se bo začel v ponedeljek, 18. januarja, in bo vsak ponedeljek in četrtek, od 20.30 do 22.30 v športno kulturnem centru v Lonjerju. Prijave ob ponedeljkih od 18.00 do 19.00 od 14. decembra dalje na sedežu. Informacije dobite na spletni strani: www.onav.it. ali na tel. št. 334-7786980, email: trieste@onav.it.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča vse cenjene oljkarje, da bo torkla obratovala zadnjič v sezoni v ponedeljek, 14. decembra. Zaradi tega prosimo vse stranke, ki bi rade še stiskale oljke, naj čimprej kličejo na naslednje št. 040/8990100-110-120 za vpis.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC prireja ob 100-letnici prvega poleta Rusjanovega letala dia-predvajanje Srečka Gombača in odprte razstave slik Rusjanovih letal, ki jo je pripravila ZSSDI pod mentorstvom Vilija Prinčiča v torek, 15. decembra, ob 20. uri. Vabljeni!

OBČINA REPENTABOR v sodelovanju s športnim združenjem Sloga prireja tečaj telovadbe za občane nad 60. letom starosti. Tečaj bo potekal v občinski telovadnici v Repnu od 15. decembra do 30. junija 2010 vsak torek od 10.00 do 11.00 ure. Informacije nudi tajništvo občine Repentabor, tel. 040-327335.

OBČINA ZGONIK vabi v torek, 15. decembra, ob 17. uri v vinoteko v Zgoniku na sprejem Kraljice terana Neže Milič. Ob prisotnosti sežanskega župana Davorina Terčona bomo nazdravili Kraljici in bližajočim se praznikom s čezmejnim teranom »Kraški Princ«.

OŠ VIRGILA ŠČEKA V NABREŽINI vabi starše bodočih prvošolčkov na Dan odprtih vrat, ki bo v torek, 15. decembra, od 15. do 16. ure.

TPPZ P. TOMAŽIČ sporoča, da bo v to-

Zbor Jacobus Gallus in
APZ Univerze na Primorskem

vabita na

Predbožični koncert

jutri, ponedeljek 14. decembra
ob 20.30 v Luteranski cerkvi
na oširku Panfili v Trstu

rek, 15. decembra, ob 20.30 na sedežu na Padričah tovariško srečanje ob zaključku leta.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 16. decembra, na otvoritev razstave »Krožna pot po naših gradiščih«. O kulturni gradišč bo govorila arheologinja Lidija Rupel in avtorica razstave Branka Sulčič. Začetek ob 20.30.

SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA v Trstu vabi svoje člane, sodelavce in prijatelje v sredo, 16. decembra, ob 16. uri v dom šolskih sester pri sv. Ivanu v Trstu k duhovni pripravi na božične praznike. Ob 16. uri bo v. maša. Po maši družabno srečanje in priložnost za božična in novoletna voščila.

SOCIALNA SLUŽBA OBČIN OKRAJA (Občine Devin, Zgonik in Repentabor) prireja pod pokroviteljstvom Pokrajine Trst, kosilo ob priliki praznika sv. Treh kraljev in sicer 6. januarja 2010 v znani restavraciji v Briškinih. Na kosilo, kjer je predvidena tudi glasba in loterija, se lahko prijavijo občani občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ki so dopolnili 65. starosti. Vpisovanje se začne 16. decembra do vključno 24. decembra v uradih Socialnega Skrbstva Okraja, naselje sv. Mavra 124 od 8.30 do 11.30 - tel. 040-2017390 in 040-2017389.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - Krožek Kras, vabi člane in simpatizerje na sestanek, ki bo v sredo, 16. decembra, ob 20.30 na sedežu SKP v Nabrežini.

VESELI DECEMBER V ŠEMPOLAJU: v Štalci božični sejem knjig, koledarjev, voščilnic, božičnih venčkov in raznih ročnih del primernih za darila v organizaciji SKD Vigred in Združenja staršev otroškega vrtca Šempolaj in COŠ S. Gruđen v sredo, 16., v četrtek, 17. in v soboto, 19. decembra, od 15.30 do 18.30. V nedeljo, 20. decembra, od 10. do 11. ure in od 14.30 do 17. ure. V četrtek, 17. decembra, ob 20. uri »Založba Mladika se predstavlja - Klepet z avtoricami«. Sodelujejo: Vilma Purič (Burjin čas), Jasna Jurečič (Prerokuj mi še enkrat), Alice Zen (Alojz Rebula - Biografija v slikah), Evelina Umek in Živa Pahor (Amerika in druge zgodbe o mojih otrocih), Magda Jevnikar (P. Roveredo Sporoči mi). V Škerkovi hiši »Otroški praznični kotiček«, v soboto, 19. decembra, ob 15.30 gostovanje otroške dramske skupine Jaka Štoka z igrico »Punčka za Tanjo«. V nedeljo, 20. decembra, ob 15. uri »Prisluhni moji pravljici Dobri snežak«, z Biserko Cesar. V petek, 18. decembra, ob 18. uri Božičnica na »Placu«. Nastopajo otroci vrtca in OŠ, plesna skupina AŠKD Kremenjak Jamlje, posebna gosta bosta Božiček in Dedek Mraz ter še mnogo drugih veselih prijateljev. V sredo, 23. decembra, ob 20.30 v Štalci koncert »Srečno«. Sodelujejo razne pevske in glasbene skupine in humorista Zmaga in Vitorijo.

FOTOKROŽEK TS80 prireja v četrtek, 17. decembra, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani zaključni večer za delovno leto 2009. Ljubitelji filmov si bodo lahko ogledali serijo najboljših uvrščenih filmov iz lanskega festivala Toti v Mariboru. Sledila bo običajna družabnost.

KŠD ROJANSKI KR PAN bo 10. obletnico ustanovitve proslavil s slovesnim občnim zborom v Marijinem domu v Rojanu (Ul. Cordaroli 29) v četrtek, 17. decembra. Vabljeni vsi društveni člani in prijatelji Krpana. Občni zbor bo obogatil pevski nastop, prikaz računalniško obdelane slikanice 10-letne društvene dejavnosti in izid priložnostnega glasila.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi **jutri** v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3, na otvoritev razstave

Krožna pot po naših gradiščih.

O kulturi gradišč bosta govorili
arheologinja **Lidija Rupel**
in avtorica razstave
Branka Sulčič.

Začetek ob 20.30.

Na dnevnem redu predsedniško, tajniško in blagajniško poročilo, podelitev priznanj in družabnost. Prvo sklicanje ob 20. uri, drugo ob 20.30. **NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA** prireja Otroške urice v NŠK. Naslednja urica letošnjega niza bo na sporedu v četrtek, 17. decembra, ob 16.30 v otroškem kotičku Narodne in študijske knjižnice. Pravljico Božično praznovanje bo pripovedovala Ivana Terčon. Toplo vabljeni!

OBČINE DEVIN - NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR, v sodelovanju z zadrugo »La Quercia« vabijo na delavnice za starejše osebe, družine in zainteresirane na temo »Pomagajmo si pri ohranjanju dobrega počutja« v Kamnarski hiši v Nabrežini, od 17. do 19. ure: v četrtek, 17. decembra, »Interaktivne igre za boljše počutje« s psihoterapevko A. Celea in psihologinjo R. Sulčič. Delavnice so brezplačne, zaželen predpis na telefonske številke 040-2907151, 345-6552673 ali 349-2809846.

OŠ VIRGILA ŠČEKA V NABREŽINI: Prišel je božični čas, čas veselja in radosti, čas poln dobrih želja, pričakovanj, in objub. Čas, ko ne moreš izreči besede ne. Čas, ko nas zapljuje v novo leto, v nova pričakovanja. Čas, ko vaju ljubim mama in očka, čas, ko bom skupaj zvečer v objemu sladkosti. Vabimo vas na božičnico, ki bo v četrtek, 17. decembra, ob 17.30 v prostorih naše osnovne šole.

UČENCI OŠ ALOJZA GRADNIKA na Repentabru bomo koledovali v Repnu. Obiskali vas bomo v četrtek, 17. decembra, v Nebješkem in Gabr'skem ku'te, v petek, 18. decembra, v Škab'rkem ku'te od 10. do 12. ure. Zapeli vam bomo in voščili srečo in zdravje v Novem letu.

UČENCI OŠ ALOJZA GRADNIKA na Repentabru bomo koledovali v Repnu. Obiskali vas bomo v četrtek, 17. decembra, v Nebješkem in Gabr'skem ku'te, v petek, 18. decembra, v Škab'rkem ku'te od 10. do 12. ure. Zapeli vam bomo in voščili srečo in zdravje v Novem letu.

KONS - društvo za umetnost, sporoča da je v galeriji Narodnega doma v Trstu do petka, 18. decembra, možen ogled društvene skupinske razstave Črno-belo, v sledečih dneh: ponedeljek - petek od 17. do 19. ure. V sobotah, nedeljah in med praznikom zaprto.

RAZMIŠLJAŠ MLADO? Te zanima manjšinska stvarnost? Klop - Primorski dnevnik te vabi na debato med predsednikoma SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko v petek, 18. decembra, ob 17.30 v mali dvorani Narodnega doma.

KROŽEK AUZER za kraško območje vabi svoje člane na predbožično družabno popoldne, ki bo v soboto, 19. decembra, s pričetkom ob 16. uri v Nabrežini, v prostorih Dopolavoro Ferroviario. Poskrbljeno bo za glasbo in ples.

SKD IGO GRUĐEN prireja Božični sejem, ki bo potekal od 16. do 19. decembra v društvenih prostorih z urnikom 16.00 -20.00. Vabljeni!

SKD LONJER KATINARA vabi na predpraznično kuharsko delavnico za vse starosti z Emilijo Pablič v soboto, 19. decembra, ob 16.30 v ŠKC v Lonjerju. Zaželeno so predhodne prijave na naslov jana@arteden.org ali na tel. št.: 333-5062494.

AŠD CHERDANCE MILLENIUM v soorganizaciji z ZSSDI-jem prireja tradicionalni »Novoletni plesni festival«, ki bo v nedeljo, 20. decembra, ob 16. uri v športnem centru Ervatti pri Briškinih. V prazničnem vzdušju se bodo zvrstile ekipe domačega društva a tudi skupine iz go-

SKD Vesna iz Križa

vabi na

BOŽIČNICO

v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v Domu A. Sirka v Križu

Program:

koncert pevske skupine

KATICE

in nagrajevanje najboljših slaščic

riške in tržaške okolice ter Slovenije. Toplo vabljeni!

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO V TRSTU razpisuje 23. natečaj za študijske nagrade iz sklada »Mihael Flajban«, namenjene univerzitetnim študentkam in študentom slovenske narodnosti iz naše dežele. Glavna nagrada znaša 1.500 evrov in je namenjena kandidatu, ki se vpišejo v prvi letnik univerze. Prošnje za nagrade, naslovljene na Slovensko dobrodelno društvo, je treba skupno s predvideno dokumentacijo prinesiti ali poslati po navadni pošti na sedež SDD do 20. decembra. Podrobnejša pojasnila so na voljo na sedežu Slovenskega dobrodelnega društva v Trstu, (Ul. Mazzini 46, prvo nadstropje, 34122 Trst, tel. 040-631203) ob četrthkih od 16. do 18. ure, lahko pa jih interesi prejemajo tudi po elektronski pošti, če se na SDD obrnejo na naslov dobrodelno@libero.it.

V BAMBIČEVI GALERII bodo do nedelje, 20. decembra, na ogled slikarska dela domačih umetnikov na Božičnem sejmu umetniških slik. To je tudi priložnost za nakup umetniškega dela, originalnega darila v podporo humanitarnim naporom Sklada Mitja Čuk. Slika Jožeta Cesarja iz leta 1946, pa je na dražbi. Ogled je možen od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 17. do 19. ure ter ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - zimski solsticij« v ponedeljek, 21. decembra, od 15.00 do 19.00 v prostorih KD Rdeča zvezda v Saležu št. 66. Za podrobnejše informacije pokličete tel. št. 347-4437922.

SKD VIGRED v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled otroške gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča) v torek, 22. decembra, ob 19. uri v Štalco v Šempolaj. Vstopnina znaša 3,00 evre.

SILVESTROVANJE PRI DOMJU - začelo se je vpisovanje za silvestrovanje pri Domju v Kulturnem centru A. Ukmar - Miro. Zagotovljene so igre, ples in zabava s skupino Korona. Za informacije in vpis tel. št.: 040-383903 (Majda Prašelj). Vpisovanja sprejemamo do sobote, 26. decembra.

OBČINE SOCIALNO-SKRBSTVENE-GA OKRAJA 1.1 Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor obveščajo, da je bil finansiran deželni sklad, namenjen znižanju mesečnih otroških jasl v šolskem letu 2008/2009. Obrazci prošnje za dodelitev prispevka so na razpolago na sedežih socialne službe Okraja 1.1. Prosilci morajo predložiti do ponedeljka, 28. decembra, prošnjo, obrazec ISEE z dohodkom nižjim od 35.000,00 evrov. Odpiralni čas za javnost: Devin Nabrežina: sredi in petek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/2017387-389-390; Zgonik: ponedeljek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/229101; Repentabor: torek od 8.30 do 10.30 - Tel. 040/327122.

KROŽEK KRUT vabi na tradicionalno Srečanje ob koncu leta, ki bo v torek, 29. decembra, v Slovenskem dijaškem domu S. Kosovel (Ul. Ginastica 72). Vpisovanje in vse informacije na sedežu Krožka KRUT, Ul. Cicerone 8, tel. 040 - 360072.

SMUČARSKI ODESK SPDT bo tudi letos priredil sobote na snegu za osnovnošolce v januarju in februarju 2010. Podrobne informacije bomo objavili na Primorskem dnevniku in na spletni strani ww.spdt.org.

GODBENO DRUŠTVO „VIKTOR PARMA“ TREBČE

**Sвета noč,
blažena noč,
vse že spi,
godbeni zvok
vse prebudi!**

**Pridi tudi ti na božični koncert, ki bo v soboto,
19. t.m. v Ljudskem domu v Trebčah ob 20.30!**

v sodelovanju z
Društvom slovenskih upokojencev
v Trstu
Zvezo invalidov
Podpornim društvom v Rojanu

prireja tradicionalno

**SREČANJE OB
KONCU LETA**

**V TOREK, 29. DECEMBRA 2009,
OB 16.00**

V SLOVENSKEM DIJAŠKEM DOMU
„S. Kosovel“
UL. GINNASTICA 72, TRST

*Vstop z vabili,
ki so na razpolago
na sedežu krožka KRUT !*

Šolske vesti

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda - Katinara organizira silvestrsko družinsko zimovanje Snežinka od srede, 30. decembra, do nedelje, 3. januarja, v počitniškem domu Vila, v Kranjski Gori. Lahko se nam pridružite tudi za krajše obdobje. Vabljeni so družine iz vseh šol. Dodatne informacije in prijave zbiram od danes, 13. decembra, na tel. št.: 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na e-mail: zscirilm Metod@gmail.com.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO DOLINA obvešča, da bodo v obdobju vpisovanja v otroške vrtce in osnovne šole potekali informativni sestanki. Skupni sestanek za vse otroške vrtce in osnovne šole bo na sedežu Didaktičnega ravnateljstva (Dolina 419) v sredo, 16. decembra, ob 17.00 za otroške vrtce, ob 18.00 za osnovne šole. Po posameznih vrtcih in šolah pa se bodo informativna srečanja odvijala po sledečem razporedu: OV Mavrica Milje - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Miškolin BORŠT - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Kekec BOLJUNEC - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Pika Nogavička DOLINA - 11. januarja 2010 ob 16.30; OV Palčica RICMANJE - 20. januarja 2010 ob 16.30; COŠ »M. Samsa« Domjo - 8. januarja 2010 ob 17.00; OŠ »P. Voranc« Dolina - 11. januarja 2010 ob 16.15; COŠ »F. Venturini« Boljunec - 11. januarja 2010 ob 17.00; COŠ »A. Bubnič« Milje - 11. januarja 2010 ob 17.30. Tajništvo sprejema prošnje za vpis vsak dan od 9.00

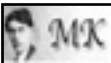
**GODBENO DRUŠTVO
»NABREŽINA«**

vabi na

*Tradicionalni koncert
ob zaključku leta*

**V Nedeljo, 20. decembra
ob 17. uri v nabrežinski
občinski telovadnici**

*Gost večera
MePZ Gorjansko*

VABI NA MUSICAL

**»Moje pesmi,
moje sanje«**

OPZ A. M. Slomšek
priredba in režija
Zdenka Kavčič Križmančič

**v nedeljo, 20. decembra 2009
ob 17.00 v Marijinem domu
pri sv. Ivanu**

PO PREDSTAVI BOGAT SREČOLOV

den v Nabrežini v torek, 15. decembra, ob 18. uri.

BOŽIČNI SEJEM-SKD IGO GRUDEN prireja v dneh 16., 17., 18. in 19. decembra v Kulturnem domu v Nabrežini bogato božično prodajno razstavo. Urnik: 16.00-20.00. Vsak dan se bo zvrstil zanimiv kulturni program. V sredo bo ob 18.30 otvoritev sejma z nastopom DPZ Kraški slavec in predstavitev razstave akverelov C. Raze ter fotografij J. Jugoviča. V četrtek bo ob 17.30 lutkovna skupina Tipitapi liceja A.M. Slomšek prikazala pravljico Šivilja in škarjice. V petek bo ob 17.30 nastop gojencev GS Sežana in GM Trst. V soboto pa sta ob 17.00 na vrsti pravljica »Nekega zimskega dne« in delavnica za otroke v sodelovanju s Knjižnico Komen in Mladinskim krožkom. Sejem spremlja srečelov z izvirnimi nagradami.

SKD TABOR vabi v sodelovanju z Zadruko Bonaventura / Teatro Miela v sredo, 16. decembra, ob 20.30 Prosvetni dom na Opčinah na predstavo »Tingeltanz: essere diversamente scemi in tempi di forte idiozia percepita«, v izvedbi skupine Pupkin Kabarett. Nastopajo Laura Bussani, Stefano Dongetti, Alessandro Mizzi, Ivan Zerbinati in Flavio Davanzo (trobenta) Riccardo Morpurgo (klavir), Luca Colussi (bobni). Ne zamudite!

VEČSTOPENJSKA ŠOLA NA VRDELI vabi na adventni koncert, ki bo 16. decembra, ob 19.30 v cerkvi Svete Marije Magdalene v Bazovici. Nastopajo učenci, dijaki, učno in neučno osebje šol Otona Župančiča in Cirila Metoda iz Trsta, Oskarja Kovačiča iz Škofij ter posebni gost, pevec Saša Vrabčič, steber znane skupine Perpetuum Jazzile.

OTROCI OV VRABCA IN UČENCI OŠ KAJUHA - TRUBARJA v sodelovanju s SKD Lipa pod pokroviteljstvom Rajonskega sveta za vhodni Kras vabijo v petek, 18. decembra, ob 19.30 v bazovsko cerkev sv. Marije Magdalene na koncert »V pričakovanju božične noči« s pevsko skupino Musicum iz Gorice.

ZBOR JACOBUS GALLUS vabi v petek, 18. decembra, ob 20.30 na božično revijo v cerkvi sv. Lovrenca v Šklednju. Nastopajo: DPZ Kraški Slavček (vodi Mirko Ferlan), Kvartet Volnik (vodi Walter LoNigro), MePZ Devin Rdeča zvezda (vodi Rado Milič) in Zbor Jacobus Gallus (vodi Marko Sancin).

ZVEZA SLOVENSKEH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 18. decembra, ob 20.30, nastopajo MePZ Devin Rdeča Zvezda-Salež, Zgonik (dir. Rado Milič), DPZ Kraški slavček-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan), Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro); zbor Jacobus Gallus (dir. Marko Sancin); Lonjer, Športno kulturni center, 23. decembra, ob 20.30, nastopa PZ Tončka Čok-Lonjer (dir. Manuel Purger); Milje, Stolnica, 10. januarja, ob 15.30, nastopata DPZ

Poslovni oglasi

BAR IŠČE VAJENKO. Klicati na št.340-8736749

ODPRTA JE NOVA TRGOVINA v središču Proseka: prodaja sanitarnih-ortopedskih artiklov

IL GIRASOLE.

Tel.339-8481964

Kraški slavec-Nabrežina (dir. Mirko Ferlan) in Kvartet Nomos-Trst (umetniški vodja Aljoša Tavčar).

BOŽIČNI KONCERT ZA SKLAD MITJA ČUK Tržaška ženska vokalna skupina »Cappella civica«, flautist Giorgio Marcossi in kitarist Marko Feri pod vodstvom dirigenta Marca Sofianopula bodo izvedli stare božične himne in hvalnice ter skladbe iz slovenske, istrske, ruske, španske, angleške, nemške, francoske in grške božične tradicije. V soboto, 19. decembra, ob 20.30 - Cerkev sv. Martina na Proseku.

GODBENO DRUŠTVO »VIKTOR PARMA« - TREBČE Sveta noč, Blažena noč, Vse že spi, Godbeni zvok vseh prebudi. Pridi tudi ti na božični koncert, ki bo v soboto 19. decembra, v Ljudskem domu v Trebčah ob 20.30! **PIHALNI ORKESTER BREG** s sodelovanjem društev PD Mačkolje in KD Primorsko prireja praznični večer ob zaključku leta v Srenjski hiši v Mačkoljah v soboto, 19. decembra, ob 20. uri. Vabljeni!

BOŽIČ BREZ MEJA: božični gospel koncert priznane ameriške skupine »The Harlem Messengers of New York City«, v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Koncert, ki ga prireja Glasbeno Kulturno društvo Druga-Muzika v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice, je pod pokroviteljstvom Občine Zgonik. Vstopnice bodo na razpolago 1 uro pred začetkom koncerta.

GODBENO DRUŠTVO NABREŽINA vabi na »Tradicionalni koncert ob zaključku leta« v nedeljo, 20. decembra, ob 17. uri v nabrežinski občinski telovadnici. Gost večera MePZ Gorjansko.

SKD TABOR v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča) v torek, 22. decembra, ob 16. uri v Prosvetni dom na Opčinah. Vstopnina znaša 3,00 evre.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča) v torek, 29. decembra, ob 16. uri v društvene prostore SKD Igo Gruden. Vstopnina znaša 3,00 evre.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA sporoča, da bo razstava Tanje Kralj »Mandale« na ogled ob delavnikih od 9. do 18. ure, do 10. februarja.

Mali oglasi

ŽENSKI PLAŠČ črne barve znamke Lui Jo, mera 44, je nekdo po pomoti vzel na predstavitvi Magrisove knjige Na slepo v Kulturnem domu v Gorici v petek, 27. novembra. V garderobi Kulturnega doma pa je ostal plašč znamke Zara woman mera L. Oseba, ki je po pomoti dvignila zgrešen plašč, naj ga čimprej vrne osebju Kulturnega doma.

KLAVIR YAMAHA mezzacoda, model G2, japonske proizvodnje, črne barve, estetsko in akustično perfekten, prodam za 6.250 evrov. Tel. 040-661178 (ob uri obedov) ali 339-6028301.

PRODAJAM VW Polo, 1.4, letnik 99, 60.000 km, s klimo, v dobrem stanju za 3.000,00 evrov. Možnost pogajanja. Tel. št.: 335-8176175.

PRODAM mali tovornjak Mercedes, 307 DT, letnik 85, 35 kv., tel. št.: 335-6950945.

PRODAM stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirski Bistrici, ima gospodarsko poslopje in parcele po želji. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277. **PRODAM** štiri zimske gume, mera

165x70 R13, rabljene tri mesece. Cena 100,00 evrov. Tel. 040-200197.

PRODAM STANOVANJE s svetlimi prostori v bližini Slovenskega stalnega gledališča, 63 kv.m., s hodnikom, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevno sobo, kopalnico, avtonomno ogrevanje, tretje nadstropje z dvigalom. Cena 95.000 evrov. Pokličite GSM 328-3178555 ali 040-364187 v večernih urah.

PRODAM harmoniko beltuna, kot novo, zelo malo rabljeno, cena po dogovoru; tel. 0481-778156 (ob uri kosa).

PRODAM po ugodni ceni peč (130 ti-soč cc) na kurilno olje ali plin, komplet z boilerjem v dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 331-1129574.

PROSIM OSEBE, ki hranijo pošto in fotografije svojih dedov in ostalih prednikov iz obdobja 1. svetovne vojne (1914-18), posebno iz Lonjerja, Katinare ter Brega, da pokličejo ob urah obedov na tel. 040-228967 ali 338-3120247.

UNIVERZITETNA ŠTUDENTKA pomaga pri učenju slovensčine, italijanščine, angleščine in drugih predmetov, tel. št.: 320-9772356.

Prezgodaj nas je zapustil naš dragi

Egon Emili

Žalostno vest sporočajo

**žena Neda, otroka Daniela
in David, sestre in bratje
ter ostalo sorodstvo**

Žara bo izpostavljena v petek, 18. decembra, ob 13.30 v cerkvi na Proseku. Sledil bo pogrebni obred. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Prosek, 13. decembra 2009

Kraško pogrebno podjetje Lipa

ZAHVALA

Ob izgubi moje sestre

**Jolande Bandi
por. Giardina**

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so mi bili ob strani.

Sestra Vilma

ZAHVALA**Slava Danieli
vd. Daneu**

Zahvaljujemo se vsem, ki so z nami sočustvovali v tem trenutku.

Družina

Kontovel, 13. decembra 2009

Kraško pogrebno podjetje Lipa

10.12.2008

10.12.2009

**Maria Carli
vd. Milkovič**

**Draga mama!
Minilo je leto dni,
odkar si na tiho odšla.**

**Tvoj nasmeš, tvoja dobrota,
tvoj pogum in tvoja ljubezen do nas
bodo za vedno v naših srcih.
Z veliko ljubeznijo se te
spominjamo
sinovi in hčerke z družinami**

Trebče, 13. decembra 2009

Pogrebno podjetje Sant'Anna - Nabrežina

GORICA-VILEŠ - Včeraj uradni začetek del za prekvalifikacijo zastarele hitre ceste

S temeljnim kamnom za avtocesto si 5. koridor utira pot skozi Goriško

Dela naj bi se zaključila v drugi polovici leta 2012 - Dežela pritiska na Slovenijo za uresničitev železniške povezave med Koprom in Trstom

»S položitvijo temeljnega kamna za avtocesto Gorica-Vileš si peti koridor utira pot skozi goriško pokrajino in na njenem ozemlju zagotavlja nove razvojne možnosti v industrijskem, logističnem in turističnem sektorju. Seveda bo gradnja avtoceste prinesla tudi določene nevšečnosti, vendar si bomo v sodelovanju z župani in njihovimi krajevnimi upravami prizadevali, da bomo težave, kar se da omilili.« S temi besedami je včeraj v Vilešu predsednik upravnega sveta avtocestnega podjetja Autovie venete Giorgio Santuz nagovoril udeležence svečanosti, med katero so odprli gradbišče za prekvalifikacijo zastarele hitre ceste Gorica-Vileš v sodobno avtocestno povezavo.

»Čez nekaj let bo avtocesta povezovala naše kraje preko Slovenije z Budimpešto, v kratkem se bo začela gradnja tretjega voznega pasu med krajema Quarto d'Altino in San Donà, takoj zatem pa bo startal poseg za širitev avtoceste do Vileša. Gre za pravi čudež, če pomislimo na biblijske čase javnih del v Italiji,« je še poudaril Santuz ob prisotnosti predsednika deželne vlade Renza Tonda, deželnega odbornika Riccarda Riccardi, predsednika goriške pokrajine Enrica Gherghette, prefektinje Marie Auguste Marrosu, predstavnikov sil javnega reda in županov vseh občin, po ozemlju katerih bo speljana nova avtocesta; v njihovem imenu je spregovorila županja iz Vileša Simonetta Vecchi. »Uresničitev avtoceste je izrednega pomena za naše kraje, saj jim bo zagotovila pogoje za nadaljnji gospodarski razvoj,« je poudarila Vecchijeva in opozorila, da je bila pred nekaj deset leti občina Vileš izrazito kmečka. »V povojnem obdobju smo razvili industrijski sektor, zaradi avtoceste pa zdaj imamo prilagodljivost, da v naši občini uresničimo glavni trgovski pol v deželi,« je poudarila Vecchijeva in napovedala, da bodo župani pazljivo sledili gradnji avtoceste, pri čemer bodo posebno pozorni na uresničevanje protihrupnih ovir. Za Vecchijevo sta spregovorila goriški župan Ettore Romoli in predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta. Po njunih besedah bo Goriška za avtocesto pridobila središčno vlogo v novi Evropi, pri čemer je Gherghetta opozoril na razliko v davčnem pritisku med Furlanijo-Juljsko krajino in Slovenijo, kjer naj bi bili po njegovih navedbah davki za trideset odstotkov nižji. Kakorkoli, je Gherghetta dejal, da bo povezava med Kijevom in Lizbono prečkala Gorico, za izkoriščanja vsega potenciala, ki ga prinaša, pa bo nujno sodelovanje s tržaško pokrajino in Slovenijo.

Odnosom s Slovenijo je posvetil del svojega nagovora tudi deželni odbornik za prometne infrastrukture Riccardo Riccardi. »Ni res, da se ne dogovarjamo s Slovenijo,« je opozoril Riccardi in poudaril, da deželna vlada vseskozi goji stike s slovenskimi sosedi, tega pa noče počenjati v podrejenem položaju. »Pogovarjati se nočemo zgolj o železnici med Trstom in Divačo, pač pa je za nas velikega pomena tudi uresničitev železniške povezave med tržaškim in koprskim pristaniščem,« je poudaril Riccardi, po drugi strani pa je podtajnik na notranjem ministrstvu Roberto Menia opo-

AVTOCESTA Za 17 kilometrov potrebnih 183 milijonov

Zakaj je prekvalifikacija sedemnajst kilometrov dolge hitre ceste Gorica-Vileš v avtocesto nujno potrebna? »Ker po njej letno vozi 4 milijone in pol avtomobilov in tovornjakov, njihovo število pa se bo v prihodnjih letih še povečalo.« Deželni odbornik za prometne infrastrukture Riccardo Riccardi nima dvomov, nova avtocesta med Gorico in Vilešem je strateškega pomena za razvoj goriške pokrajine, ki se bo naenkrat znašla v središču gospodarskih tokov med Zahodno in Vzhodno Evropo.

Da gre za izredno kompleksen in pomemben projekt, Riccardi poudarja z navedbo investicije, ki bo potrebna za njegovo uresničitev. »V prekvalifikacijo avtoceste bomo vložili 183 milijonov evrov, od katerih jih bo okrog dvajset šlo za razlastitev zemljišč,« poudarja Riccardi in pojasnjuje, da se bodo dela začela pri cestninski postaji v Vilešu, kjer se bodo bagerji podjetja Icop lotili kopanja temeljev za širitev cestišča. Hitro cesto, ki je trenutno široka 14,5 metrov, bodo razširili na 25 metrov. Nova avtocesta bo namreč imela po dva vozna pasova za vsako smer, na vsaki strani pa bo uresničili še odstavna pasova, tako da se bodo vozila v primeru okvare lahko varno ustavila ob robu cestišča. Načrt dalje predvideva gradnjo dveh umetnih predorov, železniški podvoz, več nadvozov in mostov ter obnovo cestninske postaje v Vilešu. Omembe vredno je med drugim dejstvo, da vsa podjetja, ki bodo gradila avtocesto, imajo sedež v Furlaniji-Juljski krajini. Poleg Icopa iz Basilijske bodo pri uresnitvi nove avtocestne povezave sodelovala še podjetja Friulana Bitumi iz Martignacca, Tomat iz Tolmeče, Valle Costruzioni iz Enmonza in SIOSS iz Gorice. (dr)

zori, da gradnja avtoceste predstavlja malo zmago, do katere prihaja ravno v trenutku, ko se Italija rešuje iz gospodarske krize.

Med gradnjo avtoceste prometa med Gorico in Vilešem ne bodo nikoli popolnoma zaprli. »Vseskozi bomo zagotavljali prehod avtomobilom in tovornjakom, saj naše podjetje črpa svoje finančne vire ravno iz cestnin, ki jih plačujejo vozniki,« je za zaključek poudaril Santuz, ki je zatem z ostalimi gosti svečanosti slovesno položil temeljni kamen za novo avtocesto. Luknjo je z lopato izkopal Tondo, Riccardi je vanjo postavil aluminijast tulec s spomenico, Santuz pa jo je prekril z zemljo.

Danjel Radetič

Tondo med položitvijo temeljnega kamna za novo avtocesto Gorica-Vileš

BUMBACA

GORICA-VILEŠ - Zagotovila predsednika dežele Tonda

Hrup bodo omilili

»Predvidena je uresničitev protihrupnih ovir - Spoštovali bomo vse okoljske predpise«

»Pri gradnji avtoceste Gorica-Vileš bodo spoštovani vsi zakonski predpisi za zaščito naravnega okolja in kakovosti življenja, veliko pozornost pa bomo namenili tudi uresnitvi ovir proti hrupu, ki so seveda v projektu že predvidene. Če bodo med gradnjo evidentirane nove problematike in težave, jih bomo pravočasno rešili.« Tako zagotavlja predsednik deželne vlade Renzo Tondo, ki je pričrpal, da bodo znižali na najnižjo možno ravno negativni učinek, ki ga bo imela avtocesta na življenje v vaseh in krajih ob njej. Po drugi strani predsednik deželne vlade poudarja, da predstavlja prekvalifikacija hitre ceste med Gorico in Vilešem veliko razvojno priložnost ne samo za goriško pokrajino, pač pa za vso deželo Furlanijo-Juljsko krajino. Za Tonda se z novo avtocestno povezavo uresničuje peti koridor med Lizbono in Kijevom, zato pa gre za infrastrukturo, od katere bodo imele ko-

RENZO TONDO

FOTO BALBI

risti Italija in sploh vse države sredozemskega prostora, ki bodo boljše povezane z Vzhodno Evropo.

Tondo opozarja, da je postopek za začetek gradnje potekal zelo hitro, kar je za italijanske razmere poudarka vredno. »Septembra lani me je državna vlada imenovala za izrednega komisarja za avtocesto; že en mesec kasneje smo odobrili definitivni načrt, takoj zatem pa se lotili postopka za razlastitev zemljišč

ob hitri cesti,« pravi Tondo in opozarja, da je gradnja avtoceste Gorica-Vileš po avtocestni obvoznici pri Mestrah drugo javno delo v Italiji, ki ga uresničujejo na podlagi ciljnega zakona 443 iz leta 2001. Na to je predsednik deželne vlade posebno zadovoljen, pri čemer poudarja, da je doslej opravljeno delo rezultat dobrih odnosov, ki jih ima deželna vlada z Rimom.

»Čeprav predsednik državne vlade Silvio Berlusconi ni uspel priti v Vileš za položitev temeljnega kamna, slovesnosti nismo prenesli na drug datum, saj smo hoteli čim prej odpreti gradbišče in začeti z delom,« pojasnjuje Tondo in na daljavo odgovarja svojim političnim nasprotnikom, ko pravi, da je desna sredina itak zmagala volitve in ne potrebuje medijskega pompa. »Naše upravljanje temelji na konkretnosti, ne na obljubah,« zaključuje predsednik deželne vlade Renzo Tondo. (dr)

GORICA - Finančna straža

39 oseb hlinilo revščino

Osebjem pokrajinskega poveljstva finančne straže je prijavilo sodišču 39 oseb, ki so se pretvarjale, da so revne, in so na takšen način koristile razne vrste popustov in socialne pomoči. Finančni stražniki so opravili 87 preverjanj, pri čemer so ugotovili 39 kršitev. V glavnem prekrški zadevajo pomoč za nakup šolskih učbenikov, znižane pristojbine za šolske menze in za obiskovanje univerze, dalje je več oseb koristilo brezplačne zdravstvene storitve, čeprav od njih niso imele pravice, ker so njihovi dohodki previsoki. Da bi lahko koristili brezplačne storitve in popuste, so si kršilci pripravili in podpisali lažna potrdila.

Nad početjem goljufov je izrazil ogorčenje načelnik goriške občinske svetniške skupine Demokratske stranke Federico Portelli, ki poziva tudi podjetje za stanovanjske gradnje ATER, naj preveri, ali imajo prosilci stanovanj zares nizke dohodke in imajo pravico do neprofitnih najemnin.

DEMOKRATSKA STRANKA

V Tržiču raziskovalni center o azbestu

Število obolelih bo še krepko naraslo

»Tržič ima vse značilnosti, da lahko postane center evropskega interesa za raziskave na področju azbesta.« Tako je dejala evropska poslanka Debora Serracchiani na včerajšnjem posvetu Demokratske stranke v tržaškem Kinemaxu. Spomnila je, da je evropska konferenca o azbestu leta 2005 odobrila resolucijo, ki predvideva ustanovitev evropskega centra za raziskave o azbestu, ki bi lahko nastal ravno v FJK oz. v Tržiču. Na posvetu, na katerem so spregovorili tudi odvetnik Riccardo Catarini, predstavnik združenja izpostavljenih azbestu Enrico Bullian, pokrajinski tajnik UIL Giacinto Menis in deželni svetnik Franco Brussa, je bila razčlenjena problematika z azbestom povezanih bolezni na Tržaškem. To območje že veliko let doživlja tragedijo smrti zaradi vdihavanja strupenih vlaken na delovnih mestih, kar je prizadelo okrog tisoč družin. Raziskave kažejo, da bo število obolelih v prihodnjih letih naraslo in doseglo vrhunec v obdobju 2015-2025, po oceni nekaterih pa okrog leta 2040.

GO-GOSPEL 2009
KONCERT VRAHUNSKÉ ČRNSKE DUHOVNE GLASBE

CADMOS ENSEMBLE
in vokalna skupina
LE PLEIADI

Torek, 15. decembra 2009, ob 20.45
v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass 20).

Vstopnina: 10,00 €.
Info: Kulturni dom Gorica - tel. 0481-33288.

GORICA - Društva in ustanove na psu, prireditve in festivali pod vprašajem

Finančni udarec kulturi, »tri milijoni evrov manj«

Antonaz: »Nezaslišano, Romoli naj reagira« - Komel: »Velika napaka bi bila, če bi se predali malodušju«

Od finančnega udarca, ki ga pripravla deželna vlada, se goriška kultura ne bo po-brala. Osiromašena bo za prihodnjih deset let in več, je prepričan deželni svetnik Stranke komunistične prenovе Roberto Antonaz, ki je ocenil, da bo Goriška pri-krajšana v prihodnjem letu za okrog tri mi-lijone evrov iz različnih postavk finančnega zakona, namenjenih kulturnim društvom, ustanovam, festivalom in prireditvam. »Takšno početje, ki bo številne pahnilo na rob pre-živetja, je nezaslišano in neutemeljeno. Gre za politično izbiro, ki je posledica okolišči-ne, da v deželni vladi Goriška nima svojega predstavnika. Župan Gorice mora reagira-ti, a ne samo z besedami, kot to počenja v bran zdravstva. Ni protislovje, da tako hud udarec dobi ravno od politično sorodne de-želne uprave? Ljudje in kulturne sredine se morajo upreti in pritiskati na deželo, da vrne kulturi odvzeti denar. Samo nekaj dni časa je še,« pravi Antonaz in opozarja, da bo krče-nje deželnega denarja močno udarilo tudi po slovenski manjšini. Pritrjuje mu Igor Komel, ravnatelj goriškega Kulturnega doma, ki pa dodaja, da bi bila danes najhujša napaka pre-dati se malodušju: »Omogočiti moramo kul-turi, da preživi, ker v času krize ljudje še glas-neje sprašujejo po kulturi. To opažamo že ce-lo zadnje leto.«

Antonaz je svoj alarm včeraj zaupal go-riškim novinarjem, danes pa bo to storil v Trzinu, ki bo ravno tako prizadet. Navedel je, da na osnovi osnutka finančnega zaka-na, ki bo v torek šel v razpravo v deželni svet in naj bi bil izglasovan do petka, bo dežela skoraj prepolovila javne prispevke za kultu-ro. V prihodnjem letu ji bo namenila 24 mi-lijonov evrov manj in le 0,4 odstotka prora-čuna. »Vendar ta privarčevani denar ne bo preusmerjen v zdravstvo, v sklad za delavce v dopolnilni blagajni ali v druge krvavo po-trebne socialne posege. Že res, da bo iz Ri-ma prišlo manj denarja, vendar je dežela na-jela posojilo 200 milijonov evrov, iz katerih bi lahko pokrivala primanjkljaj za kulturo. Ta denar pa je v resnici namenila infrastruktura-m, ki jim je že odmerila 600 milijonov pro-računskih sredstev. To enostavno pomeni, da hoče zavestno opustošiti kulturno tkivo, ker je kultura moteča in ker se tepe z dobičko-nosno logiko podjetništva. Za Gorico, ki ima ravno v kulturi svoje bogastvo, bo to narav-

nost katastrofa.« Antonaz je pojasnil, da za-radi krčenja denarja v deželi FJK tvega od-slovitev 600 zaposlenih v kulturi, prve žrtve pa bodo uslužbenci s terminskimi pogoda-bami; teh je okrog tisoč. Prizadejano škodo je tudi ocenil. Verdijevo gledališče v Gorici bo izgubilo 25% prispevka, še več denarja bo izgubila glasbena fundacija mesta Gorica, približno polovico manj denarja bo za cen-ter CTA, za filmske dogodke bo okrog 35% manj sredstev, 25% manj za muzeje in knjiž-

nice, ravno toliko za čipkarsko šolo. 40-od-stotno klenjenje prispevka preti združenjem Lipizer, Seghizzi, Pro Loco (festival folklor-e), Controtempo in Terzo Teatro ter inšti-tutoma ICM in ISIG. Od 40 do 50 odstotkov manj denarja bo za odmevni festival èStoria, za združenje Ex Border, za Kultur-ni dom in zadrugo Maja, je še ocenil Anto-naz in pristavil, da tistim, ki so prejemale manjše denarje, pa bo prispevek celo izni-čen. Med drugim ne bo niti evra za obno-

vo in promocijo zgodovinske in arhitekturne dediščine, kar Gorica tako zelo potrebuje. »Dodati moramo še ekonomsko škodo. Od kulture so živeli tudi hoteli in gostinski lokali,« je poudaril Komel in za-ključil: »V goriški občini je na leto okrog 1.500 kulturnih dogodkov, v zadnjem le-tu, v obdobju krize, pa je povpraševanje po kulturi naraslo. Kulturni delavci se za-to ne smemo predati malodušju. Reagi-rati moramo in se ne dati!« (ide)

GORICA - Francoski državljani umrli sredi Verdijevega korza

Srčna kap usodna

Za silo je parkiral, a se je ob izstopu iz avtomobila naenkrat zgrudil na tla brez življenja

Zabolelo ga je v prsih, uspelo mu je za silo parkirati, izstopil je iz avtomobila in se na-enkrat zgrudil na tla. Srčna kap je bila usod-na za Guya Mercimea, 57-letnega francoske-ga državljan, ki je včeraj umrl sredi ceste v Go-rici. Mercime in njegova žena sta bila že ne-kaj dni gosta pri prijateljih v Vidmu, včeraj pod večer pa sta se pripeljala v Gorico na ogled mestnega središča in Andrejevega sejma.

Mercime, ki je bil srčni bolnik, se že v dopoldanskih urah ni dobro počutil. Okrog 17. ure se je s svojim avtomobilom znamke Opel za-fira peljal po Verdijevem korzu v smeri Ulice Seminario in iskal parkirni prostor. V bli-zini glavne pošte je začutil močno bolečino v prsih. Uspelo mu je za silo ustaviti avtomobil pred vhodom v kavarno Posta, izstopil je mor-da zato, da bi globlje zadihal, a ga je srce iz-dalo. Obležal je mrtev ob avtu, sredi ceste. Mi-moidoči in žena so takoj poklicali rešilno služ-bo. Reševalci so prišli v hipu in po moškega oživljali dobrih dvajset minut, vendar zaman.

Ob prihodu rešilne službe 118 so pri-hiteli tudi mestni redarji, ki so zaprli odsek Verdijevega korza in preusmerjali promet, ter policijske patrulje, ki so zavarovale pro-stor okrog umrlega. Zaradi istočasnega za-prtja Ulice Cadorna, ki jo zasedajo vrtilja-ki, in ceste pred travniško cerkvijo so nastali zastoji, zato pa so redarji uvedli enosmer-ni promet po Ulici Roma.

Po neuspelem poskusu oživljanja je Mercimeovo truplo, ki so ga prekrili z ze-lenim blagom, ostalo sredi ceste skoraj pol-drugo uro. Mimoidoči so se zadrževali v bližini in se vznemirjeno spraševali, kaj se je zgodilo. Videli so prekritega mrtveca, vse naokrog policiste in sirene, nekateri so ce-lo pomislili na umor. Po ogledu sodnega zdravnika je okrog 18.30 pogrebna služba odpeljala truplo nesrečnega Francoza.

Prekrito truplo sredi ceste

BUMBACA

TRŽIČ - Legambiente

»Če bo nukleark več, bomo dobili eno«

Potrebni bo 5-6 central - Tondo nedosleden

»Če državna vlada res namerava proizvajati dvajset odstotkov vse italijanske električne energije z nuklearkami, po vsej ver-jetnosti pomeni, da bodo jedrsko elektrarno gradili tudi na Trži-skem.« V to je prepričan Rudy Fumolo, ki se v zvezi z gradnjo nu-kleark na Trziškem oglašuje v imenu zveze Legambiente iz Laške-ga. Po njegovih besedah za proizvodnjo dvajsetih odstotkov ener-gije ne zadoščata ena ali dve jedrski elektrarni na državni ravni, pač pa je potrebnih vsaj pet do šest nukleark. »V tem primeru je jasno, da bi eno jedrsko elektrarno uresničili tudi v Trzinu, ki je med najprimernejšimi lokacijami zaradi svojih geomorfoloških zna-čilnosti,« pravi Fumolo in razlaga, da jedrske elektrarne potrebu-jejo veliko vode za hlajenje svojih reaktorjev. Zaradi tega ni mo-goče pričakovati, da bi nuklearko gradili v Umbriji, pač pa je ve-liko bolj možno, da bi jo zgradili ob morju ali velikih rekah. Po dru-gi strani jedrskih elektrarn ni mogoče graditi niti na potresnem območju, zato pa je treba črtati iz seznama možnih lokacij tako Messino kot Reggio Calabria in številna druga mesta.

»Tržič je zato eden izmed najboljših krajev za gradnjo nukleark, vendar bo seznam izbranih lokacij znan komaj spomladi. Državna vlada se očitno boji, da bi desnosredinski kandidati izgubili popu-larnost v vidiku deželnih volitev, ki bodo v raznih deželah potekale prihodnje leto,« še pravi Fumolo in opozarja, da je predsednik de-želne vlade Renzo Tondo med zagovorniki izkoriščanja jedrske ener-gije, po drugi strani pa nasprotuje gradnji nukleark na območju FJK. »Politične sile morajo jasno izraziti svoja stališča, saj gre za konkretna vprašanja, ne pa za retorične apele,« zaključuje Rudy Fumolo.

GORICA - Prizadetost ob smrti Renata Grilja

Za sabo je pustil neizmerno bolečino

Nenadna smrt 30-letnega Renata Grilja je globoko prizadela starše, brata in ostale so-rodnike, ki se ga spominjajo kot dobre in ob-čutljive osebe. Kot »angela s prelomljeni krili, ki je v življenju preživel več težkih trenutkov in drago plačal za storjene napake.«

Za družino je izguba otroka velika trage-dija, zato pa so nam oče, mama in brat zaupa-li pismo, v katerem so spregovorili o Renatu, kot so ga sami poznali in ljubili. O njem niso pisa-li kot o zasvojenцу in kriminalu, pač pa so po-udarili, kako se je v zadnjih mesecih vrnil k ži-vljenju, kako se je dan za dnem boril, da bi en-krat za vselej za sabo pustil svojo preteklost.

V preteklih letih je nekaj časa raznašal Pri-morski dnevnik po Štandrežu. »Obiskoval je mehanski tečaj, potem je eno leto delal v sre-dišču za prizadete osebe v Trstu, vpisal se je na višjo srednjo šolo, da bi pridobil diplomu za vo-denje komun in se nato vpisal na univerzo. Sa-njal je o tem, da bi postal bolničar, saj si je že-lel pomagati sočloveku. Bil je zelo inteligenten in je rad bral; prebiral je grške klasike, Oscar-ja Wilda in sodobne avtorje. V zadnjem ob-dobju se je končno vrnil k življenju, tako da je

naša družina preživljala lepe trenutke, kot jih že dolgo ni,« se svojega Renata spominjajo oče, mama in brat. Po njihovi besedah se je Re-nato v zadnjih časih ukvarjal s telovad-bo, ob tem se je držal diete, tako da je izgubil odvečne kilograme, ki jih je pridobil v prejš-njih letih neurejenega življenja. »Znanci, ki so ga srečevali na ulici, so mu čestitali, ker je ka-zal boljšo telesno formo, on pa se jim je na-smehnil in se jim zahvalil za lepe besede. Za-dovoljni smo bili, ker je končno o življenju raz-mišljal drugače kot doslej. Za prihodnost je nam-reč koval veliko načrtov, kot da bi pozabil na vse, kar je grdega doživel,« pravijo Renatovi družinski člani. Po njihovih besedah je Renato drago plačal za vse napake, ki jih je storil v življenju; nikoli ni prepuščal drugim odgo-vornosti za zgrešene izbire, za katere se je sam odločil. »Na svoji življenjski poti je naletel na številne ovire, komaj jih je začel uspešno pre-magovati, pa je njegovo srce za vedno nehalo biti,« pravijo oče, mama in brat, ki bodo Re-nata za vedno nosili v svojem srcu. Spominjali se ga bodo kot angela, ki je naenkrat odšel in za sabo pustil neizmerno bolečino.

Orkester poklanja koncert

V deželnem avditoriju v Ulici Roma v Go-rici bo danes ob 17. uri poklonil Goriča-nom koncert filharmonični mladinski or-kester Alpe Jadran pod taktirko Luigija Pi-storeja; vstop bo prost.

Kompostiranje v Krminu

V dvorani Italia v Ulici Friuli v Krminu bo jutri ob 16.30 potekala pobuda »Compost Book«, ki jo prireja družba IRIS in med ka-tero bodo otroke od šestega leta dalje in tudi odrasle poučili o pomenu komposti-ranja in recikliranja odpadkov. Za Goriško bo to inovativna pobuda, ki sodi v širšo kampanjo okoljskega osveščanja ljudi.

Danes sprejem Luči miru

V organizaciji Združenja slovenskih kato-liških skavtinj in skavtov, Zveze bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov in Slovenske zamejske skavtske organizaci-je se bo na Bevkovem trgu v Novi Gorici danes ob 17. uri začela prireditev z naslo-vom Sprejem Luči miru iz Betlehema. (nn)

Vsredo Domova akademija

V telovadnici Kulturnega doma v Gorici bo v sredo, 16. decembra, ob 19.30 Do-mova božična telovadna akademija, na ka-teri bo nastopilo okrog sto otrok in mla-dih, ki se pri društvu ukvarjajo s telesno kulturo; gostja večera bo skupina Cheers Dance Millenium iz Trsta. Akademijo pri-rejajo v sodelovanju z ZSSDI, zadrugo Ma-ja in Kulturnim domom ter s prispevkom Čedajske banke - Kmečke banke.

Večer baletnih koreografij

V Slovenskem narodnem gledališču Nova Gorica se bo danes ob 19. uri za-čel 9. gala večer novih baletnih koreo-grafij na slovensko glasbo. V trinajstih krajših baletno-plesnih točkah bo tri-deset nastopajočih z gledalci izmenja-lo umetniške in človeške energije v spletu giba, glasbe in čustev. (nn)

Tržnica danes v Raštelu

V okviru decembrskih prazničnih pri-reditev bo danes v obnovljenem Raštelu in v Ulici Monache v Gorici »tržnica Stare grofije«; najrazličnejše blago bo na prodaj na 80 stojnicah.

V goriški sinagogi praznik

V goriški sinagogi bodo danes ob 16. uri obeležili judovski praznik hanukka. Obred bo vodil rabi David Margalit; praznik prirejajo tržaška judovska skupnost in Prijatelji Izraela.

Camossi in Zorzi v knjigarni

Košarkarski trener Tonino Zorzi in at-let Paolo Camossi bosta danes ob 11. uri v knjigarni Ubik na Korzu Verdi v Gorici spregovorila o svojih karierah in uspehih. Z njima se bo pogovarjal no-vinar Roberto Covaz.

TRŽIČ - Aretacija Mladenica pretepli za 40 evrov

Karabinjerji so včeraj aretirali tri Romune, ki so sredi Trzinca pretepli in oropali mladega Bangladeševca. Nasilneže, ki so stari 20, 23 in 27 let, so ujeli takoj po napadu, saj je pretepe-ni mladenič nemudoma obvestil ka-rabinjerje z mobilizacijo.

Včeraj ponoči okrog 2. ure je v tržiškem mestnem središču trojica Romunov začela slediti mlademu Bangladeševcu. Ko je opazil zasledo-valce, se je napolil proti domu, a so ga pred vhodom prišli in mu zagro-zili, naj jim izroči ves denar. Ker se je uprl, so ga pretepli. Iz žepa so mu vze-li 40 evrov in pobegnili.

Mladenič, ki je udarce in odrgni-ne utrpel po obrazu in telesu, je na-tipkal številko tržiških karabinjerjev, ki so takoj prišli na kraj. Opisal jim je svo-je napadalec, karabinjerji pa so jih iz-sledili v manj kot dveh urah. 20-letni-ka, 23-letnika in 27-letnika so pregle-dali in ugotovili, da so pri sebi imeli 40 evrov - plen napada. Denar so zase-gli, trojico pa odvedli v goriški zapor.

V minulih dneh je bila žrtev kraje tudi starejša ženska, ki so ji v Ulici Cosulich v Trzinu odnesli tor-bico. Karabinjerje je poklical mla-denič, ki je bil priča kraji in je žen-ski, ki jo je tat pahnil na tla, po-magal vstati. Preiskovalci niso po-sredovali podrobnejših informacij.

NOVA GORICA - Po poteh ljubiteljske kulture

Namazali kolesje čezmejnega sodelovanja

Zveza slovenskih kulturnih društev je svoje delovanje predstavila v Točki ZKD

V sklopu pobude Po poteh ljubiteljske kulture se je pred dnevi v Novi Gorici predstavila Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD), ki je nakazala pestro paleto dejavnosti, s katerimi se aktivno ubadajo zamejska društva. Srečanje z novogoriško sorodno organizacijo in njenimi včlanjenimi društvi je potekalo v Točki Zveze kulturnih društev (ZKD) na Gradnikovi ulici, to se pravi v prostorih, ki jih je pred selitvijo zasedala Bevkova knjižnica. Srečanje je spadalo med pobude, ki ciljajo na zблиžanje sorodnih ustanov, ki jih je veliko desetletij ločevala meja in vse, kar je bilo z njo povezano. Danes meje ni več, toda kljub temu krovni organizaciji ugotavljata, da so stiki preredki. Kolesje, ki bi jih moralo pognati, še obremenjujejo zarjaveli mehanizmi. Lete, menijo predstavniki organizacij, je treba namazati, da bo sodelovanje dobilo pravi zagon.

Predstavitve v Novi Gorici so se udeležile razne ustanove, ki se na Tržaškem, na Goriškem in v Benečiji vsakodnevno trudijo, da bi bogata tradicija ljubiteljske kulture ne zamrla. Svežega goriva ji prav gotovo lahko natočijo tudi stiki in kulturne izmenjave z društvi iz obmejnih krajev v Sloveniji, menijo pri ZSKD, ki je predstavitev svojih dejavnosti dobro pripravila. V sliki, besedi in pesmi so predstavniki Zveze prikazali stanje slovenske manjšine v Italiji in njen kulturni in siceršnji utrip. Podrobno so se

zaustavili pri številnih dejavnostih kulturnih krogov v treh zamejskih pokrajinah, posebno pozornost pa so namenili večjim in odmevnejšim prireditvam, ki po svoji zasnovi in izvedbi včasih presegajo raven društvenih okvirov. Velikokrat gre za pobude, ki so zanimive bodisi za sodržavljana italijanske ali furlanske narodnosti, kot tudi za sonarodnjaka iz Slovenije.

Potek kulturnega večera je vodila mlada Lucrezia Bogaro, s pevsкими in recitatorskimi točkami pa so nastopili skupina BK Evolution iz Benečije, pevka Alesia Peressini iz Sovodenj in pesnica Silvana Paletti iz Rezije, ki je prebrala nekaj svojih pesmi v rezijanščini. Ob koncu je na oder stopil kvartet Volnik iz Zgonika, ki se je predstavil s štirimi pesmimi na Prešernove verze; pesmi je uglasbil Walter Lo Nigro, ki pevsko skupino tudi vodi.

Skratka, šlo je za prisrčno zasnovan spoznavni večer, ki je prisotnim posredoval delček kulturne ustvarjalnosti, ki se rojeva v sklopu zamejskih ljubiteljskih kulturnih krogov. S tega srečanja je šlo sporočilo in obenem poziv za tesnejše in pestrejšo sodelovanje. Na koncu so se zamejci domačinom zahvalili za gostoljubje, na družabnosti, ki je sledila, pa so udeležence pogostili z dobrotami, ki so jih prinesli s seboj: dobro kapljico, beneško gubanco, goriškimi štruklji, sladkimi tržaškimi favami, rezijanskimi specialitetami in še marsičem. (vip)

Novogoriško
gostovanje Zveze
slovenskih
kulturnih društev

FOTO ZSKD

GORICA - SSK

Prihodnost želi rasti

»Združevanje manjšine je cilj«

Na goriškem sedežu Slovenske skupnosti (SSk) so se v minulem tednu sestali člani strankine mladinske sekcije Prihodnost in se pomenili o namenih skupine. Sejo sta vodila predsednica Mirjam Špacapan in tajnik Simon Koren.

Pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek je uvodoma pohvalil delo in prizadevnost skupine v minulem letu, nakar se je med tajnikom in mladimi razvila živahna razprava. Bil je govor o različnih temah s posebnim oziranjem na slovenstvo ter na stališča in delovanje SSK; nekatera vprašanja bodo mladi skušali reševati v okviru sekcije Prihodnost. Med drugim so tajniku pojasnili svoj pogled na delovanje SSK, »ki mora zlasti udejanjati cilj združevanja manjšine in dobro predstavljati vse Slovence v Furlaniji Julijski krajini«. V drugem delu se je razprava potekala med člani mladinske sekcije. Njen tajnik Koren je predlagal spremembe v tajništvu in poudaril peto točko statuta Mladih Slovenske skupnosti glede članstva, kjer piše: »Član Mladih SSK je vsak zaveden mlad pripadnik slovenske narodne skupnosti v Italiji, ki se za to odloči.« Obenem je poudaril, da je cilj za naslednje leto rast skupine z namenom, da bi vsi Slovenci mlajše generacije na Goriškem gledali na skupino Prihodnost kot na ključno organizacijo za politično in socialno udeleževanje mladih. V nadaljevanju je beseda tekla o pobudah in načrtih, ki jih namerava sekcija uresničiti; med temi sta v maju kongres skupine in likovni natečaj na temo »Manjšina v očeh umetnikov«.

Pred zaključkom se je Koren zahvalil vsem, ki so prispevali k uspehom skupine Prihodnost, zlasti pokrajinskemu in deželnemu tajniku SSK, odbornikom skupine in medijem, ki posvečajo pozornost mladim na Goriškem. (ip)

GORICA - Jutri v centru Bratuž

Quaggiatova zgoščenka za petdesetletnico zveze

Posnete skladbe izvajajo pevski zbori iz Goriške in Tržaške

Zveza slovenske katoliške prosvete (ZSKP) bo jutri ob 20.30 v komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici predstavila zgoščenko zborovskih skladb goriškega skladatelja Patricka Quaggiata. Zgoščenka vsebuje 23 skladb, ki jih izvajajo zbori OPZ Kraški cvet iz Trebč, DZ Radost iz Godoviča, KZZ Ipavska iz Vipave, DVS Bodeča neža z Vrha sv. Mihaela, ŽVS Jezero iz Doberdoba, VS Sraka iz Štandreža, PS Musicum iz Gorice, VS Grgar, MePZ Lojze Bratuž iz Gorice, MePZ Štandrež, MePZ E.B. Sedej iz Števerjana, KZ Ipavska iz Vipave, MePZ Jacobus Gallus iz Trsta, MePZ Hrast iz Doberdoba ter zbor Ars Musica iz Gorice. Gre za posvete skladbe za mešani, ženski, moški in otroški zbor. Kar zadeva besedila, petnajst je avtorskih pesmi, šest je ljudskih napevov, dva pa sta sakralna. Večina pesmi je bila posnetih v živo, nekaj je tudi posnetkov.

O zgoščenki, ki jo ZSKP izdaja ob svoji 50-letnici delovanja, in o avtorju bo spregovoril Ambrož Čopi; sodelovala bosta mešani pevski zbor Štandrež in dekleška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha. ZSKP je leta 2004 izdala prvo zbirko in leta 2008 drugo zbirko Quaggiatovih posvethih zborovskih skladb. Udeležbo na jutrišnjem večeru je napovedal tudi slovenski državni sekretar Boris Jesih.

DOBERDOB - Uspešna udeležba na klavirskem natečaju

Gojenci Glasbene matice v Trstu tik pod vrhom lestvice

Doberdobski gojenci Glasbene matice so na 5. izvedbi mednarodnega tekmovanja Ars Nova International music competition - Nagrada Paolo Spincich v Trstu dosegli zavidljive rezultate, saj so se povzpeli tik pod vrh lestvice. Ivan Antonutti in Elisa Terrana, ki vadita pod mentorstvom Beatrice Zonta in Vesne Zuppin, sta v kategoriji A za klavir do 10. leta starosti prejela drugo nagrado, sledili so jima s tretjo nagrado Katarina Visintin, Manuel Gergolet, ki vadi z učiteljico Jano Drasič, in Eva Frandolič. Iz leta v leto strožja komisija je nagradila s prvimi absolutnimi nagradami dekleta iz Belorusije in Bosne-Hercegovine. Ivan in Elisa sta na lestvici prva dva nagrajena italijanska državljana. Tekmovanja so se udeležili tudi dva gojenca Glasbene matice iz Benečije Simone Vuerich in Jan Voiculescu ter gojenka Glasbene matice iz Trsta Helena Lupinc. Včeraj so vsi nagrajenci prejeli priznanje na zaključnem koncertu v hali Tripčevih v Trstu. Več o tekmovanju bomo poročali na nedeljski strani Glasbene matice.

Nagrajena Ivan Antonutti in Elisa Terrana

FOTO LUG

Mlade kotalkarice
s profesorico
Jelko Bogatec

Pri društvu Vipava poleg kotalkanja tudi moderni ples

Z letošnjo sezono so pri društvu Vipava s Peči razširili delovanje, ki je bilo do sedaj omejeno na kotalkanje, tudi na moderni ples. Pobuda je vzbudila precej zanimanja, saj je bil odziv nad pričakovanji. Od oktobra vadita v društvenih prostorih na Peci dve skupini, ki jih sestavljajo dekleta od štirih do dvanajstih let starosti. Vadba poteka dvakrat tedensko pod vodstvom profesorice Jelke Bogatec. V četrtek, 17. decembra, ob 18.30 bo v sovojenjski telovadnici božični društveni nastop, na katerem se bosta poleg kotalkaric in kotalkarjev predstavili tudi novi plesni skupini. Vpisovanje je še vedno odprto, saj bosta plesni skupini vadili do maja. Za morebitne informacije je na razpolago Marjanka (tel. 348-3047021).

NOVA GORICA - Teden dni pozitivne energije

Sončkov dan se bo zaključil s košarkarskim velemestom

V okviru 12. mednarodnega športnega festivala Sončkov dan se bo v telovadnici osnovne šole Milojke Štrukelj v Novi Gorici danes ob 15.30 uri začel košarkarski spektakel za 12. Vikov memorial v spomin na prežodaj umrlega, zelo prizadevnega člana Viktorja Humarja. Sicer pa je prireditev Sončkov dan, ki se je letos začela 7. decembra in bo trajala do 15. decembra, priložnost, ko si člani športnega društva Sonček začrtajo pot v prihodnjem letu. Da je njihovo poslanstvo organiziranje zanimivih in kvalitetnih programov, ki so cenovno dosegljivi čimvečjemu številu otrok, je najbrž že splošno znano.

Tudi v letu 2010 bodo v ŠD Sonček, katerega gonilna sila je športni pedagog Miran Franko iz Solkana, pripravili zimske počitnice v Bohinju, Male Sončkove olimpijske igre, 11. Sončkov košarkarski kamp, 13. tekmo za prehodni pokal Sončka - memorial prof. Janka Prinčiča, Poletje ob Soči, sončkovo celoletno brezplačno šolo športa in, čez natančno leto dni, 13. Sončkov dan. Gre za ponavljajoči program, ki širi splošno izobrazbo otrok in usmerja mlade k pozitivnemu izkoriščanju prostega časa. Dosedanjih Sončkovih programov se je udeležilo že več kot 25 tisoč otrok iz vseh koncev Slovenije in tujine, samo letošnjih dogodkov pa se udeležuje več kot dva tisoč sodelujočih. Od ponedeljka dalje potekajo na različnih lokacijah na severnem Pri-

morskem predstavitve 70 trenutno najboljših športnih filmov na svetu. V petek je bil na programu tudi strokovni seminar za trenerje, jutri pa bo na biotehniški šoli v Šempetru delavnica fair play za predavatelj, kot sta najuspešnejši slovenski olimpijec Miro Cerar in Stanislav Pinter, namestnik ambasadorja za šport, strpnost in fair play Republike Slovenije. Vsak dan Sončkovega športnega festivala potekajo tudi srečanja otrok in dijakov z uveljavljenimi športniki.

Glavni poudarek dogajanja pa je usmerjen na današnje tekme najmlajših v košarki oz. v »košarkarsko velemesto«, v okviru katerega se bo med dnevom na 28 igriščih v Novi Gorici, Gorici in okolici pomerilo več kot sto ekip. Vrhunec prireditve se bo začel z All stars tekmo za Vikov memorial. Sledila bosta še finalna obračuna tekmovanja v prostih metih in metanju za tri točke, kjer bosta najboljša nagrajena s parom alpskih smučič oz. z gorskim kolesom, za dodatno vzdušje pa bodo poskrbeli nastopi akrobatskih in plesnih skupin ter obisk nekaterih najboljših slovenskih športnikov in trenerjev, glede na praznično vzdušje veselega decembra pa ne bo manjkal niti dedek mraz. Ker so v ŠD Sonček zvesti filozofiji, da je zmagovalec vsak, ki aktivno preživlja svoj čas, bodo vsi udeleženci košarkarskega velemesta prejeli spominsko kolajno in diplomu, vsaka sodelujoča ekipa pa se bo domov vrnila s pokalom in priznanjem. (nn)

Esme Wong in Cindy Fung sta otroke »okužili« z dobro voljo

BUMBACA

JUTRI V FEIGLOVI KNJIŽNICI

Na vrsti sta božična in španska pravljica

Na tretjem srečanju iz niza Pravljič sveta v Feiglovi knjižnici v Gorici so bili otroci kljub mnogim obolelim za gripo kar številni. Na programu je bila slovenska ljudska pravljica O treh grahih, ki jo je imenitno odigrala mlada Lucrezia Bogaro. Ni uporabljala lutk, le s spreminjanjem glasu in igro je otroke pospremila v pravljico preteklost in povedala, kako je pomembno slediti modrim nasvetom starejših, da se v življenju izognemo hudim preizkušnjam. Scena se je nato premaknila na daljno Kitajsko. Simpatični in prišrčni dijakinji Zavoda Združenega sveta iz Devina sta v kitajščini pripovedovali narodno pravljico »Yu gong yi shan«. Esme Wong je pred navdušeno publiko členila hitre in tanke zvoke kitajskega jezika, Cindy Fung pa jo je spremljala s prečno flavto in kitaro. Otroke sta naučili kitajski pozdrav, zahvalo in številke, za konec pa sta še zapeli kitajsko melodijo. Vesna Tomsic je pripovedovalke obdarila s knjigo in otroke povabila na božično srečanje s pravljico jutri ob 18. uri v Feiglovi knjižnici. Tamara Peteani bo pripovedovala pravljico o čarobnih saneh. Sledila bo še pravljica v španskem jeziku »La tormenta en el campo«, ki jo bo podala študentka na Videmski univerzi Antonella di Capua.

Na vsakoletnem srečanju so se zbrale članice pevskega zbora in rekreacijskega odseka pri Društvu goriških upokojencev

FOTO E.D.

Ženska družina se je razživela in prepevala

V Štandrežu so se v soboto, 5. decembra, zvečer, v znamenju vsakoletnega srečanja, zbrale članice Ženskega pevskega zbora in Rekreacijskega odseka v organizaciji Društva goriških upokojencev. V primerni dvorani pri Turriju se je družba kaj kmalu razživela in se predala razgovorom ter predvsem petju, saj je bila prisotna glavna družbenih pevka. Po kratkem nagovoru društvenega predsednika so pod vodstvom pevovodje Aleša Hobana lepo zapele celo vrsto pesmi, ki jih imajo v programu tudi na raznih drugih nastopih. Za presenečenje je poskrbel sv. Miklavž, ki je obdaril vse pevke z lepo, rdečkasto, svilen ovratno rutico. Druženje se je nadaljevalo v veseljem vzdušju. Prihodnji nastop zbora bo, poleg drugih pevske sestavov, v Kulturnem domu Andreja Budala v Štandrežu na društveni božičnici v petek, 18. decembra, ob 20. uri; ob 19. uri se bodo pevke prav tam zbrale za vaje. (ed)

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE

vabi

jutri, 14. decembra 2009
ob 20.30na predstavitev zgoščenke
zborovskih skladb skladatelja

Patricka Quaggiata

POMLADNI VEČERI

Nastopila bosta
mešani pevski zbor Štandrež
in dekliska vokalna skupina
Bodeča neža z Vrha sv. MihaelaOzgoščenki in avtorju
bo spregovoril
skladatelj in zborovodja
Ambrož ČopiPredstavitev bo v komorni dvorani
Kulturnega centra
Lojze Bratuž v Gorici

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
OBČINSKA 2, Ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.**DEŽURNA LEKARNA V KRMINU**
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.**DEŽURNA LEKARNA V RONKAH**
ROMJAN (ALLA STAZIONE), Drevored Garibaldi 3, tel. 0481-777446.**DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU**
CENTRALE, Trg Republike 16, tel. 0481-410341.**DEŽURNA LEKARNA V VILEŠU**
LABAGNARA, Ul. Monte Santo 18, tel. 0481-91065.

Kino

V GORICI DANES

KINEMAX Dvorana 1: 15.40 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »A Christmas Carol«. Dvorana 2: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.00 »A Serious Man«.

Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Segreti di famiglia«; 16.00 - 18.00 »L'uomo nero«.

V GORICI JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 17.40 - 20.00 - 22.00 »A Christmas Carol«. Dvorana 2: 17.45 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«.

Dvorana 3: 19.50 - 22.00 »Segreti di famiglia«; 18.00 »L'uomo nero«.

V TRŽIČU DANES

KINEMAX Dvorana 1: 16.00 »Planet 51«; 17.50 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«. Dvorana 2: 16.30 - 18.30 - 20.30 - 22.15 »A Christmas Carol« (Digital 3D).KONCERTNA SEZONA
2009/2010

BOŽIČNI KONCERT

ST. FLORIANER
SÄNGERKNABEN

Collegium Ennsegg

instrumentalna skupina

Franz Farnberger

zborovodja

Kulturni center Lojze Bratuž
Nedelja, 20. decembra 2009,
ob 17.30Predprodaja vstopnic na tel. 0481531445
v jutranjih urah ali po elektronski pošti:
info@kclbratuz.org

Dvorana 3: 15.40 - 17.40 - 20.10 - 22.10 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom). Dvorana 4: 15.50 - 17.50 - 20.00 - 22.00 »L'isola delle coppie«. Dvorana 5: 16.00 - 18.00 - 20.00 - 22.00 »Cado dalle nubi«.

V TRŽIČU JUTRI

KINEMAX Dvorana 1: 17.50 - 20.10 - 22.10 »A Serious Man«.

Dvorana 2: 17.30 - 19.50 - 22.00 »A Christmas Carol« (Digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.10 - 22.10 »Dorian Gray« (prepovedan mladim pod 14. letom).

Dvorana 4: 17.50 - 20.00 - 22.00 »L'isola delle coppie«.

Dvorana 5: »Kinemax d'Autore« 17.45 - 20.00 - 22.00 »Alza la testa«.

9. decembra je na tržaški
fakulteti vzgojnih ved drugič
uspešno diplomiralaValentina
LeghissaČestitamo ji
vsi domači

Čestitke

V Škriljah se danes veselimo, saj s SONIO za njen 60. rojstni dan nazdravimo. Veliko zdravja in srečnih trenutkov ti želijo Branko, Fabio, Mauro, Vanja in Elias.

Koncerti

PEVSKA SKUPINA MUSICUM prireja ob 10-letnici delovanja koncert z naslovom Vse najlepše... danes, 13. decembra, ob 17. uri v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici. S podporo ZCPZ bodo izdali tudi zbirko osmih skladb.

PIHALNI ORKESTER
"KRAS" DOBERDOB

vabi

na božično
novoletni koncert,ki bo v soboto,
19. decembra, ob 20. uri
v župnijski dvorani v Doberdobu.

Nastopili bodo:

Pihalni Orkester Kras

gojenci godbeniške šole

ženski pevski zbor Jezero

Toplo vabljeni!

KONCERTNA SEZONA 2009-2010 V KULTURNEM CENTRU LOJZE BRATUŽ v Gorici: v nedeljo, 20. decembra, ob 17.30 Božični koncert avstrijskega pevskega zbora St. Florianer Saengerknaben, Collegium Ennsegg, instrumentalna skupina (zborovodja Franz Farnberger); predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega centra Lojze Bratuž (tel. 0481-531455) od 8.30. do 12.30 in od 17. do 19. ure in na info@kclbratuz.org.

Šolske vesti

RAVNATELJI osnovnih in nižjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Benetiji sporočajo, da so lestvice suplentov izčrpane. Zato vabijo vse morebitne interese z ustreznimi pogoji za poučevanje, da predložijo prošnje za poučevanje neposredno na posamezna ravnateljstva.

Obvestila

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu danes, 13. decembra, božično tržnico obrtniških izdelkov in sladici od 10. do 17. ure; informacije po info@rogos@gmail.com, tel. 333-4056800.

DRUŠTVO SLOVENSKEGA UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno silvestrovanje v torek, 29. decembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih v prostorni in primerno ogrevani dvorani. Vpisujejo vsak dan od 17. do 19. ure Ivo T. (tel. 0481-882024), Ema B. (tel. 0481-21361), Marija Č. (Podgora, tel. 0481-390697), Rozina F. (Doberdob, tel. 347-1042156); na račun 20 evrov.

OBČINA DOBERDOB obvešča, sprejetje variante št. 8 k splošnemu občinskemu regulacijskemu načrtu. Sklep bo na razpolago v občinskem tehničnem uradu (od ponedeljka do petka med 8. in 12. uro, ob sredah med 15. in 17. uro) do

Ob praznovanju

mojega 80. ROJSTNEGA DNE

se iskreno

zahvaljujem vsem

za prelepa voščila in darila.

Posebna zahvala gre POLJANCEM
Gergolet Vilma

31. decembra in v tem roku lahko vsakdo pisno predloži doberdobskega županu svoje opombe in nasprotovanja. Poročilo glede okolja in sinetza bosta na razpolago za obdobje 60 dni na tehničnem uradu.

PRIZNANJE KAZIMIR HUMAR bodo Zveza slovenske katoliške prosvete, Kulturni center Lojze Bratuž in Združenje cerkvenih pevskega zbora podelili društvu in organizacijam ali posameznikom. Predloge za priznanje zbira Zveza slovenske katoliške prosvete na podlagi javnega razpisa. Priznanje za tiste, ki delujejo v goriškem prostoru, se praviloma podeli februarja za ustvarjalne dosežke, za pomemben prispevek k razvoju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti, za publicistično delo in za izjemne dosežke pri organizacijskem delu na kulturnem področju. Predloge za priznanje je treba oddati do 31. decembra 2009 na naslov: Zveza slovenske katoliške prosvete - 34170 Gorica-Gorizia, Drevored 20. septembra 85, s pripisom na ovojnicu »Predlog za priznanje«.

SEKCIJA VZPI-ANPI DOL-JAMLJE vabi člane in simpatizerje na srečanje ob zaključku leta v petek, 18. decembra, ob 16. uri v večnamenskem centru v Jamljah. Ob priložnosti bo sekcija izdajala izkaznice 2010 članom in tistim, ki želijo vstopiti v organizacijo.

ŠKD DANICA vabi otroke na delavnico božičnih in novoletnih izdelkov s slikarko Katerino Kalc v ponedeljek, 14. decembra, ob 16. do 18. ure v centru Danica na Vrhu.

Prireditve

KD BRIŠKI GRIČ v sodelovanju z ZSKD in SSG vabi na ogled otroške gledališke predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar, v priredbi in režiji Marka Sosiča), ki bo v torek, 29. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Števerjanu. Vstopnina znaša 3 evre.

KSD KRAS DOL-POLJANE v sodelovanju z družbo Rogos in pod pokroviteljstvom občine Doberdob organizira v nedeljo, 20. decembra, ob 18. uri v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu projekcijo dokumentarnega filma »The Age of stupid«.

PROSVETNO DRUŠTVO RUPA-PEČ v sodelovanju z Združenjem cerkvenih pevskega zbora Gorica vabi danes, 13. decembra, s pričetkom ob 10. uri (takoj po maši, ki bo ob 9. uri) na Božično v cerkvi v Rupci. Nastopili bodo otroški pevski zbor Štmaver, otroški pevski zbor Rupa-Peč in dijaki orgel-

skega tečaja, ki poteka v Rupci v soorganizaciji Združenja cerkvenih pevskega zbora Gorica.

ZDRUŽENJE TURISTIČNIH VODNIKOV ITINERARIA prireja brezplačen vodeni ogled stolne cerkve v Gorici danes, 13. decembra, ob 15.30; prijave in informacije po tel. 347-2522221, itineraria@itinerariafvg.it, www.itinerariafvg.it.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

Osmice

KUKUKOVI v Doberdobu imajo odprto ob četrtkih, petkih sobotah in nedeljah; tel. 0481-78140.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprto ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Prispevki

V spomin na Daria Nanuta darujeta Jelko Devetti in Adriana Devetti z družino 40 evrov za društvo krvojedalcev iz Sovodenj.

Nameste cvetja na grob Franja Devetaka darujejo za Kulturno društvo Oton Župančič pevke in pevci Oton Župančič in prijatelji 300 evrov.

Pogrebi

JUTRI V ŠTEVERJANU: 11.00, Angela Mizerit vd. Hlede (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču. JUTRI V ŠLOVRENCU: 11.00, Alcide Franco vd. Visintin s pokopališča v cerkev, sledila bo upeljevanje.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
ERG - Ul. San Michele 57
AGIP - Ul. Trieste 179
TRŽIČ
SHELL - Ul. Boito 43
AGIP - Ul. Matteotti 22
ERG - Ul. G.F. Pocar
KRMIN
OMV - Drev. Venezia Giulia 53
GRADIŠČE
SHELL - Drev. Trieste 50/a
RONKE
AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+
ŠTARANCAN
AGIP - Ul. Trieste 47
MARIAN
AGIP - Ul. Manzoni 164
ŠKOCJAN
AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia 34

"VSE LETO NA PREPIHU"

za zaposlene, za jadrалce ...

 Dnevnik Slovencev v Italiji.

Za vse, ki si želijo, da bi jim bil Primorski dnevnik še bližji.

Vpis naročnin za leto 2010 je že v teku. Vsem, ki bi se radi naročili ali obnovili naročnino, sporočamo, da znaša letos znižana naročnina **210 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2010**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,70 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno! Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke. Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2010** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj in ga bodo **do konca leta 2009 vsako jutro prejeli na dom brezplačno!**

Znižana naročnina za leto 2010 se lahko plača do 31.1.2010:
z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8

Banca di Cividale - Kmečka banka - sedež v Gorici

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje

Zadružna kraška banka

št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860

št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289

št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197

št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102

št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

STENSKI KOLEDAR

NAROČNIŠKA
AKCIJA 2010

 Primorski
dnevnik

ZA INFORMACIJE: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 533382 www.primorski.eu

n

nedeljske teme

PO BERLUSCONIJEVIH NAPADIH NA SODSTVO IN USTAVNO SODIŠČE

Trpki meseci za italijansko demokracijo

VOJMIR TAVČAR

Suverenost v Italiji ne pripada več parlamentu, ampak stranki sodnikov«. In kot da ne bi bilo dovolj: »Parlament sprejema zakone, vendar če le-ti niso po godu stranki sodnikov, se ta stranka obrne na ustavno sodišče, ki jih enostavno črta.« Tako je med drugim poudaril v četrtek med svojim ekspozem na kongresu evropske ljudske stranke italijanski premier Silvio Berlusconi. Uvod v novo premierovo ofenzivo proti sodstvu je bil dan prej nastop pravosodnega ministra Angelina Alfana, ki je tožilcem zažugal, naj namenijo več svojega časa delu na tožilstvih in naj ga ne trati-jo z nastopanjem na televizijskih oddajah. Od predsednika vlade se je takoj ogradil predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, zelo zaskrbljen je bil tudi odziv predsednika republike Giorgia Napolitana, ki je bil v svojem kratkem sporočilu zelo neposreden in je poudaril, da gre za »oster napad na državne institucije«.

Berlusconi si je tokrat za tribuno izbral kongres Evropske ljudske stranke. Če-

prav imajo tudi med pripadniki Ljudstva svobode mnogi pomisleke glede tega, da bi o italijanskih notranjih problemih razpravljali tudi na mednarodnih srečanjih, ti pomisleki za predsednika vlade niso ovi-ra ali zadržek. Odkar nastopa na politični sceni, je Silvio Berlusconi že nekajkrat uprizoril svoje politične in medijske šove tudi na mednarodnih srečanjih in pred mednarodno publiko. V večini primerov pa so bile to reakcije na stališča prisotnih, ki jih je imel za provokacijo kot na primer leta 2001, ko je v evropskem parlamentu takratnega predsednika socialistične skupine Martina Schulza označil za kapoja in mu svetoval, naj se kadidira za to vlogo v filmu o koncentracijskih taboriščih, ki so ga takrat snemali v Rimu. Prav tako je Berlusconi večkrat ježno reagiral na nezaželeno vprašanja domačih in tujih novinarjev, dejstvo, da je bil kje na uradnem obisku ali je sodeloval na kakšnem mednarodnem srečanju, mu ni nikoli preprečilo, da bi napadel svoje italijanske nasprotnike. Kljub temu pa je četrtek prvi primer, ko v izrazito evropskem okviru,

kot je kongres evropske ljudske stranke, govori o tako izrazito in izključno italijanskem problemu kot je njegov odnos s sodstvom. Očitno ga je zadeva tako močno žulila, da je odpihnila vsakršen pomislek. Dejstvo, da je napadel sodstvo in ustavno sodišče med takim mednarodnim srečanjem samo še dodatno zaostre njegov napad na enega od temeljev italijanske ustavne ureditve.

Problemi italijanskega pravosodja, točneje Berlusconijeve težave s pravico in njegov odnos do italijanskega sodstva nimajo nič skupnega s politično strategijo evropske ljudske stranke, ki naj bi jo izoblikoval kongres. Prav tako je bilo iz izrazov prisotnih evropskih državljanov in poslancev razvidno, da jim italijanski premier s svojim nastopom povzroča precejšnje zadržke, vendar to Berlusconija ni ustavilo. Potreboval je pač odmeven govorniški oder za svoj napad na italijansko sodstvo in je zato načrtno izkoristil kongres v Bonnu.

Ni naključje, da je predsednik vlade spregovoril takoj po uvodnem napa-

du pravosodnega ministra Alfana na sodnike, predvsem pa da se je oglasil dan potem, ko je komisija za reforme Višjega sodnega sveta ocenila, da je zakonski predlog o kratkotrajnem procesu v nasprotju z ustavo. Komisija je s pravnega vidika dobesedno raztrgala oznutek, ki ga je izoblikoval Berlusconijev odvetnik Niccolo Ghedini, v senatu pa sta ga vložila v proceduro predsednik skupine Ljudstva svobode Maurizio Gasparri in njegov namestnik Gaetano Quagliariello. »Ta zakonski predlog vnaprej določa roke trajanja za vsako stopnjo sodnega postopka, vendar ne jamči da se proces konča z razsodbo. Nekaj podobnega bi bilo, če bi za kirurško operacijo odmerili točno dve uri časa in in ob izteku roka pacienta odpeljali iz operacijske sobe, ne glede na to, ali je operacija končana ali ne,« je zapisano med drugim v oceni, ki jo bo zelo verjetno višji sodni svet potrdil v ponedeljek na plenarnem zasedanju.

Berlusconi je ocenil, da to stališče zahteva takojšen oster odgovor in ga ni ustavilo dejstvo, da so ocene višjega sodnega sveta samo nasveti, ki jih parlament lahko upošteva ali ne. Vse kaže, da namerava premier Višji sodni svet disciplinirati. Ko bo čez nekaj mesecev končal mandat sedanjega podpredsednika Nicole Mancina, naj bi Berlusconi za to mesto kandidiral svojega dolgoletnega odvetnika in pravnega svetovalca Gaetana Pecorello, z nalogo, da višji sodni svet spremeni v manj kritično telo, bolj pozorno do premierovih predlogov in potreb.

Kratkoročni proces Berlusconiju najbrž ne jamči stoodstotno, da bo lahko končal sedanji mandat brez procesov, vendar je lahko sredstvo, ki zgledi pot za druge pristop, kot na primer predlog o upravičeni zadržanosti, ki bi preprečile sodni postopek zoper predsednika vlade, ker bi odsotnost na procesu lahko opravičeval s svojimiv ladnimi obveznostmi. Tudi ta pristop bi samo upočasnil proces, dokler ne bi z ustavnim zakonom zagotovili nekaznivost štirih najvišjih predstavnikov države med opravljanjem mandata, kot je določal zakon Alfano. Ustavni zakon naj bi bil pot, ki bi lahko onemogočila zopetni poseg ustavnega sodišča, ki je pred dobrim mesecem ta zakon razglasilo za protiustavnega in je bil zato črtan.

V svojem izvajanju je bil Berlusconi prav tako oster kot v dneh po razsodbi ustavnega sodišča. Ustavno sodišče po njegovem mnenju ni samo pozorno do zahtev stranke sodnikov, ampak ni sploh več jamstvena institucija, temveč samo »politično telo, v katerem je 11 članov na skupnih 15 levo usmerjenih,« ker so jih imenovali trije prav tako levo usmerjeni predsedniki republike. Zakaj pa naj bi tudi ustavni sodniki tako sovražno razpoloženi do njega? Odgovor je za predsednika vlade in njegove somišljenike že pravi mantra: levica, ki je bila poražena na volitvah, ga skuša zrušiti s procesi. To je cilj, pravi Ljudstvo svobode, stranke sdnikov in očitno, ker so levo usmerjeni, tudi ustavnih sodnikov.

Z njemu lastno neskromnostjo, ki očitno ne pozna pregovora »lastna hvala, cena mala«, je Berlusconi poslušalce v Bonnu pomiril, da sta k sreči na drugi strani »močna in strnjena večina in premier, ki je res super«. »Kdor verjame vame je o tem prepričan. Vsi trdijo: kje bi lahko našli tako odločnega in pokončnega moža kot je Silvio Berlusconi, ki ima res jajca«.

Berlusconijev napad na sodstvo je izzval takojšen odgovor predsednika države Napolitana, ki se je tokrat odzval ostro, neposredno in brez vsakršnega diplomatskega ovinkarjenja. »Predsednik države izraža globoko obžalovanje in zaskrbljenost zaradi besed, ki jih je izrekel predsednik vlade med mednarodnim političnim srečanjem, ko je ostro napadel temeljne jamstvene institucije, katerih vloga je zapisana v italijanski ustavi,« je bilo poudarjeno v uradnem sporočilu Kvirinale. »Predsednik države je prepričan, da bo mogoče zahtevne institucionalne pro-

bleme mogoče obravnavati, samo če bo prevladal duh lojalnega sodelovanja, ki je prišel pred nekaj dnevi do izraza v senatu (ko sta večina in opozicija začeli strpen pogovor o ustavnih reformah, op. pisca).

Po nekaj dneh manj polemičnih nastopih se je na Berlusconijeve besede ostro odzval tudi predsednik zbornice Gianfranco Fini. »Ljudstvo je nedvomno suvereno, vendar predsednik vlade ne sme pozabiti, da to suverenost udejnjanja v okviru, ki ga je zarisala ustava (1. člen). Prav tako neizpodbitno je tudi dejstvo, da 134. in 136. člen jasno določata jamstveno vlogo ustavnega sodišča,« je dejal predsednik spodnjega doma parlamenta. »Zaradi tega,« je dodal, »ne soglašam z njegovo trditvijo, da je ustavno sodišče politični organ. Upam, da bo premier lahko boljše pojasnil svoja stališča delegatom ljudske stranke, da ne bi prišlo do nevarne zmede o tem, kar se dogaja v Italiji in o resničnih ciljih vlade.« Predsednik vlade je bil v repliki prav tako odrezav: »Ni potrebno nobeno pojasnilo, sit sem te h navščine.« S svojo ofenzivo je z nezmanjšano zagnanostjo nadaljeval tudi v petek v Bruslju.

Zelo ostra je bila v svojem odzivu tudi opozicija. »Berlusconi je strgal ustavo najprej s tem, da je ponižal parlament, sedaj pa bi hotel odpraviti tudi ustavno sodišče. Če to ni fašizem, ali potrebujemo tudi ricinusovo olje,« je bil odločen prvak Italije vrednot Antonio Di Pietro. Sekretar Demokratske stranke Pierluigi Bersani pa je ocenil, da »so pripradniki evropske ljudske stranke lahko neposredno spoznali nevarnost populizma. Prepričan sem, da so zaskrbljeni tudi oni, ker evropska desna sredina dobro ve, kaj pomeni ustava in se zaveda, kam lahko privede poskus rušenja neke ustavne listine«. Čas je, da predsednikav vlade pošljemo domovo, je dodal prvak DS. Tudi sredinska UDC je s predsednikom Buttiglionejem ugotovila, da »prenesti v evropski okvir naše politične probleme in osebne probleme predsednika vlade, potrjuje vtis, da je Italija lutkarska država, ki ne daje prednosti skupnemu dobremu«.

Pri tem se zastavlja vprašanje: če je vladna večina tako trdna, kot pravi Berlusconi, čemu tako oster napad na sodstvo in na opozicijo? V prejšnjih dneh je kazalo, da se je Fini po nekaj tednih polemik odločil za večjo sprajljivost, UDC je bila pripravljena na razmišljanje o zopetni uvedbi parlamentarne imunitete, Demokratska stranka ni hotela čelnega spopada. S svojo četrtkovo ofenzivo je premier vse to postavil na kocko. Spor s Finijem se je zaostril, opozicija mora biti nujno odločna in nepopustljiva.

Kaj se dogaja v ozadju? Ali se Berlusconi boji morebitnih sodnih obvestil? Ali pa želi zaostriti odnose z nasprotniki v lastni stranki in z levosredinsko opozicijo, v upanju, da bo s tako zaostritvijo strnil vrste svoje večine in mu bo tako dramtiziranje omogočilo zmago na pomladanskih deželnih volitvah, tako da bo lahko na valu soglasja volivcev dokončno obračunal z nasprotniki in prilagodil italijanska ureditev sebi po meri? Zaenkrat so možna ugibanja, slika pa bo bolj jasna v prihodnjih tednih. Četrtek napad na sodstvo in njegovo petkovo trmoglavo vztrajanje je še dokaz več, da je za Berlusconija glavna prioriteta rešitev njegovih osebnih problemov, ob kateri gredo gospodarski in socialni problemi države v drugi plan. To ne preseneča, saj se je isto dogajalo tudi v mandatni dobi 2001 – 2006, ko je parlament večino svojega časa namenil razpravi o zakonih, ki so neposredno zadevali predsednika vlade. Zgodba se ponavlja tudi v tej mandatni dobi, v brk vsem posledicam hude gospodarske krize. Vse kaže, da tudi v prihodnje premier ne bo odnehal in da se italijanski demokraciji napovedujejo trpki meseci sporov, trenj in napetosti.

Račun za to pa plačuje Italija, še zlasti pa ga plačujejo najbolj izpostavljeni socialno ogroženi sloji in mladi, ki tvegajo, da jim bo ukradena njihova prihodnost.

Za vse skavte se poletje začne, ko šolski zvonec odzveni zadnjo šolsko uro, toplo sonce pa jih vabi v objem naravnih lepot. Takrat povlečejo spet na plano zaprašen velik nahrbtnik in nanizajo vanj vse potrebno za najlepši poletni teden, ko bodo pod velikimi šotori uživali v pogledu na visok jambor na sredini tabora, se odžejala z malinovcem pred kuhinjo in veselo skakali v reko v objem poživljajoče mrzle vode. To in še veliko drugega so letos počeli skavti na poletnih taborih: tržaški in kraški volčiči so se odpravili na Tutan tabor v Kred pri Kobaridu, goriški volčiči so taborili v Srednjah nad Kanalom, doberdobski volčiči pa v Dragi. Tržaški in kraški izvidniki in vodnice so se šli Robinsona Crusoeja v Čezsoči pri Bovcu, goriški izvidniki pa so si postavili šotore v Žirovnici pri Žireh. Roverji in popotnice TS 3-4 in goriški klanovci so se letos odločili za nov izziv in odšli na Roverway na Islandijo, medtem ko so klanovci 1. in 2. stega šli na tradicionalen potovalni tabor, ki jih je peljal od Mozirja do Solčave.

TUTAN TABOR 2009

Volčiči so s pomočjo čudežne besede prečkali zvezdnato kačo, kjer sta jih nagovorila člana faraonove družine in jih pospremila do Tutantabora, ki so ga sestavljale vasi Tebe, Napata, Memphis, Amarna in Meroe z obeliskom, piramido in deželo kraljev in kraljic. V trenutku so se volčiči spremenili v sužnje, ki so si s trdim delom zaslužili naklonjenost faraonove družine.

Urili so se v pripravljanju tabornih ognjev, trudili so se s pospravljanjem kolib in glede na delavnost služili testenine, s katerimi so plačevali vsakodnevne obroke. Kljub temu, da jih je strašila mumija, so krokdili, kače, mačke in sokoli našli štiri žezla, s katerimi so prišli do grobnice. V njej so našli sarkofag, ki so ga morali vrniti mumiji. Dolgo so jo iskali, na koncu pa se je zgodba obrnila na glavo, saj je mumija prese-netila Egipčane in ne obratno. Zasačila jih je v piramidi in jih na začetku pošteno prestrašila. Sužnji pa so ji kljub strahu bili kos. Vrnili so ji sarkofag, zato jim je bila zelo hvaležna. V zameno jim je razkrila besedo, s pomočjo katere so se lahko vrnili spet domov.

Se prej pa so Egipčani povabili na obisk svoje starše in prijatelje. Tudi slednji so morali rešiti uganko, če so hoteli prestopiti zvezdnato kačo in obiskati delavne sužnje. Po jutranji sv. maši in prijetnem kosilu v naravi so se starši trudili s preizkušnjami, ki so sužnjem prinesle dragocene točke in jim pričarale nasmeh na ustnicah.

Po zanimivih dogodivščinah so morali sužnji zapustiti svoje vasi in se odpraviti domov. Kljub temu pa Egipčanom v ušesih še vedno doni himna Tutantabora: »Ko na tabor prihitimo, zvezdnato kačo osvojimo ...

Nefti

LOV NA ANKUS

Goriški volčiči in volkuljice stega Gorica 1 smo letos taborili v prelepem kraju nad Kanalom, sredi gozdov in hribov. Že prvi dan smo šli na ogled Tolminskih korit, ogledali pa smo si tudi križev pot na hribu

Mengore, kjer je med prvo svetovno vojno tekla Soška fronta.

Zvečer smo ob prihodu v kočo naleteli na ne-navadno prikazen: Bela kobra je stala pred nami in branila krasen zaklad. Očaral nas je predvsem dragocen predmet, Ankus, ki smo ga po napornem boju le utegnili ukrasti Beli kobri. Kmalu pa se je izkazalo, da si je Ankusa želel tudi kdo drug, saj so nam ga že naslednji dan ukradli. Iskali smo ga cele štiri dni v okolici naše koče, v sosednjih vaseh, na hribu Globočar, na hribu Jeza. Pa tudi ob reki Idriji, pri krasnih slapovih in naravnih bazenih. Pa nič: namesto Ankusa smo našli samo sledi umorov ... Da, umorov, saj so se ljudje v tistih dneh med seboj ubijali, da bi prišli do tako dragocenega predmeta kot je Ankus. Po štirih dneh iskanja smo ga le našli, odločili pa smo se, da ga bomo vrnili Beli kobri, saj je v tistih dneh že prinesel dovolj hudega v džunglo. Tabor smo zaključili, ko smo vrnili Ankus Beli kobri in tako ohranili džunglo varno pred vsem grdim, ki ga prinašata bogastvo in častihlepnost s sabo. Po maši, ki jo je daroval naš Marjan, smo se odpravili nazaj domov. Za nami je še en lep tabor, poln pustolovščin. Dober lov!

Z ASTERIXOM IN OBELISKOM PROTI RIMLJANOM

Doberdobski volčiči in volkuljice so odpotovali od doma v petek, 10. julija, za sabo pustili vsakdanjost in vstopili v začaran svet Galije, v katerem prebivata Asterix in Obelix. »Pristali« so namreč v Armoriki, edinem naselju, ki ga Rimljani še niso uspeli osvojiti. Sami so morali zdržati še zadnji napad in obraniti svobodo.

Na svojem enotedenskem potovanju po »galski pokrajini« (Draga pri Bazovici) je otroke stal-

Poletni tabori Slovenske zam v znamenju zabave in pustolov

no spremljala zgodba o Asterixu in Obelixu. Sami volčiči in volkuljice so bili cel teden mali Galci, ki so skozi dogodivščine iskali rešitev, kako premagati Rimljane in Julija Cezarja. Slednji so jim namreč vseskozi grozili, da se bodo polastili tabornega prostora. Mali Galci pa so najprej spoznali, da jim lahko druid Panoramix pripravi izvrsten čarobni napoj, s katerim bodo postali nepremagljivi. Vseeno pa so Rimljani po tem le našli Armoriko, skrito galsko naselje. Malim Galcem so ukradli zastavo, ki pa so si jo otroci v nočnem boju spet pridobili. V tem pa so Rimljani ukradli tudi čarobni napoj, ki ga Galci, kljub iskanju, kar nekaj časa niso našli. S pomočjo šifriranih sporočil so ga prestregli prav v zadnjem trenutku, ko so si Rimljani v bližini Armorike postavili svoj tabor in pripravljali odločilen napad. S pomočjo napoja so otroci Rimljane z nenadnim napadom presenetili in jih premagali.

Tako so volčiči in volkuljice dočakali zadnji dan tabora, ko so v petek, 17. julija, po pesmi slovesa in žaganju jambora izstopili iz galskega sveta ter se s starši vrnili v vsakdanjost. Košček jambora, priložnostna taborna pesmarica in drugi spominčki s tabora pa so jim ostali v spomin na enotedenske dogodivščine v malem galskem naselju.

Navihani tiger

ROBINSON CRUSOE

Izvidniki in vodnice vseh štirih stegov s Trsta smo taborili letos v Čezsoči pri Bovcu od 31. julija do 10. avgusta. Tema tabora je bila Robinson Crusoe, zato so vse aktivnosti potekale v znamenju slednje. Seveda je bilo treba temo malo prirediti, kajti Robinson na otoku nim mogel biti sam ...

Robinson si je s pomočjo svojih prijateljev najprej postavil dom (šotore, jambor, kuhinje vodov, taborni ogenj ...), nato se je dva dneva boril za hrano: mali mornarji so se morali podati na dvodnevno pot in ugotoviti, zakaj reka ne prinaša več rib k otoku. Potem ko so dosegli cilj in zgradili jez, jih je na taboru čakalo presenečenje: morali so napasti tabor in ukrasti čim več rib ljudožercem.

Po tej preizkušnji je Robinson popeljal mornarčke na Krnska jezera, kjer so imeli Sv. mašo na odprtem, ki jo je vodil naš čudoviti duhovni vodja. V naslednjih dneh so se vsi preizkusili v raftingu po Soči, nakar so sledili hiki, raidi in bivaki, ko se starejši izvidniki sami podajo na pot in razmišljajo o svoji izvidniški poti. Ko so se vrnili na tabor, jih je čakal slovesen sprejem z umivanjem nog in poslavljanjem od izvidnikov.

Zadnja dva dneva je Robinson pospravil taborni prostor in odšel domov. Bil je malce žalosten, ker je tabor minil prehitro, ampak je pridobil nekaj novih izkušenj. Poleg tega je okolica Bovca res čudovita, saj je narava Triglavskega narodnega parka še pristna in čista.

Kabaretski srnjak

ODKRIVANJE INDIJANSKIH KORENIN

Med 30. julijem in 9. avgustom smo se goriški in doberdobski izvidniki podali na odkrivanje indijanskih korenin v Žirovnico pri Žireh. Nastanili smo se na velikem tabornem prostoru, ki ga na sredi ločuje leden potok in se že takoj preizkusili v skavtskih sposobnostih: postavljanju šotorov in zgradb. Tabor smo nato otvorili pri slovesnem tabornem ognju, kjer se je vsak vod predstavil kot indijansko pleme s svojimi navadami in posebnimi oblačili: vstopili smo v čarobni svet, ki nas je spremljal do zadnjega trenutka tabora. V indijanskem duhu, v neposrednem stiku z naravo in z zgodovino, smo preživeli marsikatero dogodivščino. Začeli smo z dnevom ustvarjalnosti, kjer smo plezali, kuhali, se masirali, plesali in se podili po poti preživetja.

Imeli smo duhovno obnovo, športni dan s igrami na igrišču, v potoku in v blatu, spustili smo se v jamo iz obdobja po prvi svetovni vojni. Sledil je preizkus orientacijskih sposobnosti, ki nas je s pomočjo zemljevida, preko idiličnih mehkih gričkov vodil do označenega cilja. Tam nas je čakal dvodnevni boj z belci, ki so zasedli naš tabor. Po veliki zmagi smo si privoščili čas za zabavo: festival, scoutball, "Stavimo da". Zadnji večer pa še proces, saj je na koncu treba polagati tudi kak račun in na zabaven način plačati za svoje neumnosti med taborom.

Tako je z bliskovito naglico napočil tudi zadnji dan tega čarobnega vzdušja, novih vezi, daleč od civiliziranega sveta ... Solze v očeh ob pesmi slovesa so bile jasen dokaz, da nestrpno pričakujemo spet nekaj podobnega!

Klepetava sova

POTOVALNI TABOR OD MOZIRJA DO SOLČAVE

Kras'n klanovci smo se 20. julija odpravili na klasični sedemdnevni potovalni tabor, ki je predvideval pot od Mozirja do Solčave, a ne po cesti, ampak preko gora, seveda. V ranih jutranjih urah smo odpotovali iz železniške postaje v Sežani, se nato v Ljubljani presedli na avtobus in končno, še po dveh zamenjavah linijskih avtobusov, prispeli v Mozirje, kjer se je začel naš vzpon.

NEDELJSKE TEME

Nedelja, 13. decembra 2009

17

NEPOZABNA IZKUŠNJA MNENJE POPOTNICE

Izkušnja Roverway-a je bila čudovita! Prelepi trenutki, skupaj s skavti iz drugih držav, čudovito okolje in enkratni sončni zahodi mi bodo za vedno ostali v spominu. Naučila sem se novih stvari, si nabrala veliko izkušenj in, kar je še najbolj pomembno, spoznala nove, čudovite ljudi, s katerimi sem še vedno v kontaktu. Taka potovanja so vedno utrudljiva, ampak dajejo presenetljivo veliko zadovoljstvo. Zadovoljna sem, da hodim po skavtski poti in hvaležna, da mi le-ta ponuja prekrasne možnosti za rast moje osebnosti in številne naloge. Iskreno se zahvaljujem vsem, ki so omogočili, da sem lahko tudi jaz doživela nekaj tako sijajnega, na umirjeni in čudoviti Islandiji.

Jasmin

Vsako je poleg svoje opreme v nahrbtniku nosil še nekaj hrane in gorilnik, tako da hoja prvega dne, predvsem zaradi višinske razlike 1000 metrov, ni bila ravno lahka. Vsekakor smo vsi varno prišli do Mozirske koč na Golteh, kjer smo prespali. Naslednjega dne smo se z bolečimi rameni in hrbti odpravili dalje in prehodili načrtovano pot do Smrekovca (1577m)- edine gore vulkanskega izvora na Slovenskem. Pot smo nadaljevali po grebenu, občudovali razgled na vrhu Kamna in se ustavili pri koči na Travniku. Četrty dan je naš cilj bila Velika Raduha (2062m), ki je predstavljala najvišji vrh zastavljene poti. Zdravi, a uničeni, smo prišli do cilja in tisto noč prespali v bivalju tik pod vrhom. Zjutraj smo se začeli spuščati v dolino, kar ni bilo lahko, saj je prvi del poti predstavljalo plezanje po sicer dobro zavarovani smeri in nato neprijazno melišče, glavne težave so bile zaradi težkih nahrbtnikov. Mimo koč na Grohotu smo nato nadaljevali pot do Solčave. Izmučeni, a zdravi in ponosni na prehojeno pot, smo v tem kraju prespali in se naslednjega dne pripeljali so Ljubljane. Nastalili smo se na sedežu ZSKSS-a (Združenje Slovenskih katoliških skavtov in skavtinja), zvečer pa si privoščili pospravo tabora ob pravi pojedini. V nedeljo zjutraj smo se udeležili maše v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja in se prepojeni z lepimi občutki, kot jih lahko nudi samo tabor, vrnili domov.

Energični galeb

TABOR	VEJA	DATUM	KRAJ	ČLANI	VODSTVO	SKUPNO
Tutan tabor	VV-TS	5. – 12. 8.	Kred pri Kobaridu	27	8	35
Lov na Ankus	VV-GO	30. 7. - 3. 8.	Srednjenad Kanalom	24	3	27
Z Asterixom in Obelixom proti Rimljanom	VV-GO	10. - 17. 7.	Draga pri Bazovici	19	8	27
Robinson Crusoe	IV-TS	31. 7. - 10. 8.	Čezsoča pri Bovcu	25	10	35
Odkrivanje indijanskih korenin	IV-GO	30. 7. – 9. 8.	Žirovnica pri Žireh	28	10	38
Potovalni tabor od Mozirjajo Solčave	RP-TS	20. -27. 7.	Od Mozirja do Solčave	5	2	7
Roverway 2009	RP-TS in GO	16. - 30. 7.	Islandija	18	3	21
SKUPNO				146	44	190

Skavtski potep po Islandiji

Roverji W'cn Pw'cn Klana smo si za letošnji cilj potovalnega tabora izbrali neobičajen, oddaljen in mrzel cilj: Islandija. Vsake tri leta namreč skavtski svetovni organizaciji organizirata srečanje za roverje, t.j. za skavte in skavtinja med 16. in 20. letom starosti. Letos se je srečanje vršilo na najbolj severnem otoku Evrope.

Tržaški in goriški klan SZSO sva se pridružila slovenski odpravi, ki jo je sicer organizirala ZSKSS. V četrtek, 16. julija smo skupaj odpotovali iz Benetk in prispeli v Reykjavik v poznih večernih urah, kjer nas je toplo sprejel mrak, tako da ni bilo mogoče zaspati. V naslednjih dneh pa je sledil tour po jugo-vzhodni Islandiji: Blue Lagoon, Hellisheidi Geothermal power station (elektrarna), nacionalni park Thingvellir, gejzirji, slapa Faxi in Gullfoss. V nedeljo pa smo se podali na spoznavanje Reykjavika peš in s kolesi v obliki orientacijske igre, nazadnje pa z ladjo na ogled kitov.

Slovenska odprava se je v ponedeljek, 20. julija, razdelila v vode in vsak od teh se je pridružil Tribe-om, s katerimi so odpotovali na Journeye. Tržačani smo se s Španci, Madžari, Islandci in Grki odpravili na potovanje v severne predele Islandije, kjer smo lahko ob zelo nizkih temperaturah in z močnim vetrom občudovali fjarde s kopnega in z morja, obiskali muzej tamkajšnjega življenja (ribolov, lov na kite, izdelovanje harmonik), pridelovanja volne in ovčjega mleka. Goričani pa so se z Avstriji, Islandci, Španci in Portugalcji podali v pustolovščino hribovitega sveta v notranjosti Islandije.

V petek, 24. julija, smo se končno vsi vrnili na stalni del tabora v Althingiju ob jezeru Ulfsvatn, kjer so bile za roverje organizirane najrazličnejše delavnice.

V torek, 28. julija, je zjutraj potekala še zaključna prireditev, pri kateri smo si klanovci še zad-

njič ogledali utrinke iz vseh Journeyev in delavnic na taboru, skupaj zapeli Pesem slovesa v raznih jezikih in se s solznimi očmi podali na pot proti domu. V četrtek v zgodnjih jutranjih urah pa smo se skavti vendarle ločili od mrzle Islandije in odpotovali v domače toplejše kraje, v naših srcih pa bo še vedno donelo, „Two double o' nine – it's Roverway!“

Tržaški in goriški klan se zahvaljujeta vsem dobrotnikom, ki so podprli njuno udeležbo na Roverwayu 2009, še posebna zahvala gre trgovini Kosič K2 Sport, Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje ter Zadrudni kraški banki.

Zgovorna vidra

Obseg proizvodnje ekstraprviškega oljčnega olja raste v zadnjih letih hitreje kot poraba, kar neizogibno potiska cene navzdol. Obramba proti temu je uspešna in prodorna promocija oljčnega olja, zlasti v deželah, kjer je poraba zelo skromna.

VPRAŠANJE, KI SI GA LJUDJE POGOSTO POSTAVLJAJO

Oljčno olje: zakaj take razlike v cenah?

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE

Nemalokrat nas sogovorniki, predvsem zvesti in prepričani porabniki ekstraprviškega oljčnega olja, sprašujejo, kateri so razlogi za tako velike razlike v cenah tega proizvoda. V trgovinah in veleblagovnicah se najdejo olja tudi po 3-4 evre za kg, medtem ko se boljša olja plačujejo 3-4 krat več, pri naših proizvajalcih pa 14 do 18 evrov za kg. Dejavniki, ki vplivajo na cene ekstraprviškega oljčnega olja je več. Omejili se bomo na najvažnejše. Prvi, in verjetno najpomembnejši dejavnik, je neusklajenost na svetovnem tržišču med ponudbo proizvodnje in povpraševanjem. Obseg proizvodnje raste v zadnjih letih hitreje kot poraba, kar neizogibno potiska cene navzdol. Obramba proti temu je, ali bi bila, uspešna in prodorna promocija oljčnega olja, zlasti v deželah, kjer je poraba zelo skromna (vse evropske države z izjemo mediteranskih, Združene države, Avstralija, itd.).

Drugi dejavnik je izredna konkurenčnost olja, ki se proizvaja v državah (predvsem Španiji in Grčiji), kjer se vsi gojitveni posegi v večini oljčnikov opravljajo strojno, kar pomeni, da so pridelovalni stroški oljk izredno nizki in temu primerno tudi cene olja. Od tod omenjena konkurenčnost teh olj, a tudi, kar je treba primerno upoštevati, nemalokrat njihova nizka ali zelo nizka kakovost.

Tretji vzrok je nelojalna konkurenca zaradi prevar, ki nastanajo vsled mešanja ekstraprviškega oljčnega olja z drugimi rastlinskimi olji, ki se proizvajajo po izredno nizkih cenah.

Do pred kratkim pa je bilo možno porabnike tudi zavajati, ker je bil na etiketi označen kraj v Italiji, kjer je bilo olje polnjeno, ni pa bilo sledu o njegovem proizvodnem izvoru, zato so bili mnogi porabniki prepričani, da gre za italijansko olje in ga v tem prepričanju tudi precejevali. Sedanja zakonodaja pa je strožja,

saj mora biti na etiketi naveden izvor oljk, ki je pa po navadi, če gre za olja, ki niso italijanska, označen le kot izvor iz mediteranskih držav Eu, kar seveda ne pove dovolj, saj so med temi državami lahko velike razlike, kar zadeva kakovost plodov. Gre pa vendarle za korak v pravo smer ker se je kljub vsemu povečalo jamčenje kakovosti. Zanimivo pa je dejstvo, da za olja, ki se prodajajo v tujino (npr. v Združene države), morajo podjetja na etiketi točno označiti izvor proizvoda.

Včasih pa botruje izredno nizki ceni ekstraprviškega olja prekaljena prodajna strategija. Ta cena je včasih nižja od tiste ki jo plačuje veleblagovnica, proizvod pa je postavljen kot »vaba« (it. »prodotto civetta«), na katerem nima prodajalec nobenega zaslužka, pride pa seveda na svoje z drugimi proizvodi.

Nič čudnega torej ni, da se na policah veleblagovnic pojavljajo ekstraprviška olja po zelo nizkih cenah. O njih pa lahko trdimo, da so v mnogih primerih dvomljive kakovosti in ne dovolj jasnega izvora. Njihova prisotnost pa je vedno večja, saj je Italija, kljub temu, da proizvaja 500.000 ton oljčnega olja, velik uvoznik tega proizvoda. Stalno rastoči notranji uporabi oljčnega olja, predvsem ekstraprviškega, ki je v Italiji dosegla približno 12 kg po osebi, lahko zadostimo le z uvozom 200.000 ton olja povprečne ali skromne kakovosti iz drugih držav, med katerimi izstopajo mediteranske.

Če želimo res kakovostno prvo razredno ekstraprviško oljčno olje, ki se proizvaja, predvsem v Srednji in Severni Italiji (Ligurija, Veneto, Toskana, Umbrija, Marke, Lacij), moramo potrositi najmanj 12,00-14,00 € za kg, za izjemno kakovostna pa 14,00-18,00 € na kg ali več. Gre seveda za olja, ki se proizvajajo z visokimi proizvodnimi stroški, ki so neločljivo vezani na

visoko kakovost. To velja v še večji meri za olja z zaščiteno označbo porekla (ZOP - it. DOP), katerih proizvodnjo urejajo izredno zahtevni pravilniki.

Na dlani je torej, da visoka kakovost zahteva neizogibno temu primerno tržno ceno, kar velja za vse pridelke in proizvode. Med te spada nedvomno tudi domače ekstraprviško oljčno olje, ki nosi prej omenjeno kakovostno označbo. Naši oljkarji so izbrali pot visoke kakovosti. To nam potrjujejo kemijske analize in laskava priznanja visoko usposobljenih strokovnjakov in izkušenih degustatorjev oljčnega olja. Če odštejemo za kg tržaškega olja nekaj evrov več, se nam to dobro obrestuje. Na ta način skrbimo za zdravje in zadovoljimo še najbolj zahteven okus ter, nenazadnje, podpiramo naše oljkarstvo, ki postaja iz leta v leto pomembnejša kmetijska dejavnost na Tržaškem.

Na koncu pa še nekaj odgovorov na nekatere predsodke na račun oljčnega olja. V zvezi s tem bi radi pojasnili, da oljčno olje: ne vsebuje več kalorij kot ostala olja; je lažje prebavljivo; je priporočljivo za cvrtje, ker je odpornejše na visoke temperature; nima rokov zapadlosti, čeprav se s časom njegove organoleptične lastnosti slabšajo, kar lahko preprečimo ali močno upočasnimo, če hranimo olje v temnih prostorih s povprečno temperaturo 10° – 15° C ter daleč od dišečih proizvodov (kisa, vina, suhih mesnin, ipd.); ter da sta pikanten in grenak okus sta tipična za oljčna olja, posebno mlada, zlasti pa za določene sorte kot je naša belica in da sta zato pozitivni lastnosti.

Če bomo pri izbiri tega hranila previdni in pazljivi, ne bo izostal užitek, ki ga lahko nudi le kakovstno ekstraprviško olje s svojimi edinstvenimi organoleptičnimi lastnostmi, s katerimi ga je narava nesebično obdarila, pridni proizvajalci pa skrbno ohranjajo.

OBVESTILO KMEČKE ZVEZE

Še o plačevanju zdravstvene kontrole

V nedeljo 6. decembra smo poročali o pristojbini, ki jo morajo plačati kmetije za zdravstvene kontrole. S tem v zvezi smo svetovali zainteresiranim, naj počakajo s poravnanjem te pristojbine do zadnjega dne (19/12/2009), ker je možno, da bo vsled skupne zahteve vseh kmečkih organizacij, ki so jo predstavile na Deželo, ta obveznost preklicana.

Odgovora s strani Dežele še ni bilo, zato velja, to kar smo svetovali. Če bo v prihodnjih dneh prišlo do novosti, bomo o tem obvestili svoje člane.

Še enkrat pa poudarjamo, da morajo plačati pristojbino in priložiti dokazilo o plačilu le tiste kmetije, ki prodajo svoje pridelke pretežno (nad 51% prometa) na debelo oziroma posrednikom, tiste pa (osmice in podobno), ki prodajajo pretežno neposredno porabniku, so plačila pristojbine oproščene, morajo pa vseeno oddati obrazec, kjer navedejo, da so oproščeni plačila pristojbine.

Prijave vina za leto 2009

Kmečka zveza obvešča člane, da so njeni uradi začeli z izpolnjevanjem prijave letošnje proizvodnje vina. Termin za predstavitev prijave zapade v 15. januarja 2010. Proizvedeno vino morajo prijaviti vsi vinogradniki, ki obdelujejo več kot 1.000 kvadratnih metrov vinograde in-ali pridelajo več kot 10 hektolitrov vina, ne glede na to, če je proizvedeno vino namenjeno prodaji ali ne. Za prijavo je potrebna veljavna osebna izkaznica.

Prosimo člane, da čim prej zadostijo tej obveznosti. Uradi zveze v Trstu (tel. 040/362941), Gorici (tel. 0481/82570) in Čedadu (tel. 0432/703119) so na razpolago za morebitna dodatna pojasnila.

STROKOVNI NASVETI

Zaščita rastlin pred mrazom

Pred nami je zima. Čas je torej, da poskrbimo za zaščito gojenih rastlin. Če se namreč pozebe pojavijo iznenada, lahko resno ogrožajo naše gojene rastline.

OLJKA—Oljka je najbolj občutljiva rastlina na mraz v naših krajih. Daljši je čas trajanja pozebe in večja je vlažnost zraka, manj je oljka odporna. Če pozeba nastopi postopoma, jo oljka bolje prenaša. Proti nizkim temperaturam lahko že pred sajenjem vplivamo tako, da izbiramo južno lego, izbiramo sorte odporne na nizke temperature. Orientacija nasada naj bo sever-jug. Na odpornost mraza precej vpliva tudi dobro zdravstveno stanje dreves in pravilno gnojenje. Še najbolj občutljiva na pozebe so komaj sajena ali mlada oljčna drevesa. Če predvidevamo zelo nizke temperature, posebno z burjo ali dežjem, obkrožimo drevesce skupaj s krošnjo z mrežo, nato vse skupaj zavijemo s pajčevinastim vlaknom, ki ga na vrhu spnemo skupaj. Notranjost mreže lahko delno napolnimo s suhim listjem, slamo ali s kakim drugim materialom. Koristno je tudi, da po končanem pobiranju oljk pokropimo z bakrom. Zgleda, da baker pospeši olesenitev vej. Jeseni gnojimo s kalijem in fosforjem, da se korenine opomorejo in enoletne veje bolje oleseni. Čim prej poberejo oljke.

Med zimo moramo stalno preverjati oporo in vezi mladih rastlin. To velja tudi za sadna drevesa.

TRTA—Trta je veliko bolj odporna mrazu, kot oljka. Neobrezane trte so vsekar bolj odporne, kot obrezane. Zato je najbolje, da za obrezovanje počakamo do konca zime. Sedaj obrezujejo le večji vinogradniki, in to zaradi časa.

Glede izbire lege velja, kar smo povedali za oljko. Trte so bolj odporne pozebam, če jih držimo v dobrem stanju, jih pravilno škropimo in gnojimo, da mladike praviloma oleseni.

SADNI VRT—Sadno drevje na splošno dobro vzdrži nizke temperature. Starejše rastline so bolj odporne, ker tkiva vsebujejo manj vode, kot mlajše rastline. Odpornost proti pozebam povečamo tako, da jeseni gnojimo s fosforjem in kalijem ter prenesemo obrezovanje na konec zime. Izmed drevesnic, ki gojimo pri nas, so najbolj odporni pečkariji, nato trta, koščičarji, na koncu kaki, aktinidija in oljka.

ZELENJADNI VRT—Najbolj učinkovita zaščita zelenjadnic je, da postavimo rastlinjak ali tunel. Rastlinjak ali tunel postavimo na čim bolj sončen kraj in v zavetje zaradi burje. Ob najbolj toplih urah dneva moramo tunel odkriti.

Če pa hočemo podaljšati vrtni življenje le za krajši čas, jih pokrijemo s pajčevinastim vlaknom, suhim listjem ali drugim materialom. Na ta način branimo zimsko solato, radič

in druge zimske vrtnine. Tudi v zelenjavnem vrtu velja, da je višja škoda, kadar pozeba pride nenadoma. Izbiramo vrste in sorte odporne mrazu. Ohrovt je najbolj odporna zelenjadnica, ki jo gojimo pri nas. Odporne so tudi por, česen, čebula, rdeči radič, cikorija, špinat in motovilec. Nekoliko manj so odporne endivija, peteršilj, rukola, še manj pa so ostale kapusnice, blitva, korenček, bob, sladki janež, solata, grah, krompir. Najbolj občutljive pa so plovke. Tudi posamezne sorte so različno občutljive. Zato moramo vedno upoštevati čas setve in presajanja, ki sta navedena na konfekciji. Važno je tudi, da z dušikom ne pretiravamo in ne gnojimo pozno v jesen.

OKRASNE RASTLINE—Zaščititi moramo predvsem mlade okrasne rastline, ki prezimijo na odprtem. Koreninski sistem zavarujemo tako, da zemljo okrog rastline pokrijemo s plastjo suhih vej, slame, zdrobljenega lubja, gnoja ali komposta. Organski material bo spomladi razpadel in obogatil zemljo s humusom. Vse skupaj pokrijemo s suhimi vejami zaradi burje.

Tudi korenine ostalih trajnic zavarujemo z naravnimi materiali. Mladim in bolj občutljivim vrstam grmovnic zavarujemo tudi krošnjo. Okrog rastline postavimo kovinsko mrežo. Notranjost napolnimo s suhim listjem. Da zavarujemo krošnjo proti burji, postavimo zaščitno ograjo v smeri sever-zahod. Za dolgoročno zaščito pa sadimo živo mejo, ki jo vzgojimo bolj visoko. Okrasne trajnice obrezujemo komaj konec zime. Gnojenje z dušikovimi gnojili ne smemo podaljšati v pozno jesen.

Pelargonije, ostale okrasne cvetoče rastline in občutljiva kuhinjska zelišča čim prej postavimo v notranje prostore. Pred spravilom jih nekoliko obrežemo in jim odstranimo nestarele veje.

Lončnice velikega obsega, kot so oleandri in hortenzije je težko premestiti v notranje prostore. Zato jih pred zimo pokrijemo s pajčevinastim vlaknom, zemljo pa s suhim listjem ali slamo.

Na koncu naj povemo še, da nizke zimske temperature ne prinašajo le negativne posledice. Nizke temperature delujejo pozitivno tako, da tla rahlajo in drobijo obdelane površine. Zato je najbolje, da obdelujemo jeseni, pred mrazom. Na drevesnice pa mraz deluje pozitivno, ker določeni hormoni začnejo spomladi bolj delovati. Vsaka rastlina potrebuje določeno število mrzlih ur, da cveti in obrodi. Če na primer posadimo kako našo sorto neke v Afriko, kjer je vedno toplo, rastlina bo sicer rasla, ne bo pa obrodila, ker ne bo imela dovolj mraza, da se hormoni za pospešitev cvetenja aktivirajo.

Magda Šturman

Na slikah: pod naslovom velika protestna manifestacija v Donostiji po zaprtju dnevnika Egunkaria; desno Martxelo Otamendi; spodaj oskrunjeno pročelje mošeje v Xanthiju.

V TOREK ZAČETEK PROCESA ZARADI DOMNEVNEGA SODELOVANJA Z ORGANIZACIJO ETA

Nov val solidarnosti z upravo in urednikom zaprtega dnevnika Egunkaria

BOJAN BREZIGAR

Posebno špansko sodišče je določilo datum začetka procesa proti petim nekdanjim vodilnim osebnostim baskovskega dnevnika Egunkaria: sodna obravnava se bo začela v torek, 15. decembra, ta prvi dan pa bo potekala dopoldne in popoldne; nadaljevala se bo v sredo dopoldne, nakar bodo proces preložili na januar prihodnjega leta; datuma nadaljevanja pa še niso sporočili.

Na zatožni klopi bo sedelo pet predstavnikov dnevnika Egunkaria, ki so obtoženi sodelovanja z organizacijo ETA: Joan Mari Torrealdei, Txema Auzmendi, Iñaki Urija, Martxelo Otamendi in Xabier Oleaga.

Proces se bo začel sedem let po zaprtju dnevnika. Čeprav je tudi sam tožilec, poleg zagovornikov ter številnih predstavnikov kulture in družbenih organizacij ter politikov zahteval arhiviranje postopka, je sodišče sklenilo, da se bo proces odvijal. Gre pravzaprav za dva postopka: za kazenski postopek proti petim osebam, ki so osumljene sodelovanja z organizacijo ETA, in drugi proces proti osmim osebam zaradi domnevnih finančnih nepravilnosti; začetka datuma slednjega procesa še niso določili.

Zaprtje dnevnika Egunkaria je bil edinstven primer v Evropi; proti temu so protestirale številne novinarske organizacije, začeni z zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS. Protesti so prihajali od vsepovsod, tudi iz Evropskega parlamenta. Sedaj, ob začetku procesa, prihajajo v baskovsko deželo nove solidarnostne izjave.

O primeru Egunkaria smo že veliko pisali; tokrat v daljšem izvlečku objavljamo članek, ki ga je o tem dnevniku in dogajanju v zvezi z njim

lansko leto napisal odgovorni urednik Martxelo Otamendi, ki bo v torek sedel na zatožni klopi.

Euskaldunon Egunkaria, v nadaljevanju Egunkaria, je bil edini dnevnik v baskovskem jeziku euskera, ki je eden najstarejših jezikov v Evropi. Vse od 80. let prejšnjega stoletja so imeli Baski svojo radijsko (Euskadi Irratia) in televizijsko (Euskal Telebista 1) postajo; obe je ustanovil baskovski parlament. Ni pa bilo nobenega dnevnika v baskovskem jeziku, vse do 9. decembra 1990, ko je izšla prva številka Egunkarie. Egunkaria je nastala iz potrebe po zagotovitvi dnevnika v baskovskiščini, ki bi, poleg informiranja, prispeval tudi k standardizaciji pisne oblike baskovskiščine. Tisoči Baskov do finančno prispevali za ustanovitev dnevnika, o katerem so dotlej lahko samo sanjali.

Vse od ustanovitve v letu 1990 pa do zaprtja, ki ga je odredilo posebno sodišče leta 2003, ni bil proti dnevniku Egunkaria sprožen noben kazenski postopek, kaj šele, da bi prišlo do kakšne obsodbe. Egunkaria je bil dnevnik, ki je v družine prinašal novice iz politike, sindikatov in družbe; prinašal je mnenja vseh dejavnikov. Kljub temu je sodnik posebnega sodišča 20. februarja 2003 ukazal časopis zapreti, češ da je povezan z organizacijo ETA.

Glavna obtožba, ki jo je navajala guardia civil in jo je podprl tudi sodnik, je temeljila na dveh predpostavkah: da ETA financira dnevnik in da ga nadzira s tem, da imenuje njegove voditelje.

Kar zadeva financiranje po šestih letih preiskave, dve pred zaprtjem in štiri leta po zaprtju, niso mogli ne sodniki in niti guardia civil, ki je preiskavo

sprožila in tudi vodila, dokazati, da bi ETA kakorkoli financirala Egunkario. Če več, v 600 strani dolgi odločbi, s katero so odredili postopek, je sodnik »pozabil« na financiranje in torej sploh ne omenja enega od dveh razlogov, zaradi katerih je bil dnevnik zaprt.

V zvezi z nadzorom pa je sodnik obtožil voditelje dnevnika, da so člani oziroma sodelavci organizacije ETA. Vendar sedem let po zaprtju niso mogli ne sodniki in niti guardia civil dokazati, da bi bil katerikoli član upravnega odbora imenovan s strani organizacije ETA ali bi bil z njo kakorkoli povezan. Edino, kar so ugotovili, je izjava nekega predstavnika organizacije ETA, ki je na zaslišanju dejal, da bi ETA želela vplivati na imenovanje upraviteljev Egunkarie. Sam točilec pa je v svojih zaključkih napisal, da ta izjava ne dokazuje, da bi ETA kakorkoli nadzirala dnevnik ali imela vpliv na njegovo vsebino oziroma na imenovanje članov upravnega odbora; zato je predlagal arhiviranje primera.

Čeprav je bilo zaprtje Egunkarie formalno začasen ukrep, je slednji postal dokončen, ko je leto dni po zaprtju sodnik odredil likvidacijo podjetja. Sodišče torej ni čakalo na razsodbo, ki naj bi potrdila odgovornost obtožencev. Leto dni po zaprtju, in torej dolga leta pred začetkom procesa (ki se bo, kot rečeno, začel prihodnji teden) je dalo sodišče dokončno likvidirati založbo in torej onemogočilo obnovev izhajanja dnevnika.

Baskovska družba se je na ta dogajanja odzvala hitro in prenetljivo odločno, saj je sprožila veliko kampanjo protestov proti zaprtju Egunkarie in odprlo vrsto kanalov solidarnosti z obtoženci. Dva dni po zaprtju dnevnika se je po ulicah Donostie (baskovsko ime za mesto, ki ga poznamo s španskim imenom San Sebastian) pod geslom Egunkaria aurrera (Egunkaria naprej) odvijala največja demonstracija, kar jih pomni to mesto. Večina političnih, družbenih, sindikalnih in kulturnih organizacij je zaprtje edinega dnevnika v baskovskem jeziku razumela kot neposreden napad na baskovski družbo. Jeza državljanov je bila še večja, ko so mediji objavili obtožbe o pripadnosti organizaciji ETA oziroma o sodelovanju z njo, ki jih je sodnik naprtil obtožencem. Glede na popularnost in na družbeni ugled obtožencev ni v baskovski deželi nihče verjel tem obtožbam. Mobilizacija je trajala več mesecev, ko so se vrstile ljudske pobude proti zaprtju dnevnika in aretaciji njegovih voditeljev.

Vse doslej so ti ljudje še čakali na proces. Eden je v »začasnem« zaporu ostal 18 mesecev, druga dva pa po osem mesecev. Na proces čakajo na svobodi, vendar z omejeno pravico premikanja.

Proti zaprtju dnevnika so protestirale številne organizacije, ki se ukvarjajo s človekovimi pravicami: Pen klub, Amnesty International, Novinarji brez meja in druge. Mednarodni mediji (TIME Magazine, The Guardian, The Independent, Le Monde, The Washington Post, RAI, BBC, idr.) so dogodku sledili in objavili in-

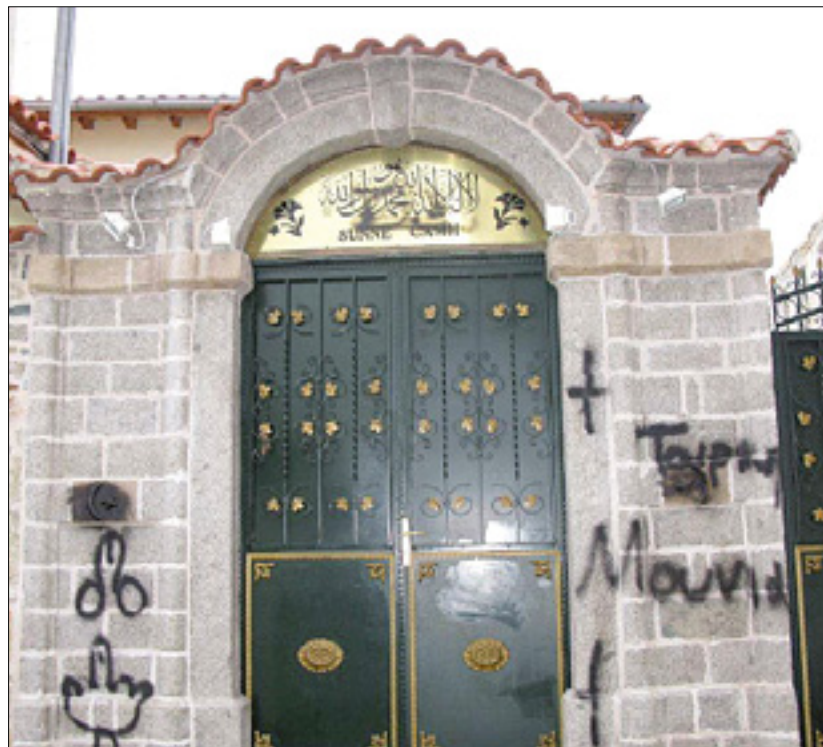
tervjuje z osumljenci, ko so bili izpuščeni na začasno svobodo. Če sedaj, leta po zaprtju Egunkarie, prihajajo tuji novinarji v baskovsko deželo ter poročajo o zaprtju dnevnika in o svobodi tiska v tej deželi.

Številni državljani in mnogi evropski mediji so poleg vprašanja zaprtja Egunkarie in aretacije petih upraviteljev tega dnevnika opozorili tudi na dejstvo, da je guardia civil pri zaslišanju uporabila mučenje. Novinarji sprva niso mogli verjeti, da so bili v letu 2003, v 21. stoletju, v Evropi novinarji in upravitelji dnevnika mučeni. Ta okoliščina, torej prijave mučenja, je bila zabeležena celo v poročilu posebnega poročevalca Združenih narodov o mučenju, potem ko se je srečal z nekaterimi prizadetimi upravitelji Egunkarie; njegovo poročilo o mučenju baskovskih zapornikov je bilo zelo strogo.

Sedaj se bo proces začel pred posebnim sodiščem, ki se ukvarja s terorizmom. Dejstvo, da je za obtožence (v dveh procesih jih je skupaj 12) ljudsko tožilstvo zahtevalo skupno 280 let zapor in 234 milijonov evrov denarne kazni pod obtožbo pripadnosti oboroženi organizaciji ETA, kaže, kaj ti obtoženci tvegajo. Poznavajoč razsodbe tega sodišča v zadnjem času vsekakor ti ljudje tvegajo zaporne kazni.

Neznanci v nedeljo oskrunili mošejo v grškem mestu Xanthi

Neznanci so 6. decembra oskrunili mošejo v mestu Xanthi v Zahodni Trakiji, deželi v Grčiji, kjer živi turška manjšina. Predsednik krajevnega odbora organizacije Turkov v Zahodni Trakiji Ahmet Mete je v sporočilu za javnost zapisal, da so v nedeljo malo pred polnočjo neznanci napadli mošejo. S kamenjem so razbili nekaj šip, zunanje stene mošeje pa so popisali z žaljivkami. Imam Remzi Saban je takoj obvestil policijo, ki je prišla na kraj in ugotovila, da sta bili razbiti dve okenski šipi, med temi na oknu v smeri proti Mekki.

Dogodek je ostro obsodil predsednik Zveze Turkov Zahodne Trakije Halit Habipoglu, ki upa, da bodo storilce kmalu izsledili. Izrazil pa je tudi željo, da bi bila za Turke v tej deželi zajamčena svoboda veroizpovedi. »Napad na to mošejo je dejansko napad na svobodo vere turške manjšine v Zahodni Trakiji ter ogroža sožitje med manjšino in večino v regiji. Turška manjšina ne bo dopustila, da bi se skvarilo ozračje miru, ki nje bilo že pred leti vzpostavljeno na osnovi medsebojnega spoštovanja in strpnosti,« je še dejal.

V veselem decembru na Videnskem tudi priprave na Dan emigranta

Razstava "Tišina/Silenzio"

V Beneški galeriji v Špetru bo do 20. januarja 2010 na ogled razstava Metke Erzar Tišina/Silenzio v organizaciji Društva beneških umetnikov in Inštituta za slovensko kulturo.

Urnik: od ponedeljka do četrтка od 14. do 18.30, ob petkih od 9. do 13. ure

Stara dela za današnji božič

Še danes, 13. decembra 2009 bo v telovadnici v Špetru razstava in sejem ročnih izdelkov in pridelkov Nediških dolin iz Doline reke Soče.

Večer posvečen Antonu Birtiču

V nedeljo, 29.11.2009 je KD Ivan Trinko priredilo večer posvečen Antonu Birtiču. Slike večera in posnetki so na voljo na spleni strani <http://www.natisono.it/ascoltato/ascoltato638.htm>.

Devetica božična po vaseh garmiške občine in v Dreki

V svoji brošuri "Devetica Božična v podutanski fari", je gospod pre Angelo Cracina med drugim napisal: Tu usaki vasi imajo no staro podobo prežepija (jaslic); okuole te podobe se zbirajo vasnjani, navadno o sedmi uri zvečer. Molijo rožar an potle z lučicami tu pest jo uzdignejo an jo nesejo u precesijo, lauretanske litani-je pojoč od hiše do hiše devet noči. Kadar precesija pride pred prag se ustavi, vodilka precesije izroči sveto podobo gospodinji. Oná jo prime, jo poljubi an jo postavi gor na domačim utarjem. Obe muorajo reč nijekaj pobožnih besjed. Potem ljudje stojijo notar u hišo an tam se konča to ljudsko andoht...

In še: "ranca Lucija Ošnjak (...), ki je umrla sedamdesetletna, lieta 1940 (Buog se usmili čez nje dušico) m'je pravla de – so nosil Marijo pred božičam po vaseh že kar moja nona je bila otrok -“...

To pomeni, da čeprav nimamo točnih podatkov, je ta navada precej stara. V letih po drugi svetovni vojni so se naše vasi spraznile in v sedemdesetih letih se je zato Devetica Božična skoraj izgubila. Pri društvu Rečan z Lies se je torej porodila zamisel, da bi s pomočjo lieške župnije ponovili in prenovili to lepo ljudsko navado. Pojavil se j epa problem, ker v nobedni vasi ni bilo dovolj družin za gostitev jaslic za devet dni, zato smo spremenili našo staro navado in leta 1995 začeli moliti Devetico v devetih vaseh naše fare. Vsak večer od 15. do 23. decembra molimo Devetico v različni vasi.

To je bila edina sprememba, vse drugo je ostalo po stari navadi z istimi molitvami, od rožarja do zaključne pesmi "Častito".

Po molitvi štruklji in naše narodne božične pesmi olajšujejo temne večere pred božičem.

Zadnja leta je to pobudo za Devetico obudilo tudi društvo Kobilja glava po vaseh Dreške občine.

KD Rečan z sodelovanju z Lieško faro ohranja in oživlja Devetico od 15. do 23. decembra po vaseh občine Garmek.

Program:

- 15. 12. 2009 - Topolove
- 16. 12. 2009 - Peternel (Dreka)
- 17. 12. 2009 - Veliki Grmek
- 18. 12. 2009 - Platac
- 19. 12. 2009 - Hostne
- 20. 12. 2009 - Zverinac
- 21. 12. 2009 - Gorenje Bardo
- 22. 12. 2009 - Lese
- 23. 12. 2009 - Seuce

Društvo Kobilja Glava pa prireja Devetico po vaseh fare Device Marije v Dreki.

»Te dan je vsega veselja ...«

Ob Devetici se v Benečiji poje ljudsko pesem, Te dan je vsega veselja ... o kateri piše Marta Ivašič v prispevku z naslovom Ena stara božična pesem (Trinkov kolar za leto 2009, str. 61-69)

»Ta dan je vsega veselja, Devica je rodila, tega Sinka mladega, Devica je ostala« - in že začutiš moč, veličino, posebnost te pesmi. » ... je čuda prevelika - je čuda preve-li-ka!« In res je ta beneška božična pesem posebna in ima posebno zgodovino. A ni sama, ob njej je vsaj še ena beneška ljudska pesem, velikonočna »Jezus je od smrti vstal, od svoje bridke martre, ...«. Prav neverjetno se zdi, da sta isti pesmi tudi v več kot štiristo let starih knjigah velikega Primoža Trubarja, slovenskega duhovnika, verskega reformatorja in protestantskega pastora, prevajalca in pisatelja, očeta slovenskega knjižnega jezika, katerega 500-letnico rojstva smo praznovali v letu 2008. (...)

Prvi slovenski protestanti so »Ta dan« in druga stara verska besedila in pesmi sprejeli v svoje pesmarice in jih dali tiskati. Med ljudmi, iz roda v rod, pa so ostale samo v Benečiji. Druge jih radi pojejo pevski zbori, kot ljudske verske pesmi pa so se izgubile. (...)

Beneški kulturni dnevi - »Odkrivajmo našo zgodovino«

17.12.2009 ob 18.30 bo v Občinski dvorani v Špetru v sklopu beneških kulturnih dnevov posvet o Srednjeveških utrd- bah v Nadiških dolinah, ki ga bo vodil Maurizio D'Arcano Grattoni (Univerza v Vidnu) ter pogovor o Patriarhalnih gradovih v so- sednji Sloveniji, ki ga bo vodil Silvester Ga- beršček (Ministrstvo za kulturo RS).

Niz božičnih koncertov

Ob izteku leta pripravlja zbor Tre Valli/Tri doline splet koncertov z naslovom Vidimus stellam, kjer bodo sodelovali tudi zbori Lis Vos dal Nadison, Piccoli ma grandi ter zbor Coro dei Rizzi.

Koncerti bodo 19. decembra ob 20.30 v farni cerkvi v San Giovanni al Natisono, 20. decembra ob 20.30 v cerkvi v Ažli (Špeter) in 27. decembra ob 18. uri v Colugni pri Vidnu – (Parrocchia dei Rizzi)

21.12.2009 bo v Slovenskem kulturnem centru v Špetru božični koncert učencev Glasbene matice Špeter.

Dan emigranta 2010

V sredo 6. januarja 2010 ob 15. uri, bo v občinskem gledališču Ristori v Čedadu tradicionalni Dan emigranta, ki ga prirejajo Slovenska kulturno gospodarska zveza in Svet slovenskih organizacij Videmske pokrajine pod pokroviteljstvom Občine Čedad.

Program prireditve, ki jo označuje podnaslov pesmi, glasba, življenje Slovencev videmske pokrajine bodo oblikovali Boris Pahor (pisatelj), Igor Cerno (predstavniki slovenskih organizacij Videmske pokrajine), gledališka predstava Weekend na morju v izvedbi Beneškega gledališča in v režiji Marjana Bevka, sledil bo glasbeni program.

20-Letnica delovanja Pevskega zbora Matajur

V Benečiji so ljudje že od nekdaj in še vedno radi pojejo, tako da je med Slovenci v videnski pokrajini aktivnih kar precej pevskih zborov. Med temi je zelo priljubljen moški pevski zbor Matajur iz Klenjega, ki prav letos slavi svojo 20-letnico delovanja. 29. oktobra 1989 sta ga namreč ustanovila predsednik Giordano Sdraulig in pokojni podpredsednik Bevilacqua, njegovo vodenje pa je prevzel tudi po Sloveniji in Furlaniji dobro poznani beneški glasbenik in pedagog Anton Birtič, čigar spominu so se Benečani pred kratkim poklonili s posebno glasbeno prireditvijo, na katerem je seveda nastopil tudi zbor Matajur.

»Pred dvajsetimi leti se nas je zbrala skupina prijateljev, ki smo vsi zelo radi peli. Želeli smo izboljšati svoje petje in ohraniti bogato beneško kulturno dedščino. Zato smo odločili, da ustanovimo zbor, potrebovali pa smo dobrega zborovodjo. Za pomoč smo prosili Antona Birtiča, ki je z veseljem začel voditi naš zbor,« je povedal predsednik MPZ Matajur Giordano Sdraulig.

Koliko vas je bilo takrat in kje ste vadili?

»Na začetku nas je bilo enajst, med temi smo trije še zdaj člani zbora. V glavnem smo bili vsi iz Sovodnje in Špetra. Najprej smo vadili v neki zasebni hiši, ko pa je število pevcev naraslo, smo se preselili v gostilno.«

Ste začeli takoj tudi nastopati?

»Na začetku leta 1990. Oblačila za nastope smo nabavili sami. Najprej smo peli v Klenjem, nato še v Beneški galeriji v Špetru in v Mečani, istega leta pa smo v Kobaridu že nastopili na zborov-

ski reviji Primorska poje. To je bilo 11. marca, od takrat pa na prireditvi nastopamo vsako leto.«

Koliko pa vas je zdaj?

»Trenutno nas štirinajst redno vadi enkrat na teden na sedežu Inštituta za slovensko kulturo v Špetru. Pred leti pa nas je bilo tudi po osemnajst. V glavnem smo vsi starejši, bilo je tudi nekaj mlajših pevcev, a niso vztrajali.«

Kakšen je vaš repertoar?

»V glavnem obsega domače ljudske pesmi, a tudi kako furlansko in italijansko, pa tudi slovenske pesmi. Z zborovodjo se sproti dogovorimo, katere pesmi bomo peli.«

Na začetku je zbor vodil Birtič, kaj pa za njim?

»Njegovo mesto je prevzela Lia Bront iz Čedada, sledil ji je Antonio Qualizza s Srednjega, od leta 1995 pa je naš zborovodja David Clodig.«

Pred kratkim smo na Lesah nastopili na prireditvi v spomin na Antona Birtiča. Kateri pa so vaši načrti za bližnjo prihodnost?

»Za božič bomo opolnoči imeli koncert na Tarčmunu, v kratkem pa bomo predstavili tudi svojo novo zgoščenko, ki smo jo pripravili, da bi proslavili svojo 20-letnico. Tudi ob 10. obletnici ustanovitve našega zbora smo posneli nekaj pesmi, takrat seveda na kaseto. Zdaj pa smo izdali CD 'Moški pevski zbor Matajur – 20 let', ki vsebuje petnajst naših pesmi. Nekatere med temi bomo zapeli na predstavitvenem koncertu, datum katerega pa trenutno nismo še določili. Verjetno bo na sporedu šele po novem letu.«

agenda - agenda - agenda - agenda - agenda - agenda

60-letnica ustanovitve MOPZ Vesna iz Križa

Danes bo MoPZ Vesna iz Križa praznoval svoj visok in častljiv jubilej v Ljudskem domu v Križu. Ob 17.30 bo koncert ob 60-letnici zbora. MoPZ je bil ustanovljen leta 1949 in predstavlja vzporedno z deklškim zborom, v okviru kulturnega društva Vesna, nasledstvo bogate pevske tradicije v Križu.

Današnja prireditev bo v Ljudskem domu, kar predstavlja dodatno obogatitev za Križ, saj bo prva večja prireditev v prenovljenih prostorih. Program bodo sestavili trije zbori: poleg slavljenca MoPZ Vesna pod vodstvom Rada Miliča bosta zapela tudi priložnostno zbran ŽePZ Vesna in MePZ Devin-Rdeča zvezda. Priložnostno misel bo podal domači pesnik in kulturnik Miroslav Košuta.

PRAVLJICE SVETA

Animirano branje pravljic v organizaciji ZSKD, Slovenske knjižnice Damir Feigel, Zavoda združenega sveta v Devinu in Univerze v Vidnu bo jutri, 14. decembra od 18. ure dalje v mladinski sobi Slovenske knjižnice Damir Feigel v Gorici. Na sporedu bo pravljica Čarobne sani in španska La tormenta in el campo. Naslednja pravljica bo 11. januarja 2009.

OTROŠKA GLEDALIŠKA PREDSTAVA »OLGICA IN MAVRICA«

ZSKD in SSG v sodelovanju s kulturnimi društvi vabijo na ogled otroške predstave Olgica in mavrica (igra Lara Komar v priredbi in režiji Marka Sosiča):

DSMO Kiljan Ferluga – ponedeljek, 14.12.2009 ob 9.15, Milje-šolski center

SDD Jaka Štoka - torek, 15.12.2009 ob 10.15, Prosek-OV Marjan Štoka

SKD Tabor – torek, 22.12.2009 ob 16. uri, Opčine-Prosvetni dom

SKD Vigred - torek, 22.12.2009 ob 19. uri, Šempolaj-Štalca

SKD Igo Gruđen – sredo, 23.12.2009 ob 16. uri, Nabrežina-društvena dvorana

KD Briški grič – torek, 29.12.2009 ob 19. uri, Števerjan-Kulturni dom na Bukovju

NATIVITAS 2009

Zveza slovenskih kulturnih društev v sodelovanju z USCI napoveduje niz božičnih koncertov v okviru zborovske revije Nativitas – Alpe-Jadran:

“Nativitas v Bregu”

Dolina (TS) - Cerkev sv. Urha, 11.12.2009 ob 20.30

Nastopajo: MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin)

MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar)

Nonet Primorsko, Mačkolje (dir. Aleksandra Per tot)

MePZ Slovenec Slavec, Ricmanje in Boršt (dir. Danijel Grbec)

MoPZ Valentin Vodnik, Dolina (dir. Anastasia Purič)

ŽePS Stu ledi, Trst

»Božični napev iz Lonjerja«

Lonjer (TS), Športno kulturni center, 23.12.2009 ob 20.30

Nastopa: Pevski zbor Tončka Čok, Lonjer (dir. Manuel Purger)

»S pesmijo vam želimo...«

Miljska Stolnica, 10.01.2009 ob 15.30

Nastopata: DePZ Kraški slavček, Nabrežina (dir. Mirko Ferlan)

Kvartet Nomos (umetniški vodja Aljoša Tavčar)

“Božična revija”

Trst – Cerkev Dobrega Pastirja pri Sv. Ivanu (v parku v bivši umobolnici)

12.12.2009 ob 20.30

Nastopata: Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)

Ensemble La Rose, Vicenza (dir. Jose Borgo)

Ensemble La Rose, Vicenza (dir. Jose Borgo)

“Božična revija”

Škedenj (TS), Cerkev sv. Lovrenca, 18.12.2009 ob 20.30

Nastopajo: MePZ Devin – Rdeča zvezda, Salež in Zgonik (dir. Rado Milič)

DePZ Kraški slavček (dir. Mirko Ferlan)

Zbor Jacobus Gallus, Trst (dir. Marko Sancin)

Kvartet Volnik (umetniški vodja Walter Lo Nigro)

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

www.zskd.eu

V Sovodnjah bogat arhiv delovanja Slovencev v Italiji

Pogovor: prosvetni delavec Remo Devetak

Remo Devetak

Remo Devetak je v Sovodnjah ob Soči poznan kot oseba, ki ob vsaki priložnosti posname vsaj eno sliko in si dohodek zabeleži. Na svojem domu je tako nastal bogat arhiv, ki priča, da je v tem delu resnična strast za zgodovinski spomin dogajanja med goriškim Slovenci. Marsikomu se je porodilo vprašanje čemu vse to? Da bi dobili odgovor, smo Remu Devetaku postavil nekaj vprašanj.

Remo Devetak, kako bi količinsko ocenil vaš arhiv?

Arhiv ima okoli 450 snopičev slik, poročil in izrezanih člankov o dogodkih, ki so se v zadnjih 35 letih zgodili pri nas in po svetu. S snemanimi kaseta in videoposnetki je vsega skupaj dve polni sobi.

Kdaj ste začeli z vaših »arhivskim« delom?

Začetek je bil okoli leta 1975. Takrat sem bil občinski svetnik. Začutil sem potrebo po temeljitem pregledu poročanja in začel zbirati časopisne članke in poročila. Sicer sem to delal že prej, a ni bilo sistematično. Potem se je začelo zares in je šlo vedno bolj v podrobnosti. Od začetka sem sledil bolj političnim dogajanjem, potem sem začel slediti še kulturi.

Kako ste prešel iz politike na kulturo?

V bistvu je to precej avtomatičen prehod. Ko si politično in upravno angažiran, potem je prav, da se zaniša za vse kar se dogaja v občini. Sem spada tudi kultura, saj se ravno preko nje najbolj udejanja naša skrb za ohranjanje slovenske identitete in jezika. Po drugi strani, me je ravno to zanimanje najbolj približalo ljudem. Zavedel sem se kako sta politika in kultura med seboj povezani in kljub nekaterim razlikam, se medsebojno dopolnjujeta, še posebno na vasi.

Toda kaj vas je gnalo, da ste v treh desetletjih zbral tako zajeten arhiv?

Doživljal sem, da je potrebno ohraniti zgodovinsko pričevanje na podlagi pisane besede. To se sicer poklicno dela na višjih nivojih. Na ljudskem nivoju oz. na nivoju vaške skup-

nosti je to težje. Toda, kar je na papirju ostane, kar je govorno pa se s časom pozabi, ni več zanesljivo in se izgubi.

Kakšno se vam zdi današnje kulturno udejstvovanje?

Po eni strani se mi zdi, da so današnje kulturne prireditve in dogodki boljši, a to me ne popolnoma prepriča. Nekoč je bilo vse bolj definirano. Danes so se določene vsebine nekoliko poplitvile. Še posebno, kar se tiče narodne identitete, se mi zdi, da ni več tistega prepričanja in navdušenja kot nekoč. Zdi se mi tudi, da je vse manj prisoten element prostovoljnega dela, oz. dela za narodov blagor. Tisti, ki še

vedno vztrajajo pod tem načelom so zelo obremenjeni.

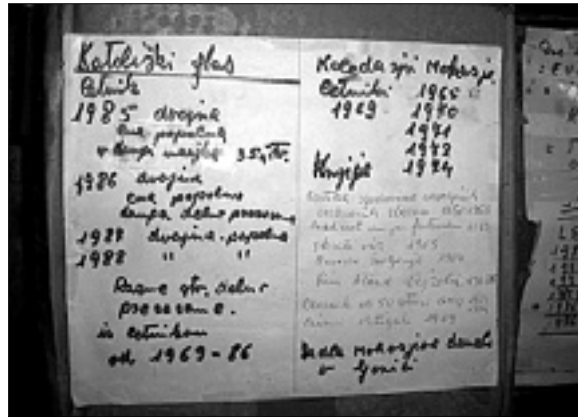
Dolga leta ste vaše arhivsko delo opravljali sami, brez večjega zunanega zanimanja. V zadnjih letih pa je marsikatero društvo prišlo do vas, da si izpopolni lasten arhiv, oz. da pridobi gradivo za prireditve. Kako doživljate to zanimanje?

Tega sem zelo vesel, saj končno gre za priznanje mojega dela, ki ni tako samo sebi namen, temveč začenja opravljati tudi neko vlogo navzven. Večkrat je h meni prišlo sovoedensko Kulturno društvo. Sledila so še PD Podgora, predvsem zaradi slik, PD Vrh sv. Mihaela, društvo Jadro iz Ronk, društvo Vipava iz Peči in kulturno društvo Skala iz Gabrji. Seveda se do mene večkrat obrnejo tudi posamezniki za osebne raziskave. Vse te ljudi rad sprejemam in jim ponudim kar imam. Upam, da bo to služilo prihodnjim generacijam, ki bodo razpolagale s podatki o tem kako smo živeli in delali za ohranitev slovenskega naroda na tej zemlji.

Pred slabim mesecem ste izdali knjigo o baronu Tosiju, ki je živel v Škrbljah pri Sovodnjah. Je to vrhunec vašega delovanja?

Moram reči, da je tako. Da bi kaj takega dočakal, si nisem nikoli mislil, a vendar se je tudi to zgodilo in mi pomeni zares življenjski dogodek, ki sem ga lahko uresničil s pomočjo domačega društva.

Za vaš obsežen arhiv se danes za-

nimata Narodna študijska knjižnica in knjižnica Damirja Fajgla?

Zanimanje se je začelo pred štirimi leti. Vzelo se je v poštevek možnost preselitve arhiva, vzporedno z možnostjo novih prostorov v Trgovskem domu. A sedaj to trenutno stoji.

Knjižnica se je najprej zanimala za moj arhiv o glasilu Skupnost, ker so jim primanjkovali začetni izvodi. Zanimanje se je nato razširilo na ostale dele arhiva. Upoštevana je bila tudi možnost, da bi se to delo še nadaljevalo z novimi močmi, saj jaz, spričo mojih let, želim to mojo »drugo zaposlitev« prekiniti z novim letom.

Kako ste vztrajal do danes?

Za tako delo, ki sem si ga sam plačal, moraš biti malo »bolan«. Zavedam se vseh omejenosti, ki sem jih pri tem imel, saj sem to delal na domu, brez primerne strukture in opreme. Večkrat se samemu sebi čudim, kako sem vse to zmogel in večkrat se zavedam, da vsega tega ne bi naredil, če ne bi imel podpore pri ženi.

Hvala za pogovor.

Dreka: sv. maša in blagoslov spomenika petim slovenskim duhovnikom

Videnski nadškof, msgr. Andrea Bruno Mazzocato bo v nedeljo 20. decembra prvič obiskal Benečijo. Ob tej priliki bo blagoslovil spomenik petim duhovnikom, ki so posvetili življenje prebivalcem župnij Štoblank in Sv. Marije na Krasu pri Dreki. Obisk videnskega nadškofa Mazzocata se bo začel ob 15.00 s koncertom beneških božičnih pesmi v izvedbi MPZ Rečan, sledil bo nadškofov blagoslov spomenika in sv. maša v cerkvi sv. Marije na Krasu pri Dreki.

Slovenski duhovniki g. Jožef Gosgnach (1856 – 1904), g. Ivan Sinicco (1863 – 1918), g. Anton Domenis (1869 – 1951), g. Mario Lau-

rencig (1908 – 1989) in msgr. Valentin Birtig (1909 – 1994) so delovali v omenjenih župnijah od kon-

g. Mario Laurencig

ca 19. stoletja do leta 1989. Tega leta se je v teh gorskih vaseh, z bogato versko tradicijo in izročilom človeških ter kulturnih vrednot, prekinila dolga generacija duhovnikov, ki so Kristusov nauk oznanjali v slovenščini. Predlog številnih vernikov, da se jim postavi spomnik, so sprejeli obe župniji, krožek Kobilja glava in štirinajsdnevnik Dom. Slednji je nastal in dolga leta izhajal v župnijskih prostorih v Štoblanku. Med ustanovitelji so bili duhovniki g. Emil Cencig, g. Mario Laurencig (1908 – 1989) in msgr. Valentin Birtig (1909 – 1994).

Na spomeniku je zapis »Našim duhovnikom, ki so se trudili po po-

ti resnice in pravice, v hvaležen spomin«. Za načrt je poskrbel arhitekt Renzo Rucli. Posrečeno naključje je pripomoglo, da bo odkritje točno na stoletnico rojstva g. Birtiga, ki se je rodil 20. decembra 1909 v Roncu pri Podbonescu.

Naj spomnemo, da so ti duhovniki delovali v zelo težkih casih. Z izjemo g. Gosgnacha, ki je umrl leta 1904, so ostali doživeli prvo in drugo svetovno vojno ter prepoved slovenskega jezika v cerkvah. Tudi po priходу svobode in demokracije, so bili slovenski duhovniki preganjani in postavljeni na laž, zaradi zvestobe tisočletnemu običaju uporabe slovenščine in duhovniškemu delu.

Društvo Marij Kogoj: OPZ Slomšek in predstava »Moje pesmi, moje sanje«

Društvo Marij Kogoj, v sodelovanju s Slovensko prosveto, vabi v nedeljo, 20. decembra ob 17.00 uri v Marijin dom pri Sv. Ivanu (Trst), na drugo predbožično prireditev. V goste prihaja OPZ A. M. Slomšek iz Bazovice s predstavo »Moje pesmi, moje sanje« v priredbi in režiji Zdenke Kavčič Križmančič. Igra je požela velik uspeh že pred 40. leti in leta 1965 prejela kar 5 Oscarjev.

Predstava »Moje pesmi, moje sanje« izhaja iz resnične zgodbe o družini Von Trapp, ki je leta 1945 zbežala iz Salzburga, ko je Hitler zasedel mesto. Komandant Von Trapp, ki je takrat vodil avstrijsko mornarico, se je uprl nemškemu vpoklicu, da se vrne. Bil je vdovec s sedmimi otroki, katere je vzgajal z vojaško disciplino. Nekega dne je prišla v Von Trappovo hišo Marija, mlado, živahno dekle. Marija je prinesla med otroke veselje in pesem. Marijina razigranost, veselje in enkratno vzdusje je omililo strogega komandanta. Von Trapp se je v Marijo zaljubil in se z njo poročil. Družina se je po vojni preselila v Ameriko, kjer je nastopala na raznih koncertih in zaslovela kot »Pojoča družina Von Trapp«.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad tel/fax: 0432 701455 e-mail: sloviti@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst tel: 040 370846, fax: 040/633307 e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 538128 e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica tel/fax: 0481 31817 e-mail: zcpz_go@libero.it

gorica

PD Rupa-Peč, v sodelovanju z ZCPZ-Gorica, vabi danes, 13. decembra 2009 ob 10.00 uri na Božičnico v Rupo. Ob 9.00 uri bo sv. maša v čast sozaveznici sv. Luciji. Nastopili bodo OPZ Štmaver pod vodstvom Nadje Kovic, OPZ Rupa-Peč, ki ga vodi Zulejka Devetak in dijaški orgelskega tečaja.

Dramski odsek PD Štandrež prireja danes, 13. novembra ob 17.00 uri tretjo gledališko predstavo v sklopu abonmaja ljubiteljskih gledaliških skupin. Gostovalo bo KD Gledališče Belansko s komedijo Georgesa Feydou »Poroka Štefa Vampiča«. Režija Bernarda Gašerčič. Pred-

stava bo v župnijskem domu Anton Gregorčič v Štandrežu.

Pevska skupina Musicum in Kulturni center Lojze Bratuž vabita danes, 13. decembra ob 17.00 uri na koncer »Vse najlepše ...«. Koncert spada v sklop pobud ob 10-letnici delovanja skupine Musicum in bo v veliki dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici.

Zveza slovenske katoliške prosvete vabi v ponedeljek, 14. decembra ob 20.30 na predstavitev zgoščenke skladatelja Patricka Quaggiata »Pomladni večeri«, ki bo v Komorni dvorani Kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Nastopila bosta MPZ Štandrež in Dekliška vokalna skupina Bodeča neža. Spregovoril bo skladatelj in zborovodja Ambrož Čopi.

trst

Društvo slovenskih izobražencev vabi v ponedeljek, 14. decembra, v Peterlinovo dvorano v Trstu, na otvoritev razstave »Krožna pot po naših gradiščih«. O kulturi gradišč bo govorila arheologinja Lidija Rupel in avtorica razstave Branka Sulčič. Začetek ob 20.30.

Zbor Jacobus Gallus vabi v ponedeljek, 14. decembra ob 20.30 na koncert, ki bo v luteranski cerkvi v ul. Largo Panfili v Trstu. Pela bosta zbor Jacobus Gallus pod vodstvom Marka Sancina in APZ Tone Tomšič pod vodstvom Ambroža Čopija.

Mladinski dom Boljunec vabi v torek, 15. decembra ob 20.30 v dru-

štvene prostore, kjer bo predavanje ob 100-letnici smrti Edvarda Rusijana. Predaval bo Srečko Gombač.

Zbor Jacobus Gallus vabi v petek, 18. decembra ob 20.30 v cerkev sv. Lovrenca v Škedenju na tradicionalno božično revijo. Nastopili bodo DS Kraški slavček, MePZ Devin-Rdeča Zvezda, kvartet Volnik in zbor Jacobus Gallus.

Založba Mladika bo prihodnji teden, na pobudi Veseli december, predstavila svoje knjige v štalcu v Šempolaju. Pobudo prireja SKD Vigred. Srečanje z Mladikinimi avtorji bo v četrtek, 17. decembra. Od 18. do 20. decembra, med 10.00 in 20.30, pa bo založba Mladika s svojimi knjigami prisotna na založniškem sejmu Bobi Bazlen, ki bo v kavarni San Marco v Trstu.

Opereto opisujejo kot lahko opero z igranimi prizori in baletom, v kateri pojejo večinoma glasbeno izobraženi pevci, ki pa morajo biti tudi dobri igralci. Že na začetku je imela zagovornike (npr. Nietzsche), pa tudi ostre nasprotnike. E. Zola je imel opereto za »javnega sovražnika«.

BITKA ZANJO IN PROTI NJEJ

Opereta na slovenskih odrih od začetkov do danes

LELJA REHAR SANCIN

Mirko Polič, skladatelj, dirigent in režiser

Zofka Štular, pevka in igralka

Angela Jan, igralka in pevka

Anton Požar, igralec in pevec

Kdor vsaj malo pozna gledališče in delo v njem, ve koliko truda in požrtvovalnosti je treba, da zaživi na odru predstava s sto in več izvajalci, tudi če gre za poklicno gledališče, kaj šele za ljubiteljsko. Zato zasluži vsak tak dogodek medijsko pozornost, ki nam edina zagotavlja, da se ves trud mnogih ljudi ne izgubi v zgodovinskem spominu, takoj ko zapusti ta svet zadnji izmed udeležencev na tej in oni strani rampe.

O tem sem razmišljala že pred nekaj leti, ko sem prelistavala stare preperete mariborske liste, Tabor in Večernik, in v njih iskala uspehe in neuspehe naših tržaških operetnih in opernih pevk, Slavice Mezgec, Pavle Udovič in Elze Barbič. Že na začetku druge sezone 1921-22 so se oglasili nasprotniki operete in polemike so začele polniti časopise. Zaman sem po premieri Nedbalove operete Poljska kri (bila je 15. dec.) iskala kritiko. Enajst dni pozneje, 24. dec. 1921 je Tabor objavil, da ocene ni bilo, ker je nihče ni hotel napisati. In prav ta opereta je dosegla rekordnih 15 predstav ob vedno razprodani dvorani, medtem ko so drame igrali po trikrat ob

na pol praznih dvoranh. V enem letu se je zaradi dram nabralo 300.000 kron dolga, dopisniki so zahtevali vsaj dvakrat tedensko opereto, da se rešijo primanjkljaja, in uspelo jim je, da je opereta živela naprej. Kmalu po odhodu Mezgečeve je v njej zablestela druga operetna pevka, Tržačanka Pavla Udovič.

Opereta je bila na začetku dvajsetega stoletja pravzaprav še sorazmerno mlada glasbenogledališka oblika, ki je zapolnila vrzel med opero in vodvilom. Njeno rojstvo povezujejo zgodovinarji največkrat z letom 1855 in skladateljem Jacquesom Offenbachom. Nastala je v Parizu iz komične opere in od tam začela preko Italije svoj zmagoviti pohod po vsej Evropi. Nekateri navajajo kot začetnika operete nekoliko mlajšega R. Rogerja Hervéja, ki je sicer začel v Parizu, ga potem zapustil in se tja vrnil šele l. 1883 ter s svojo prvo izvedbo znamenite Mam'zelle Nitouche dosegel izreden uspeh.

Opereto opisujejo kot lahko opero z igranimi prizori in baletom, v kateri pojejo večinoma glasbeno izobraženi pevci, ki pa morajo biti tudi dobri igralci. Že na začetku je imela zagovor-

nik (npr. Nietzsche), pa tudi ostre nasprotnike. E. Zola je imel opereto za »javnega sovražnika« in »pošastno zverino«, ki bi jo bilo treba zadaviti že ob rojstvu.

V Sloveniji se je opereta pojavila kmalu po rojstvu Čitalnice in Dramatičnega društva v Ljubljani. Že na silvestrovo leta 1864 je Južni Sokol uprizoril v dvorani Čitalnice Schubertovo komično opereto Advokata, ki je drugič zaživela na odru 22. decembra 1968 kot prva predstava leto prej ustanovljenega Dramatičnega društva. Trikrat ne mesec, dve nedelji in en delavnik, so smeli igrati v nemškem Deželnem gledališču. Takrat so odprli prvo šolo za slovenske igralce in pevce. Ta dan velja danes tudi za začetek operete v slovenskem jeziku.

Tem prvim poskusom so kmalu sledile razne spevoigre in komične operete. Med prvimi znanimi so bile Offenbachove Čarobne gosli (dec. 1870). Miroslav Vilhar in Jurij Schantel sta podpisala izvirno spevoigro Jamska Ivanka. Premieri 3. marca 1871 so sledile še tri ponovitve, za tiste čase velik uspeh. Poleg danes bolj ali manj neznanih del, je treba omeniti opereto Tič-

nik Benjamina Ipavca (6. jan. 1872). Zanimiva je tudi Foersterjeva lirična opereta Gorenjski slavček po libretu Luize Pesjakove. Priljubljenost domačih glasbenih del dokazujejo tudi drugi izvedbi Jamske Ivanke (l. 1884) in Tičnika (l. 1888). Štiri leta pozneje je prišla na oder še Ipavčeva lirična opera Teharski plemiči po libretu Antona Funtka.

Z odprtjem novega Deželnega gledališča (zdajšnje Opere in baleta SNG Lj) so se v Ljubljani izboljšale tudi možnosti za slovenske uprizoritve. Do l. 1913 jih je bilo kar štirikrat toliko kakor prej. Med njimi pa je bilo vedno več oper, ki so imele odločno podporo glasbenih strokovnjakov. Število operet je bilo vedno bolj odvisno od naklonjenosti posameznih režiserjev in dirigentov. Od domačih srečamo Le Parmovi opereti Amaconke (l. 1903) in Nečaka (l. 1907). Veliko več je tujih. Med njimi so najbolj priljubljene Offenbachove Čarobne gosli in Lepa Helena, J. Straussa ml. Netopir in Čigan baron, Millöckerjev Dijak prosjak, Jonesova Gejša, O. Straussa Valčkov čar, Fallovi Dolarska princesa in Ločena žena, Leharjeve Piskrovec, Knežna, Grof Luksemburški in Vesela vdova, Kalmanov Jesenski manever, Albinijev Baron Trenk, Suppéjev Boccaccio in še nekatere, s katerimi se srečujemo povsod vse do danes. Medtem pa so se v Ljubljani marca leta 1913 zaradi vojne zaprla gledališka vrata.

V Trstu zasledimo prvo slovensko gledališko predstavo 2. junija 1850, dve leti po ustanovitvi Slavljanskega društva, ki pa kmalu zamre. Po daljšem presledku ustanovijo v Trstu 29. junija 1861, pred Ljubljano in Mariborom, Slavljansko čitalnico. Rodi se v Veliki lokandi, na takratnem trgu Sv. Petra, ki je bil del današnjega Trga Unità, kjer nam danes, 150 let pozneje, italijanski someščani, če le morejo, prepovedo organizirati karkoli.

Takrat nastajajo tudi prvi zametki slovenskega gledališča, vendar moramo počakati do ustanovitve Dramatičnega društva leta 1902, da si tržaški Slovenci lahko ogledajo v gledališču Armonia Hahnovega Čevljarja barona, šaljivo igro s petjem in godbo (27. aprila 1902). Tej sledijo še nekatere druge drame in igre s petjem, vendar se gledališka dejavnost razmahne šele z dograditvijo veličastnega Narodnega doma (l. 1904) v mestnem središču. Prva je (8. jan. 1905) Govekarjeva narodna igra Rokovnjači z glasbo V. Parme. L. 1907 dobi Trst poklicno gledališče, vendar se ne Verovšek ne Danilova ne odločita za opereto. Poleg dram in komedij srečujemo le igre s petjem.

Prvo opereto postavi na oder šele Leon Dragutinovič 25. decembra 1910. Kot dirigenta povabi Mirka Poliča, takrat še študenta na konzervatoriju. Odloči se za po vsej Evropi znano uspešnico Mam'zelle Nitouche, ki je v Ljubljani od jeseni 1894 do pomladi 1912 doživela kar šest izvedb s številnimi ponovitvami. Pomenila je torej že vnaprej zagotovljen uspeh.

Srečno roko pa je imel Dragutinovič tudi z zasedbo. Naslovno vlogo je pela zelo priljubljena Barkovljanka Angela Janova. Uspeh je bil izreden, zato je ostala Mam'zelle Nitouche na repertoarju od 25. dec. 1910 do 6. febr. 1913, doživela je osem predstav. Zaradi velikega uspeha so Janovi odobrili benefično predstavo, prejela je izkupiček in kasa, dragoceno zlato zapestnico in gore cvetja. Pred dvorano jo je čakala množica občudovalcev in kočija, s katero se je odpeljala v Barkovlje, kjer so jo s ploskanjem sprejeli Barkovljani. Danes si česa takega niti zamišljati ne moremo. Drugače se te operete spominja Robert Pohar. Po njegovem jo je uprizorila l. 1911 Šentjacobska čitalnica pod vodstvom Vasilija Mirka.

Po tem velikem uspehu se je vodstvo trdno odločilo za opereto. Začeli pa so se že pojavljati tudi prvi glasovi proti izvedbam operet na tržaškem odru. Zato je moral takratni intendant Ivan Zorec javno zagovarjati repertoarno politiko. Očital je »nekaterim, posebno umnim«, da zametavajo operete in pojejo gledališču mrtvaček pesem. Uvedba operete je namreč podvojila število predstav, tudi obisk se je povečal in z njim dohodki. V drugi sezoni so ponavljali stare in naštudirali nove operete. Kritične pripombe pa so se nadaljevale. Tokrat se je moral postaviti za gledališče novi intendant Rajner Hlača z besedami: »Dejstvo je, da je po celem svetu opereta še vedno triumf, in tudi mi se jej ne moremo odtegniti.« Po-

udaril, da je opereta močno razširila krog gledališkega občinstva, ni pa nikogar odvrnila od drame. Razmerje dramskih in operetnih predstav je bilo 35 proti 30 v korist drame. Operete omogočajo drami njen obstoj. Polič je bil zadovoljen, a želel si je uprizarjanja oper, za kar so potrebovali nove pevce. Zato je pregovoril Dragutinoviča in Dramatično društvo, da so angažirali profesionalne pevce. Pogodbe so podpisali Rojančan baritonist Robert Primožič, basist Emilj Rumpelj, sopranistki Rezička Thalerjeva in Štefka Lepuševa. Razkropil se je gledališki orkester, njegovo vlogo pa so prevzeli člani tržaške vojaške godbe, ki pa niso bili strokovno dovolj usposobljeni za opero. Načrtovali so jih kar šest. Z velikim uspehom so uprizorili Zajčevo opero Nikola Šubić Zrinski in Smetanovo Prodano nesvesto. Vse kritike, tudi italijanske so bile zelo dobre. Zapletlo pa se je pri Puccinijevi operi Madame Butterfly. Premiera že naštudirane opere bi morala biti 5. okt. 1913, z naslovom Metuljček. Tik pred premiero pa je milanska založba Ricordi sporočila, da avtor glasbe Puccini in založnik prepovedujeta izvedbo v slovenskem jeziku. In utemeljitev: »Trst je italijansko mesto in se zato italijanska opera na teh italijanskih tleh ne sme peti v slovenskem jeziku.« In to je bilo še pod Avstro-Ogrsko!

V gledališču je nastala precejšnja zmeda in negotovost. Inkaso se je zmanjšal. Novembra l. 1913 je bila še premiera Webrove opere Čarostrelec, decembra pa Jonesove operete Gejša. Že januarja 1914 pa so razveljavili pogodbe s stalnimi člani gledališča, kar je pomenilo konec tržaškega slovenskega glasbenega gledališča. Skladatelj Emil Adamič, ki je takrat študiral na tržaškem konzervatoriju, je ostro kritiziral vodstvo, in mu očital, da so »nezmožni in malomarni.« Polič, ki je zbral in nekaj let poučeval pozno v noč mlade pevke in pevce ter instrumentaliste, ki so obljubili brezplačno sodelovanje, je razočaran spoznal, da v Trstu nima več možnosti razvoja. Pridružil se je v Dalmaciji gostujočemu osiješkemu opernemu ansamblu. (Ciril Cvetko: Mirko Polič; SGFM 1995)

Da so bila mnenja glede operete deljena tudi v samem gledališkem vodstvu, nam potrjujejo spomini uradnika Roberta Poharja, ki je nekaj let prej igral v tržaškem gledališču in pisal članke in kritike za Edinost. Piše namreč, da je plaža začela preraščati dramski repertoar in ga polniti »z opereto in drugo plehko snovjo, kar vse je naletelo na odpor gledališkega občinstva, vsaj dela publike. Temu so se pridružile še nekatere politične netaktnosti, ki so imele svoj odmev tudi v slabšem obisku predstav.«Vse to je privedlo »do notranjega procesa, ki je pod sicer še vedno všečno fasado začel resno ogrožati nadaljnji obstoj Slovenskega gledališča.« Ker vemo, da Poharja po l. 1910 ni bilo več v Trstu, pomeni, da je to izvedel od drugih. Potem citira še odlomek iz pisma Josipa Prunka, tajnika Dramatičnega društva, ki mu ga je ta pisal 11. jan. 1914 v Drač, kjer je takrat služboval. Med drugim piše: »Slovenski teater je letos drugom zabredel. Opereta kakor tudi opera daje ta slabe predstave, le drama je nekoliko boljša. Zagazili smo v dolgove, da je strah. Zaradi slabih predstav se seveda tudi obisk gledališča nepovoljen. Ravno včeraj smo imeli sestanek, ki naj bi sklepal o biti ali ne biti gledališča.« Dolga imajo zdaj skupno 25.000 kron, od tega iz prejšnjih sezon 12.000. Za zdaj so sklenili odpraviti opero in opereto, da se reši vsaj renomé na zunaj. Potem Prunk še dodaja, da bodo poskušali dobiti prispevke denarnih zavodov in podpore drugih, deloma pa posojila, da se prepreči katastrofa. Daljša bodočnost gledališča pa je »v temi«. (Dokumenti SGFM/50-51).

Niti besedice ni ne o Madame Butterfly ne o odličnih kritikah, ki njih omenja in citira Ciril Cvetko v knjigi Mirko Polič, kar je vse dokumentirano. Dolgove so prav gotovo imeli, pogledi na kvaliteto predstav in na vse drugo pa so v spominih vedno tudi osebno obarvani. Ob tem moram še dodati, da sta takrat v opereti med drugim z velikim uspehom pela tudi Zofka Zorn Štular in Anton Požar, naš še povojni znanec.

Negotovost in skrb tržaškega gledališča pa je že poleti 1914, torej še isto leto, rešil izbruh prve svetovne vojne, zaradi katere je tudi gledališče v Narodnem domu zaprlo svoja vrata.

(Se nadaljuje)

Tradicija maziljenja in kronanja ter širjenje moči in vpliva Rimsko katoliške Cerkve je po vsej Evropi trajala skoraj tisoč let, do Napoleona Bonaparteja. Ko ga je papež v Parizu hotel kronati, je veliki Francoz vzel krono iz njegovih rok in si jo je sam posadil na glavo.

PO RAZSODBI EVROPSKEGA SODIŠČA, DA KRIŽ NE SODI V JAVNI PROSTOR

Samo laična država je lahko demokratična in pluralistična

GORAZD VESEL

Ko je evropsko sodišče razsodilo, da v Italiji križ ne sodi v javni prostor, so se oglasili in se še bodo oglašali verni, tako ali drugače verni, dvomljivci, brezbrizneži, razmišljujoči itd. Sporočilo sodišča je bilo namenjeno Italijanom, toda, če kdo na svetu te stvari ne jemlje resno, so prav Italijani. Življenje z Rimsko-katoliško cerkveno (RKC) jih je naredilo modre: eno govoriti, drugo delati. Težko bi rekli, da so ateisti, prej so agnostiki: nimajo trdnih dokazov ne za takšno, ne za drugačno izbiro. Eni se razglašajo za katoličane zato, da se razlikujejo od drugih ver, drugi vidijo v katoličanstvu pripadnost neki civilizaciji. Seveda pa so med njimi tudi prepričani katoličani, ki najdejo v tem modelu življenja pribežališče pred takšnimi in drugačnimi težavami, lahko tudi ljubezen, srečo, morda celo ideologijo, za katero se aktivno angažirajo. Prepričanih praktikantov med njimi ni prav dosti, to se opaža v cerkvah - toda skoraj ni otroka, ki ne bi bil krščen. Če drugi ne poskrbijo za ohranjanje tradicije, stori to babica. RKC je že davno razumela, da je ženska bolj nagnjena k mistiki kot moški in je zato že davno čaščenje Marije postavila zelo visoko.

Evropski sodniki so razsodili kakor so razsodili, upoštevajoč ločitev cerkve od države, ki je zakonsko priznana tudi v Italiji. Sploh pa se vprašanje vere v zadnjem času vedno bolj pogosto postavlja pod žaromet. Lani je to v praksi storil španski premier Zapatero z odstranitvijo križev iz javnih šol. V tistem času so v Madridu in Barceloni (tudi v Londonu) mestni avtobusi krožili z napis: Boga najbrž ni in Bog zagotovo je. Španci so se lotili tega problema zato, ker se zavedajo, da je samo laična država tudi demokratična in pluralistična. Zagotovo se zavedajo, da jim ni v čast in se sramujejo, če so pošteni in iskreni, da so njihovi predniki v imenu križa v Ameriki pobijali, ropali in uničili tamkajšnje civilizacije.

Zaradi takšnih in podobnih primerov v zgodovini je moj znanec, učitelj iz kantona Ticino, zahteval od ravnatelja šole, da odstrani križ iz razreda, v katerega je šel poučevati. Šele drugostopenjsko sodišče mu je ugodilo. Upoštevalo je njegovo sledečo trditev: kljukasti križ je prepovedan, ker je bilo v njegovem imenu storjenega toliko gorja. Lahko vam dokažem, je rekel učitelj, da je bilo v imenu križa pobitih neskončno več ljudi.

Laična misel se v zadnjem ča-

su pojavlja v javnosti z večjo odločnostjo kot nekdaj. Cela vrsta znanstvenikov pravi, da se pri svojem delu ne morejo igrati Boga. Papež jim je očital aroganco. Znanstvenica Margherita Hack je v posameznih primerih dopustila tudi to možnost, vendar o obstoju Boga nima dvomov. Vprašanje je postalo še zlasti aktualno, odkar je papež Ratzinger vero povezal z razumom, čes, svet je božje stvarstvo in božja roka je s svojim istaveljnim načrtom bila prisotna tudi v bing bangu (vesoljskem poku), iz katerega je nastalo vesoljstvo. Verjeti ali ne verjeti?

Razsvetljenstvo je v 18. stoletju prvič v zgodovini človeštva zakonsko ločilo Cerkev od države. Človeka je osvobodilo strahu, naredilo ga je kritičnega in dojemljivega za spoznanja znanosti. Zamislil se je o bogaboječnosti, ponižnosti, strahu pred božjo šibo, pred grehom, kajti ti strahovi so skozi vso zgodovino oblikovali podobo evropskega človeka. Strah pa je, kot meni Erich Maria Remarque, že pol nesreče. Hlapčevska civilizacija neprestano vabi roparske svobodnjake, je zapisal nekdo, v kapitalistični družbi pa je ponižnost voda na njen mlin. Takšna sedaj aktualna spoznanja je že pred skoraj sto leti angleški zgo-

vinar H.G. Wells opredelil takole: občestvo znanja naj nadomesti občestvo vere in pokorščine. Vsekakor brez kulture in umetnosti ne bomo prišli daleč. Papež je v tem smislu napravil lepo gesto, ko je umetnike povabil v Sikstinsko kapelo.

Koliko zanimivega branja nam ponuja ta tema. Med najbolj zagrizene ateiste sodi angeški biolog Steven Dawkins. Morda ga prav letošnja 200-letnica Darwinovega rojstva spodbuja k razmišljanju o Bogu. Na italijanskem tržišču sta se pojavili knjigi, nastali iz pogovorov publicista Corrada Augiasa in odprtega teologa Vita Mancusa. Prva nosi naslov Kako se naredi neka vera, druga pa Razgovor o Bogu in okolici. Teologova razmišljanja nakazujejo uveljavljanje sodobnejših pogledov na vero, takšnih, ki so na ravni sodobno prosvetljenega človeka. Zgodovinar in pisatelj Claudio Rendina je v ravnokar objavljeni knjigi Sveta cerkvena kasta popisal 2000-letno zgodovino RKC. Zagotovo je še veliko drugih.

Zelo me je v knjigi Giannija Granzotta »Carlo Magno« zanimala pripoved o Karlu Velikemu in me tudi globoko pretresla – kot vse zgodovinske knjige, kajti zgodovina je pisana s krvjo. Ko se je RKC neka prebila do 8. stoletja in je »svet« obsegal Sredozemlje in južni del Evrope, so bili poleg nje še štirje osebk: Franki, Langobardi, Bizanc in muslimani. Langobardi so obvladovali severno Italijo (v Čedadu je še zdaj njihov tempelj) in resno pritiskali na papeški Rim. V tej stiski in bojzani za oblast se je sredi hude zime papež Štefan II. čez Alpe odpravil k Frankom prosit pomoč. Njihov voditelj Karel Martel je namreč v prvi polovici 8. stoletja pri Poitiersu, kraju jugozahodno od Pariza, premagal muslimanske More in je bil zato dober garant, da se bo enako zgodilo tudi z Langobardi. Tudi oni so bili kristjani, vendar so si po Ariju drugače razlagali troedinega boga; za takratnega papeža so bili bolj nevarni kot pogani. Nasledniki teh majordomov, ki so takrat v imenu kralja vodili frankovsko državo, so poslali papežu na pomoč vojsko pod poveljstvom nekega neznanca, Karla po imenu. Premagal je Langobarde in prišel v Rim, kjer ga je papež, proti njegovemu pričakovanju, po zgledu Judov mazilil in okronal prav na Božič leta 800. »Bog ti jo (krono) je dal in nihče ti je ne sme vzeti« je rekel papež. Rimska cerkev je tako stopila na svetovni oder.

Ta Karel, ki je po pomembnosti v špici evropskih zgodovinskih osebnosti, z vzdevkom Veliki, je v imenu križa odhajal osvajat in pokristjanjevat nemška poganska plemena. Zajel je preko 4.000 Saksoncev. Samo pet jih je sprejelo krščansko vero in si rešilo glavo. Vsi ostali so zaradi zvestobe svojim bogom bili ob njo. Tri dni je trajal pokol. Poleg meniha in rablja je cesar Svetega zahodnega rimskega cesarstva, Karel Veliki, pri tem tudi osebno pridno sodeloval. To je ena izmed največjih zgodovinskih sramot, ki ne delajo časti tej veliki zgodovinski osebnosti. In tudi ne cerkvi, kateri je pripadal. Prešernov Krst pri Savici (»kri prelita v Kranji Korotani, napolnila bi jezero«) opisuje približno isti čas. Protestantska duhovnica iz Prekmurja, ki je pred dnevi sodelovala na slovenski TV, je imela resne pripombe na obnašanje RKC v preteklosti.

Tradicija maziljenja in kronanja ter širjenje moči in vpliva RKC je po vsej Evropi trajala skoraj tisoč let, do Napoleona Bonaparteja. Ko ga je papež v Parizu hotel kronati, je veliki Francoz vzel krono iz njegovih rok in si jo je sam posadil na glavo. To pa so že bili časi iluminizma, francoske revolucije in začetka svobodomiselnosti.

Zamajala se je skoraj absolutna oblast RKC, ki je za krepitev in ohranjanje svoje moči v svoj voz vpregala najboljše glave evropskih ljudstev. Kdor ni bil z njo, je bil v najboljšem primeru izobčen, če ne kar zažgan na grmadi. Ob teh negativnih je bilo, seveda, tudi veliko koristnih ravnanj za napredek človeštva.

Hud udarec je RKC utrpela z Garibaldijem ob združevanju Italije. Papež je izobčil savojskega kralja in vse vodilne italijanske politike, da bi obdržal svojo državo in duhovno oblast nad Škornjem. Kljub temu se mu je zgodila Porta Pia. Pisatelj Manzoni je poljubil Garibaldi ob njegovem prihodu v Milan, ker je odpravil »gnoj klerikalizma.« Nosilci »risorgimenta« so bili desničarji, toda izraziti laiki. Menihu, ki ga je pred smrtjo hotel spovedat, je Cavour menda rekel: »svobodna Cerkev v svobodni državi«. Sedanji desničarji so povsem obrnili hrtbet svojim idejnim prednikom in prepustili Cerkvi monopol nad bistvenimi življenjskimi problemi državljanov, ki sodijo v bioetiko (razporoka, splav, poroka med istospolnimi, izvorne celice, biološki testament itd.) Marsikdo se sprašuje, kako je mogoče, da se ideja liberalizma, rojena že konec 18. stoletja, prav v Italiji ne prime. In da še ni prodrlo racionalno gledanje na religijo. Odgovor je do neke mere dalo tudi vprašanje v televizijskem kvizu: koliko je duhovnikov v Italiji. ženska je rekla 12.000, moški 19.000, televizijski voditelj 52.000.

S konkordatom je Mussolini klerikalizmu spet odprl vrata. Zanimivo, kako tega zagrizenega antiklerikalca ni motilo, ko je prišel na oblast, sklepati sporazum z RKC. Prepričan je bil, da bo preko nje uresničil svoje imperialistične sanje. Dejansko je utrdil diktaturo klerikalizma, predhodnice ostalih treh diktatur iz prejšnjega stoletja, fašizma, komunizma in nacizma. Tri diktature so propadle, klerikalizem pa v takšni ali drugačni obliki ostaja in se s težavo odreka integralizmu.

Toda tudi o treh diktaturah obstajajo različna gledanja. Zaznati jih je bilo mogoče celo v izvajanju Jasha Gawronskega na nedavnem srečanju v Gorici. Govornik ni izenačeval komunizma z nacizmom. Zadržil je celo, da so pod prejšnjim režimom ljudje na Poljskem in tudi drugje, materialno živeli bolje kot pod sedanjim kapitalizmom. (Če ne bi bilo tako, ne bi delavci Mure pred parlamentom v Ljubljani korakali z dvignjenimi pestmi in peli internacionalo.) Znano je, da je tudi Woityla znal ločevati med diktaturami in je imel komunizem za »nujno zlo«, nacizem pa za »absolutno zlo«. Stališče, o katerem v sedanji protikomunistični ihti v Sloveniji lahko samo sanjamo. Še slabše je na Hrvaškem: predsednik Mesić je papeža Ratzingerja celo prosil, naj ukroti njihove škofo.

Za konec še nekaj iz domačih logov. Na boljšem sejmu v Novi Gorici je nekdo prodajal razglas generala domobrancev Rupnika, da nas bo Hitler rešil pred komunisti in Judi. Spomnil sem se, kako so nas iz učiteljskega v Ljubljani nagnali pred Figovca gledat povratek domobrancev s prisega Hitlerju na Plečnikov štadionu. Ubogi fantje! Za njimi so v strumnem koraku marširali SS-ovci.

Leto poprej je ravnatelj učiteljskega Prijatelj, na zahtevo profesorja italijanščine, ves razred (I.D) izključil za eno leto, ker nismo hoteli pozdraviti po fašistično. V letu prisege domobrancev so iz istega razreda izključili 4 dijak, tudi mene, zaradi blasfemije. Profesor verouka Slapar nas je obtožil, da smo metali ogrizke v razpelo. Čista laž. Bili smo pripadniki osvobodilnega gibanja. Čez par mesecev so me aretirali in odpeljali v Dachau, na suženjsko delo v nacistično Nemčijo ...

Kako se je v takratnih razmerah obnašala Grčija, ki je doživljala iste okupacije kot mi, sem spoznal pred nekaj meseci na Kreti. V spomin na drugo svetovno vojno so postavili takle spomenik: na eni strani je zavezniški vojak s puško, na drugi strani pa duhovnik grške pravoslavne cerkve, prav tako s puško. Grška nacionalna cerkev je bila vedno s svojim ljudstvom, poprej proti Turkom, kasneje proti Italijanom in Nemcem. Izvzemimo primorsko duhovščino pod fašizmom in še redke primere poštene duhovščine, ki ni pristala na kolaboracijo z okupatorji, ter se vprašajmo: kako je bilo pri nas?

PLAVANJE Svetovni rekord Mankoča

ISTANBUL - Slovenski plavalec Peter Mankoč je na evropskem prvenstvu v kratkih bazenih dosegel nov svetovni rekord na 100 metrov mešano. V polfinalu je s časom 50,76 sekunde za 19 stotnik sekunde izboljšal prejšnji rekord Rusa Sergeja Fesikova in se tako z najboljšim časom prebil v današnji finale.

KLUBSKO SP - Nogometni prvak Severne in Srednje Amerike ter Karibov, mehiški Atlante iz Cancuna, je v četrtfinalu klubskega nogometnega SP premagal novozelandski Auckland s 3:0 (1:0). Polfinalna para:

Pohang Steelers - Estudiantes de La Plata; Atlante - Barcelona.

FORMULA 1 - Jarno Trulli (35 let) bo v naslednjih treh letih v svetovnem prvenstvu formule 1 dirkal za moštvo Lotus, ki ga podpira malezijski kapital. Lotus se v F1 vrača po več kot 15 letih.

NA OPERACIJO - Hrvaški smučar Ivica Kostelić mora spet na operacijo. Elektromagnetska resonanca je namreč pokazala, da ima poškodovan del meniskusa kolena, ki so mu ga operirali že šestkrat. Operativni poseg bodo opravili danes v švicarskem Baslu.

POVABILA - Mednarodna košarkarska zveza FIBA je podelila štiri posebna povabila za nastop na svetovnem prvenstvu leta v 2010 v Turčiji. Od 14 kandidatk se je FIBA odločila «wild card» podeliti Libanonu, Litvi, Nemčiji in Rusiji. Slovenija si je nastop zagotovila na EP, Italije pa v Turčiji ni bo.

SLOVENIJA - 1. SNL: Luka Koper - CM Celje 4:0, Maribor - Interblock 1:0. Vrstni red: Luka Koper 43, Maribor 38, Nafta 34, Rudar Velenje 32, Olimpija 31, Celje 30, Domžale 29, Interblock 26, Hit Gorica 24, Labod Drava 18.

NOGOMET - A-liga

Bari poglobil Juventusovo krizo

Četrty poraz v zadnjih petih tekmah - Prava drama v Cagliariu

BARI - Juventus je v Bariju še poglobil svojo krizo. To je bil že četrti poraz v zadnjih štirih nastopih. Sicer sta obe ekipi igrali odprto, gostje pa so poskušali vse, da bi po vodstvu Barija z 2:1 izenačili. Diego je celo zgrešil 11-metrovko. Guventus se je s srčno igro izpostavil protinapadu, v enem izmed teh pa je Bari z golom za 3:1 spravil zmago na varno.

Prava drama pa se je popoldne odvijala v Cagliariu. Napoli je proti domači ekipi 25 minut pred koncem že vodil z 2:0, nato pa je prišlo do serije neverjetnih preobratov. Cagliari je v 25 minutah obrnil izid sebi v prid (Matri je zadel že sedmič zapored v prav tolikih krogih), vodstvo 3:2 pa je Jeda dosegel v 90. minti. Vendar to še ni bilo vse. Sodnik je v 94. minuti izključil Lavezziya, takoj zatem pa je v zadnji akciji tekme Napoli (kljub igralcu manj) izenačil z Bogliacinom.

Cagliari - Napoli 3:3 (0:1)

STRELCI: Lavezzi (N) v 22., Paziienza (N) v 65., Larrivey (C) v 75', Matri (C) v 80., Jeda (C) v 90., Bogliacino (N) v 96. min.

CAGLIARI (4-3-1-2) Marchetti; Pisano (od 67. Dessena), Lopez, Canini, Agostini; Biondini, Parola, Lazzari; Cossu (od 89. Jeda); Matri, Nenè (od 59. Larrivey).

NAPOLI (3-4-2-1) De Sanctis; Grava, Cannavaro, Aronica; Maggio, Paziienza (od 92. Bogliacino), Gargano, Zuniga (od 87. Datolo); Hamsik, Lavezzi; Quagliarella (od 81. Denis).

Bari - Juventus 3:1 (2:1)

STRELCI: Meggiorini (B) v 7., Trezeguet (J) v 23., Barreto (B, 11-m) v 44.; Almiron (B) v 81. mi.

Meggiorini je dosegel prvi gol za Bari

ANSA

BARI (4-4-2): Gillet; Masiello, Diamoutene, Bonucci, Stellini; Alvarez, Donati, Almiron, Rivas (od 63. Kamata); Meggiorini (od 71. Gazzi), Barreto (od 61. Greco).

JUVENTUS (4-3-1-2): Buffon; Caceres, Legrottaglie, Cannavaro, Molinaro (od 66. Grosso); Marchisio, Poulson, Tiago (od 75. Camoranesi, od 86. s.t. Giovenco); Diego; Amauri, Trezeguet.

VRSTNI RED: Inter 35, Milan 31, Juventus 30, Parma 25, Fiorentina, Roma, Genoa, Sampdoria, Napoli in Bari 24, Cagliari 23, Chievo 21, Palermo 20, Udinese 18, Bologna 16, Lazio 13, Livorno in Atalanta 12, Siena in Catania 9.

DANES: ob 15.00 Atalanta - Inter, Catania - Livorno, Chievo - Fiorentina, Lazio - Genoa, Milan - Palermo, Parma - Bologna, Siena - Udinese, ob 20.45 Sampdoria - Roma.

NOGOMET - B-liga

Triestina šele jutri v Kalabriji

Triestina se podaja na dolgo gostovanje do južne špice apeninskega polotoka. Jutri zvečer (pričetek tekme ob 20.45) bodo namreč Tržačani igrali v Reggio Calabrii proti Reggini, ekipi, ki je najbolj razočarala v tem prvem delu prvenstva. Po lanskem izpadu iz A-lige so v društvu računalni na takojšen povratek med elito. V resnici se računi niso iztekli in zdaj je moštvo iz Kalabrije v boju za obstanek in ima na lestvici pet točk manj od Tržačanov. Tudi na domačem terenu je Reggina precej ranljiva, saj je na Granilla izgubila že tri tekme. Sicer so se z zamenjavo trenerja – Walterja Novellina je nasledil Ivo Iaconi

– stvari nekoliko izboljšale, a po vsej verjetnosti je že prepozno, da bi se Reggina ponovno vključila v boj za napredovanje, kljub temu da ima kar solidno ekipo. Zlasti napad moštva iz Kalabrije je na papirju res kakovosten, saj je trojica Cacia-Brienza-Bonazzoli med boljšimi, če ne najboljša v ligi.

Tržačani so dobro pripravili tekmo. Po dolgem času sta na razpolago tako Tabbiani kot Volpe in trener Somma naj bi obema zaupal mesto v začetni postavi. Triestina naskakuje v Reggio Calabrii prvo zmago v gosteh.

Verjetna postava Triestine: Agazzi, Nef, Cottafava, Scurto, Magliocchetti, Cossu, Pani, Volpe, Testini, Tabbiani, Godeas. Sodil bo Ciampi iz Rima.

Italijanski pokal – Tekma osmine finala italijanskega pokala med Romo in Triestino bo v torek, 12. januarja. Igralo se bo le eno tekmo v Rimu, v primeru neodločenega izida pa so predvideni najprej podaljški in nato 11-metrovke.

IZIDI 18.KROGA: Padova – Cesena 1:0, Ancona – Brescia 2:0, Crotone – Gallipoli 4:2, Empoli – Vicenza 1:0, Frosinone – Cittadella 2:1, Lecce – Ascoli 0:0, Modena – Mantova 1:1, Piacenza – Grosseto 0:1, Salernitana – Albinoleffe 1:1, Torino – Sassuolo 0:1, Reggina – Triestina jutri.

VRSTNI RED: Lecce 34, Ancona 33, Sassuolo in Empoli 31, Cesena 29, Modena in Frosinone 28, Torino in Grosseto 26, Padova 25, Vicenza, Triestina* in Crotone 24, Brescia in Gallipoli 22, Cittadella 21, Reggina* 19, Piacenza in Albinoleffe 17, Ascoli 16, Mantova 15, Salernitana 11. (* s tekmo manj) (I.F.)

ALPSKO SMUČANJE - V svetovnem pokalu

Tina bližja vrhu

V Aareju Mazejeva druga v veleslalomu, v skupnem seštevku pa je zdaj že četrta

AAERE - Črnjanka Tina Maze se je prvič v novi sezoni povzpela na zmagovalne stopničke in je skupno v pokalu na četrtem mestu (253 točk), v veleslalomskem seštevku pa je tretja (170). Najboljša slovenska alpska smučarka je v Aareju na Švedskem zaostala le za zmagovalko, Francozinjo Tesso Worley, tretja je bila Avstrijka Kathrin Zettel (+0,69).

Mazejeva je po prvi vožnji na olimpijski progi z Zettlovo delila drugo mesto, za vodilno Worleyjevo pa je zaostajala 81 stotink. Še pred nastopom Mazejeve je nastopila Nemka Maria Riesch, vendar je sredi strmine od jeze vrgla palico ob tla, ker je odstopila, s četrtim mestom pa je imela pred finalom izvrstno izhodišče. Zettlova je nato prevzela vodstvo, vendar le za slabo minuto. Mazejeva je za njo pri prvem merjenju časa sicer zaostajala za skoraj pol sekunde (0,41), kljub napaki pred drugim vmesnim časom pa je znižala zaostanek na vsega 12 stotink ter na koncu s prav tako 12 stotinkami prednosti prehitela Zettlovo. Čakala je še na nastop Worleyjeve, ki pa je bila tokrat hitrejša in je preprečila, da bi Črnjanka devetih v karieri zmagala v pokalu in tako na večni slovenski lestvici prehitela Bobjana Križaja, s katerim med alpskimi smučarji deli prvo mesto. Danes bo v Aareju še slalom.

Med moškimi v Val d'Iseru je superveleslalomski zmaga šla v roke Avstrijcu Michaelu Walchhoferju (1:20,78). Drugo mesto je osvojil Američan Ted Ligety (+0,28), tretji pa je bil Italijan Werner Heel (+0,75). Slovenec Aleš Gorza je bil osmi, kar je najboljši dosežek slovenske moške vrste v letošnji sezoni.

Tina Maze prvič letos na stopničkah

ANSA

Grožljivo dolg seznam poškodb

VAL D'ISERE - V mednarodni smučarski zvezi FIS z zaskrbljenostjo spremljajo velik osip in smučarski karavani zaradi zadnjih poškodb smučarjev na ledenih progah. Najhujši davek je terjala severnoameriška turneja. Črni oblaki so se zgrnili predvsem nad francosko izbrano vrsto. Po tem ko je postalo jasno, da sta olimpijsko sezono že končala najboljši slalomist minule sezone Jean-Baptiste Grange, ki si je strgal kolenske vezi na veleslalomu v Beaver Creeku, in Pierre Emmanuel Dalcin, se jima je na seznamu poškodovanih pridružil še Thomas Fanara, ki je spektakularno padel v drugi vožnji veleslaloma tudi na progi Ptice roparice.

Seznam letošnjih žrtev je tako že grožljivo dolg. Poleg francoske vrste je Severna Amerika za olimpijsko preizkušnjo prikrajšala tudi najboljšega smukača minule zime Kanadčana Johna Kucero, ki je grdo padel na superveleslalomu v Lake Louisu, in Američana T.J. Lanninga. Že na veleslalomskem uvodu v Söldnu je s poškodovanim kolonom končala nastop nekdanja zmagovalka skupnega seštevka svetovnega pokala Avstrijka Nicole Hosp. Prav v avstrijskem taboru že dalj časa trener ženske ekipe Herbert Mandl poziva k zmanjšanju hitrosti ter manj hitrim program, kar bi ponudilo smučarjem več manevrskega prostora za obvladovanje že tako izpolnjene opreme, zaradi katere je smučanje iz dneva v dan bolj nevarno in bolj podobno gladiatorskim bojem.

Prvi mož FIS Gian Franco Kasper je napovedal, da bodo skrbno spremljali razmere in skušali poiskati dolgoročno rešitev za zagotovitev čim večje varnosti smučarjev na tekmah svetovnega pokala. Rešitve naj bi skušali poiskati skupaj s trenerji in tekmovalci in drugimi ključnimi možmi in ženami, ki skrbijo za nemoten potek in pripravo tekem najvišjega ranga. Prva priložitev bo že italijanska Val Gardena.

V okviru 50-letnice ustanovitve ŠZ Bor, 60-letnice izgradnje Stadiona 1. Maj in 140-letnice ustanovitve Južnega Sokola,

ŠZ Bor vabi na

SLOVESNOST
OB POIMENOVANJU
VELIKE DVORANE PO
BOJANU PAVLETIČU

V NEDELJO, 20. DECEMBRA 2009,
OB 10.30 NA STADIONU 1. MAJA

ODBOJKA - Državna B2-liga

Televita 2010 spet uspešna

Na gostovanju v Roncadah ugnali tekmece za obstanek

Volley Biancade TV – Televita TS Volley 2010 1:3 (22:25, 25:19, 22:25, 15:25)

TELEVITA TS VOLLEY 2010: Bassi 9, Corazza 26, Mari 20, Ambrož Peterlin 8, Rigonat 2, Slavec 9, Matevž Peterlin (L), Kante, Riolino, Veljak 0, TRENER: Drasič.

Televita se z gostovanja vrača z izredno dragocenimi novimi tremi točkami, s katerimi se je na lestvici povzpela nekoliko više. Igralci Televite tokrat sicer niso ponovili vrhunske odbojkarske predstave iz prejšnjega kola: igra je bila nekoliko bolj »raztrgana« in v dokaj mrzlem ambientu so se občasno prilagodili počasni igri domačinov, kar pa seveda ne ustreza njihovemu konceptu.

Srečanje se je začelo v znamenju velike izenačenosti: Biancade je pred tem krogom imel le tri točke manj od Televite in je bila zanj zmaga na domačem igrišču skoraj obvezna. Gostje so v odločilnih trenutkih znali vsiliti svojo igro in set zaslužno osvojili.

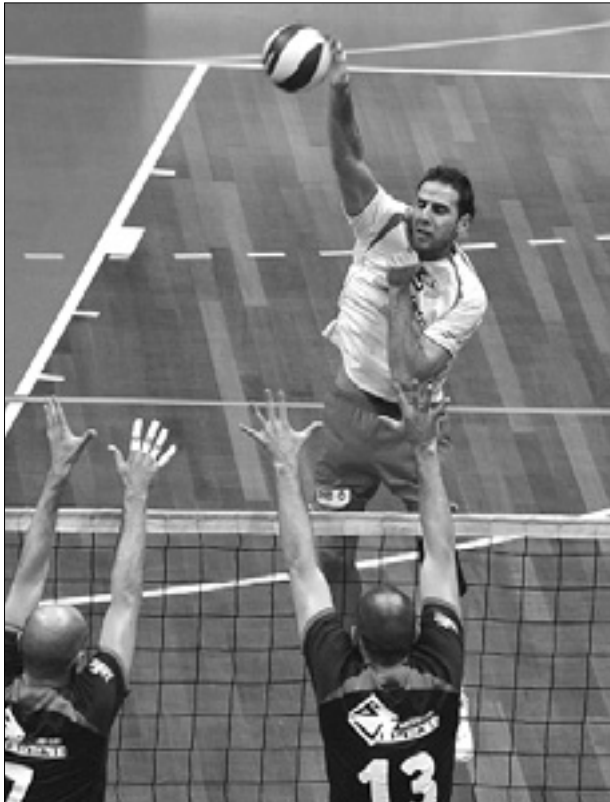
V drugem jim ni šlo več tako dobro od rok, sprejem je bil dokaj povprečen, tako da je bil zelo otežkočen napad preko centrov. Na začetku je bilo stanje sicer izenačeno, nato pa se je v vrstah Televite zalomilo, igralci so začeli grešiti, kar so seveda domačini izkoristili in si nabrali dovolj točk prednosti, da so uspeli set spraviti pod streho. Ko se je kaj podobnega pripetilo v prvih prvenstvenih tekmah, so se igralci Televite predali malodušju, tokrat pa ni bilo tako: kljub temu, da je bil Roncade z igro v jasnem vzponu, so gostje takoj reagirali in zaigrali spet bolj zbrano. Domačini se niso predali in bili Televiti stalno za petami, v končnici seta pa se je na mreži razigral Ambrož Peterlin in prispeval odločilne točke. Zadnji niz je bil potem pravzaprav le formalnost, saj so gostje svoje nasprotnike dobesedno nadigrali.

Tokrat je bil zelo dober Stefano Mari: poleg doprinosov dvajsetih točk je dobro igral tudi v polju, znal pa je tudi spodbujati soigralce in jim v kritičnih trenutkih vliti pravo dozo samozavesti, ki je bila nujno potrebna za osvojitev dragocene zmage. (INKA)

Ostali izidi: Sarneola - Loreggia 3:1, Cles - Sisley 3:0, Monselice - Mot-ta 3:1, Trento - Mestrino 0:3, VBU - Volley Rosà VI 1:3. **Danes:** Cordenons - Metalsider Trento.

Stefano Mari je tokrat igral kot pravi lider

KROMA

ZGONIK - 40 let namiznoteniškega odseka ŠK Kras

Vse najboljše namizni tenis!

Šport, glasba, gledališka umetnost in razstava - Sonja Milič osrednja govornica - Kras pojem tega športa tudi v državnem merilu

Sonja Milič, lik, ki najbolj simbolizira začetek in vzpon 40 let namiznega tenisa pri nas, je bila glavna govornica večera. Igralka, trenerka, odbornica, tehnični vodja, profesorica telesne vzgoje je bila pred kratkim izvoljena tudi za predsednico deželne namiznoteniške zveze

KROMA

ROKOMET - Nova gladka zmaga

Tržačani zdaj drugi na lestvici

Mezzocorono premagali in jo prehiteli

Pall. Trieste - Mezzocorona 34:27 (16:11)

PALL. TRIESTE: Modrušan (14 obramb), Postogna (5); Sedmak 2, Radokovič 8, Ovegla, Pernich 1, Ionescu 2, Fanelli 1, Nadoh 10 (6), Carpanese 1, Lo Duca 3, Leone 1, Anici, Visintin 5. Trener: Bozzola.

MEZZOCORONA: Manica (8), D. Rossi; Cappuccini 9 (4), Dallago 8, Ebner, Lengyel 6, Manna, Mattei 2, Pedro' 2, Pedron, R. Rossi. Trener: Andreassich. 7-METROVKE: Pall. Trieste 6 (6), Mezzocorona 6 (4); IZKLJUČITVE: Pall. Trieste 10 min, Mezzocorona 2 min.

Z najboljšo domačo tekmo v letošnjem prvenstvu so Tržačani premagali doslej drugouvrščeno Mezzocorono in jo tako prehiteli na lestvici. Zdaj ostaja pred tržaškimi rokometarji še Bocen. Včerajšnja predstava Nadoha in soigralcev je bila na res visoki ravni in zmaga je bila celo bolj gladka od tistega, kar bi kazal končni izid. Mezzocorona se je uspešno kosala z domačo ekipo približno do 23. minute prvega polčasa, ko je Dallago zadel za

11:11 (med drugim so se v prvem polčasu za goste vpisali med strelce le Dallago in Cappuccini s 5 oziroma 6 goli), potem pa so domači igralci strnili vrste in v obrambi prešli na postavitev 3-2-1. Igralci Mezzocorone do konca polčasa niso dosegli več golov in težave so se nadaljevale tudi v drugem delu tekme. Razigrani Tržačani so zadelvali z vsemi igralci. Hitra igra in nekaj izvrstnih kombinacij so spravili na noge sicer maloštevilne a vedno zveste navijače. Zelo se je poznal povratak Marca Visintina, ki se je preizkusil tako v vlogi zunanega napadalca kot krila. Radokovič je bil za počasno obrambo Mezzocorone neresljiva uganka, Nadoh je bil nepogrešljiv s sedmih metrov, svoje sta prispevala še vratarja Modrušan in Postogna, tako da je bil za goste poraz res neizbežen. Ko so Tržačani že vodili z 11 goli prednosti (30:19) je trener Bozzola zaupal mladim, ki so dobro opravili svojo nalogo. Tržačani leta 2009 bolje niso mogli zaključiti in vse nasprotnike so s to zmago jasno obvestili, da bodo v boju za napredovanje nevaren tekmeec za vsakogar. (I.F.)

NOGOMET - 2. amaterska liga

Zarja Gaja klonila v 2. polčasu

Po solidnem prvem polčasu v Vižovljah usoden zadetek proti koncu tekme - Mladost premalo natančna - Krasovi mladinci odlični

Sistiana - Zarja Gaja 1:0 (0:0)

ZARJA GAJA: J. Grgič, Bernetič, Franco, Primorsi, V. Križmančič, Segulin, Mihečič, Jarc (od 70. Križmančič), Zocco, Bečaj (od 75. Bronzato), Asselti.

Se vedno zelo okrnjena Zarja Gaja ni zdržala do konca tekme, zmagoviti zadetek za Sistiano pa je četrta ure pred koncem dosegel nekdanji igralec naše ekipe Padovan, potem ko je Zocco izgubil žogo na sredini igrišča. Kmalu po zadetku se je za nameček poškodoval Vili Bečaj (koleno, upajo, da ni prehudo), tako da je že tako okrnjen napad ostal še brez najnevarnejšega igralca. Sodnik je podaljšal tekmo skoraj v nedogled, več minut so gostje igrali z igralcem več zaradi izključitve nasprotnikovega igralca, vendar je bilo že prepozno za izenačenje.

Prvi polčas je bil v znamenju izenačene igre. Peter Primosi je rešil svojo vrata s posegom na golovi črti, Zarja Gaja pa je do strela na vrata prišla z Zocom in samim Primosijem. Močna burja, ki je pihala počez, je zelo ovirala igro obeh ekip. Sistiana je bolj pritiskala od Zarje Gaje, zato je njena zmaga vsekakor zaslužena.

3. AMATERSKA LIGA

Sagrado - Mladost 1:1 (0:0)

STRELEC: Viturelli v 85. min. MLADOST: Kuštrin (Devetak), Kobal, Zorzin, Bensa, Gobbo (Bagon), Viturelli, Radetič, Cerne, Peric (De Marchi), Ferlez, Gagliano (Černic). Trener: Kravos.

Mladost se iz gostovanja vrača s točko. V prvem polčasu so doberdopski nogometaši vseskozi imeli vajeti v svojih rokah, a pri zaključevanju akcij niso bili uspešni. Ritma pa niso obdržali v drugem delu, ko so pobudo prevzeli domači igralci, ki so v 8. minuti zatresli mrežo. Izključitev Radetiča zaradi grobe osebne napake pa je ponovno predramila soigralce. Tudi uspešna trenerjeva poteza, da premakne Černeta v vlogo prostega branilca, Viturellija pa nekoliko bolj naprej, je obrodila zaželjene sadove. Prav Viturelli je po podaji Gagliana premagal vratarja Sagrada.

Svoj krsni nastop je opravil Peric, ki je zadovoljil s predstavo. Zadel je tudi prečko.

DEŽELNI MLADINCI

Kras - Monfalcone 1:0 (1:0)

STRELEC: Jevnikar v 45. min. KRASE: Dedenaro, Jevnikar, Doliani (Gajič), Jankovič, Kovačič, Križmančič (Pečar), Candotti, Andrejič, Martini, Mosca (Moroso), Martino (Zeriali). TRENER: Kragelj.

Kras nadaljuje serijo pozitivnih izidov. Tokrat je padel Tržič. Srečanje je bilo vseskozi zelo izenačeno, večjih priložnosti ekipi nista imeli. Nekaj več sreče je imel Kras, ki je v 45. minuti prvega polčasa zadel. Žogo je po odboju Jevnikar za glavo usmeril v gol. V 15. minut drugega polčasa je Monfalcone imel priložnost za izenačenje z 11-metrovko, a jo je Dedenaro ubranil. Le pet minut kasneje je Andrejič sodnik izključil zaradi ugovaranja, tako da je moral Kras zaključiti v številni premoči gostov. Kljub temu je uspel ubraniti rezultat in se zasluženo veselil novih treh točk.

Vesna - Pro Gorizia 4:3 (2:2)

STRELCA ZA VESNO: Del Savio v 19., 45. in 75. minuti, Radivo v 77. min.

VESNA: Sorci, Morci, M. Vaccaro, Simonis, Bagatin, S. Rossoni, Drassich, DePasquale, Cheng, Radivo, Del Savio (Vidoni), Madotto (Zarba). TRENER: Toffoli.

Srečanje je bilo zelo izenačeno. Vesna je odlično izkoristila vse priložnosti in po četrtem zadetku Radiva zmaga ni bila več pod vprašajem. Škoda, da so bili v obrambi nekoliko preveč nepozorni. Pro Gorizia je zadnji zadetek dosegla v 92. minuti.

Med posamezniki bi omenili Del Savia, ki je dosegel kar tri zadetke in pa kapetana Simonisa, ki je bil najboljši mož Vesne na igrišču.

Juventina - Muggia 1:4

Ostali izidi: Aquileia - S. Giovanni 0:1, Staranzano - TS Calcio 0:2, Fincantieri - S. Luigi 1:5, Ponziana - Opicina 3:2, Pro Gorizia - Fincantieri (zaostala tekma) 2:1.

PRIMAVERA
Triestina - Padova 1:0

s 143 državnimi naslovi, osvojenimi v različnih kategorijah, z dvema državnim naslovoma v ženski A-ligi in še mnogimi drugimi uspehi (19 državnih reprezentantov in nekaj trenerjev mladinskih izbranih vrst) zapustil neizbrisno sled tudi v italijanski zgodovini tega športa. Ob zaključku je Miličeva še poudarila, kako si pri Krasu vseskozi prizadevajo za vzgojo mladih, učijo jih spoštovanja in strpnosti do drugačnih, kako medse sprejemajo prav vse, ki jim je všeč ta šport in razumejo sporočilo kluba, tako tudi osebe s posebnimi potrebami, otroke različnih narodnosti in različnih sposobnosti.

Prireditve je minila ob petju mešanega pevskega zbora »Devin-Rdeča zvezda« ter zabavnih in razgibanih škečev, ki so jih pripravili sami igralci. Dedek mraz je pod namiznoteniško mizo, ki je stala na sredi prireditvenega prostora, položil vrečo daril, v kateri sta starki, gospodični, prikupna fant in namiznoteniški igralci dobili različne pripomočke za igranje namiznega tenisa. Gledališkemu vložku je sledil še športni del večera z ekshibicijskimi prikazi udarcev in igre namiznega tenisa, ki so ga prikazali najmlajši igralci in kitajski par Yuan/Feng. Pomembni jubilej so počastili s prisotnostjo mnogi predstavniki oblasti, športnih institucij ter krajevnih kulturnih in športnih društev. Ob županu Mirku Sarđoču, podpredsedniku ZSSDI Ivanu Peterlinu in predsedniku pokrajinskega CONI-ja Steliju Borriju je prisotne pozdravil tudi predsednik italijanske namiznoteniške zveze Franco Sciannimanico, ki je poudaril kontinuiteto in strokovnost dela pri društvu ter predsedniku podelil ob jubileju plaketo. Ob zaključku večera, ki sta ga povezovala igralka Krasa Irena Rustja in Matija Kralj, so podelili posebno priznanje tudi Zvonku Simoneti, neutrudnemu tajniku kluba.

Ob jubileju so v veži športnega centra pripravili fotografsko razstavo, ki jo je sestavila igralka in profesorica Katja Milič. Fotografije so orisale uspešno športno zgodovino odseka, na televizijskem zaslonu se je vrtil film, ki ga je pred leti posnel Aljoša Žerjal, v zvezku pa so bili izrezani časopisni članki uspešnih sezon 1983/84 in 1984/85, ko je Kras osvojil dvakrat zapored državni ekipni naslov v A-ligi. Prireditve je obogatila tudi slikovna kulisa, ki jo je pripravil Boris Prinčič: vseskozi so si na velikem platnu sledili fotografski utrinki 40 uspešnih let. (V.S.)

več fotografij na www.primorski.eu

MOŠKA C-LIGA - Uspešno gostovanje štandrežkega moštva

Val Imsa zadal vodilni Buii prvi poraz

*Pokazali so zrelo igro - Soča le do seta - Olympia po več kot enem letu zmagala s 3:0***Buia - Val Imsa 2:3 (23:25, 29:27, 22:25, 25:17, 12:15)**

VAL IMSA: D. Faganel 11, Ombrato 28, S. Faganel 10, Masi 14, Nanut 12, Gagliardi 3, Plesničar (L), Florenin 0, Povšič, Corva. TRENER: Makuc.

Valovci so prav gotovo poskrbeli za podvig kroga, saj so ugnali vodilno in doslej nepremagano Buio. Do pomembnega in nepričakanega uspeha so prišli z zbrano in zrelo igro. »Na mreži močnejšega nasprotnika smo spravili v težavo s taktičnim servisom. Zelo dobro je na centru igral Danjel Nanut (8 blokov), dobra pa sta bila tuid sprejem in organizacija igre v polju, za kar ima veliko zaslug Danjel Faganel«, je povedal zadovoljni trener Robert Makuc.

Prvi set je bil vse do konca napet in izenačen, gostje pa so bili pravzaprav stalno v vodstvu. Potek drugega seta je bil podoben, v končnici pa je Val Imsa že povedel s 24:22. »Malo po naši krivdi, predvsem pa po zaslugi reakcije Buie, pa smo ta set žal izgubili,« je povedal Valov trener.

Kljub nesrečno izgubljenemu setu se gostje niso predali malodušju. V začetku tretjega seta so povedli s 5:1, nato so gostitelji izenačili, po izidu 20:20 pa je Val z blokoma pridobil dve točki in prednost obdržal do konca. Dobro je kazalo tudi v 4. setu, ko je Val Imsa povedel kar s 7:2, nato pa popustil, kar je Buia, na čelu s korektorjem Palmanom, spretno izkoristila in gladko prevladala. Valovci so imeli proti visokemu bloku Buie precej težav. Ombrato je dosegel sicer 28 točk, vendar je imel na voljo veliko žog, tako da je z največje učinkovitosti pravih napadal Masi.

«Tie-break» je pomenil višek sinočnjega dobrega nastopa Vala. Gostje praktično niso več grešili, ob menjavi igrišča vodili z 8:3, kar je bilo dovolj za gladko zmago.

Porcia - Olympia Fer-Style 0:3 (23:25, 18:25, 17:25)

OLYMPIA FER-STYLE: M. Komjanc 5, Terčič 17, Valentinčič 16, Sancin 2, Peršolja 9, Hlede 4; Capparelli (L), Brotto 2, Polesel 0, Caprara 0, Gatta. TRENER: Jerončič.

Prata je bila v Sovodnjah za Sočo vendarle pretrd oreh

BUMBACA

Olympia je po eni sezoni premagala Porcio (lani je dvakrat izgubila s 3:0) in kar je slajše, je po dobrem letu dni prvič okusila gladko zmago s 3:0. Zadnja namreč sega v sezono 2007/2008 (točneje 3. maja 2008), ko je v finalu za napredovanje s 3:0 premagala Fincantieri. Ključnega pomena je bil prvi set, saj so varovanci trenerja Jerončiča uspeli spreobrniti potek v lastno korist. Pri izidu 21:18 za gostitelje je na igrišče stopil Patrik Brotto in menjava je obrodila zaželjene sadove. V nadaljevanju so namreč z dobrim blokom in zagrizenostjo izničili zaostanek in uspeli spraviti pod streho niz. V ostalih dveh setih pa so Terčič in soigralci stalno diktirali tempo igre, tako da zmaga v bistvu ni bila nikoli pod vprašajem. Tokrat je Olympia zelo malo grešila v napadu, zelo dobro pa je deloval servis in predvsem blok (s tem elementom so dosegli kar 9 točk).

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje - Prata 1:3 (21:25, 25:13, 16:25, 12:25)

SOČA ZBDS: Juren 10, I. Černic, Braini 5, J. Černic 3, M. Devetak 6, Škorjanc 10; Kragelj (L), Butkovič 0, I. Devetak, M. Černic. TRENER: Battisti.

Soča je proti favoritu za napredovanje, ki se je do sinoči nahajal na tretjem mestu na lestvici, nastopila v okrnjeni postavi. Zadnji trenutek je zaradi službenih obveznosti zmanjkal Gregor Testen, njegovo mesto pa je prevzel David Škorjanc, ki je sicer dobro opravil svojo nalogo. Sočani so začeli nekoliko živčno in gostje so povedli 7:13. V nadaljevanju so se sicer varovanci trenerja Battistija zdrabili, toda v končnici so jih pokopale številne napake. V drugem nizu pa so gostitelji igrali s polno paro. Zaigrali so borbeno in samozavestno, tako da so spravili v težave igralce Prate in so bili dejansko v vodstvu od začetka do konca. A to je bilo žal tudi vse, saj so gostje v tretjem in četrtem setu prevzeli vaje igre v svoje roke

(Sočani so imeli nekaj težav v sprejemu) in seta sta splavala po vodi, s tem pa je bila izgubljena tudi tekma.

MOŠKA D-LIGA
Naš prapor - Cervignano 3:1 (25:17, 25:23, 19:25, 25:22)

NAŠ PRAPOR: Kuštrin 15, Braione 20, Juretič 7, Fogari 2, Brotto 7, Bajt 0; Frandolič (L) 1, Boschini 2, Bernetič 5, Feri 0. TRENER: Leghissa.

Brici so po treh zaporednih porazih prišli do novih treh točk. V prvih dveh setih so igrali zbrano in se niso prilagodili nasprotnikovi igri. V tretjem nizu pri izidu 19:15 pa se je nekaj zataknilo. Prišlo je do pravega »black-outa«, saj do konca seta niso dosegli niti ene točke in nasprotniki so tako z delnim izidom 10:0 osvojili set. V 4. nizu so se Brici, po zelo slabem začetku (6:0 za Cervignano), znova zbrali in prevzeli pobudo, set pa se je končal z zgrešenim servisom šesterke iz Červinjana.

ŽENSKA C-LIGA - V Trstu premagal direktnega tekmeca za obstanek Blu Volleyja

Druga zmaga Bora Brega

*Sloga List v Martignaccu osvojila le uvodni set - D-liga: lahka zmaga Kontovela, okrnjeni Govolley preveč neizkušen***Martignacco - Sloga List 3:1 (23:25, 25:13, 25:22, 25:18)**

SLOGA LIST: Babudri 11, Ciochi 3, Crissani 4, Fazarinc 15, Gregori 11, Spanio 12, Cvelbar (L), Gantar, La Bianca 0, A. Spangaro 0, M. Spangaro, Starec. TRENER: Peter de Walderstein

Sloga List je včeraj igrala proti drugouvrščenemu Martignaccu in je bila zato pred zelo težko nalogo. Kljub temu, da so bile domačinke nesporne favoritinje, pa so naše igralkе začele odlično: bile so zbrane, natančne tako v napadu kot v obrambi in s svojim nastopom presenetile domačinke, ki so morale Slogo stalno zasledovati.

Po odličnem uvodnem setu je Sloga List v drugem povsem popustila, dovolila Martignaccu, da je takoj prevzel pobudo in mu skoraj ni nudila nobenega odpora. V tretjem setu je spet kazalo na boljše, vse do 19. točke sta si bili ekipi enakovredni, v končnici pa so spet prevladale domačinke. Slogašice so korak z nasprotnicami obdržale nato še do polovice zadnjega seta, nato pa so spet začele igrati preveč predvidljivo, na drugo stran mreže so pošiljale prelahke žoge, kar so seveda domačinke takoj izkoristile.

Pri Slogi List je tokrat kar dobro deloval blok, žal pa smo večkrat pogrešali povezavo med njim in obrambo, ki je bila tokrat precej povprečna. (INKA)

Bor Breg Kmečka banka - Blu Volley 3:2 (16:25, 25:23, 25:23, 10:25, 16:14)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Grgič 11, Della Mea 9, Vodopivec 19, Fle-

Katja Vodopivec (Bor Breg)

KROMA

go 9, Spetič 10, Gruđen 2, Faimann (L), Sancin 0, Kneipp, Sadlowski. TRENER: Smotlak.

Združena ekipa Bora in Brega si je po petih setih zagotovila drugo zmago, a je morala točko žal prepustiti borbenih nasprotnicam, s katerimi se je lani pomerila v finalu za napredovanje v C-ligo. Plave so tokrat igrale zelo nihajoče. V prvem in četrtem setu so bile v polju preveč statične, zelo slabo pa so tudi sprejeemale, tako da ju je Blu Volley brez težav osvojil. Ostali trije nizi pa so bili zelo izenačeni. Naša ekipa sicer še vedno ni igrala najboljšje, je pa bila veliko bolj požrtvovalna in učinkovita v napadu. Najbolj napet je bil v bistvu tie-break. Smotlakove varovanke so povedle 4:0 in 8:3 ter spretno izkoristile napake svojih nasprotnic, nato pa spet začele igrati manj

odločno. Blu Volley je izenačil pri deseti točki, takrat pa so plave spet nanizale štiri zaporedne točke. Tedaj je prišlo do novega black outa naše ekipe, ki je zgrešila tri zaporedne napade. Na srečo se je Bor-Breg vendarle zbral in z asom Marie Della Mea zaključil set in s tem tudi tekmo. (T.G.)

ŽENSKA D-LIGA
Fincantieri - Kontovel 1:3 (25:19, 9:25, 10:25, 19:25)

KONTOVEL: Bukavec 21, Verša 13, Starc 3, Lisjak 7, Micussi 11, Antognolli 0, Cossanelli 0, Pertot 2, Balzano 10, Kapun (L), n.v. Žužič in Milič. TRENER: Cerne.

Kontovelke so proti zadnjeuvrščenim pričakovano osvojile nove tri točke, čeprav so tokrat igrale neučinkovito. To so nasprotnice tudi izkoristile v prvem nizu, ko je Kontovel z napakami v vseh elementih dobesedno podaril niz. Trenerka se je v prvem nizu odločila za nekoliko spremenjeno postavo: podajala je mladinka Antognolli, v vlogi blokerke pa Cassanelli. Po hladni prhi so Kontovelke strnile vrste in z umirjeno igro dokazale, da upravičeno sodijo na vrh lestvice (v 2. in 3. nizu so skupno dopustile Tržiču le 19 točk). V zadnjem nizu pa se je spet zataknilo. Tržičanke so povedle na 7:1, pri 13. točki pa so Bukavčeva in ostale izenačile, prevzele manjši naskok in na koncu brez težav slavile. Z novimi tremi točkami so še utrdile tretje mesto na lestvici.

Govolley Kmečka banka - Buia 0:3 (7:25, 21:25, 14:25)

GOVOLLEY KMEČKA BANKA: Manià 9, Danielis 0, Antonič 5, M. Petijan 5, Valentinsig 1, Cella 8; Hauschild (L), Zonch 0, Bressan. TRENER: R. Petijan.

Govolley je tokrat nastopil s povsem spremenjeno in predvsem pomlajeno postavo, saj sta na igrišče prvič stopili tudi borovki Hauschild in Zonch. Poznala se je tako določena neuigranost in predvsem neizkušenost. Vsekakor na trenutke so bile odbojkarice Govolleya povsem enakovreden tekmeč. Na dan je seveda prišla večja izkušnost nasprotnic, ki imajo v svojih vrstah kar dve igralki letnika 1969.

DANES 50 let odbojke pri Boru

V okviru praznovanj 50-letnice odbojke pri Boru bo Odbojkarsko društvo Bor priredilo danes na stadionu 1. maja v Trstu ženski turnir mladink, po njem pa srečanje z nekdanjimi in sedanjimi člani. Na turnirju bodo sodelovale ekipe Bor/Govolley, Virtus, Ankanan in Hit Nova Gorica.

Sporod, 10.00 Bor/Govolley - Hit Nova Gorica; sledi Virtus - Ankanan; ob 15.30 za 3. mesto, ob 17.30 finale, sledita nagrajevanje in družabnost.

Domači šport

DANES

Nedelja, 13. decembra 2009**NOGOMET**

ELITNA LIGA - 14.30 v Saroneju: Sarone - Kras

PROMOCIJSKA LIGA - 14.30 v Guminu: Gemonese - Sovodnje; 14.30 v Gorici, Pro Gorizia - Vesna; 14.30 v Martignaccu: Martignacco - Juventina

1. AMATERSKA LIGA - 14.30 v Špetru ob Soči: Isonzo - Primorec

2. AMATERSKA LIGA - 14.30 pri Briškihih: Primorje - Breg

NARAŠČAJNIKI - 12.00 na Opčinah, Ul. Alpini: Roianese - Pomlad

NAJMLAJŠI - 10.30 v Bazovici: Pomlad - Mont./D. Bosco

ZAČETNIKI - 10.30 v Repnu: Pomlad - S. Andrea

KOŠARKA

MOŠKA DRŽAVNA C-LIGA - 18.00 na Opčinah: Jadran Qubik - Nuova Pallacanestro Gorizia

ODBOJKA

1. ŽENSKA DIVIZIJA - 18.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Sloga Dvigala Barich

UNDER 18 MOŠKI - 11.00 v Vidmu: Volleybas - Sloga Tabor; 16.00 v Gorici, center Špacapan: Olympia Terpin - Aurora

UNDER 16 MOŠKI - 11.00 v Gorici, center Špacapan: Olympia Hlede A.I. - Cordenons

UNDER 16 ŽENSKE - 8.30 v Trstu, Morigio: S. Andrea - Bor B; 11.00 v Nabrežini: Sokol - Altura B; 19.45 v Trstu: Volley 3000 - Bor Kinemax

UNDER 14 MOŠKI - 15.00 v Trstu, Stuparich: nastopata Olympia in Sloga

UNDER 14 ŽENSKE - 9.30 v Tržiču: Fincantieri - Olympia Badelli Rože-Fiori

50-LETNICA BORA - 10.00 v Trstu, stadion 1. maj: nastopajo Bor-Govolley, Virtus, Ankanan in Hit Nova Gorica (finale ob 17.30)

NAMIZNI TENIS

MOŠKA B2-LIGA - 16.00 v Trevisu: Duomofolgore - Kras

JUTRI

Ponedeljek, 14. decembra 2009**KOŠARKA**

UNDER 19 DRŽAVNI - 21.15 v Trstu, 1. maj: Bor ZKB - Portogruaro

ODBOJKA

UNDER 16 ŽENSKE - 16.00 v Nabrežini: Sokol - Lucchini; 18.00 v Ronkah: Ronchi - Soča

Obvestila

ŠZ MLADOST prireja pod strokovnim vodstvom profesorja Daria Frandoliča, od 2. do 6. januarja, zimski nogometni kamp »Čarobni nogomet na snegu«. Celoten pedagoški proces se bo odvijal v kulturno-naravnem okolju ter v športni dvorani Danica in Vodnem parku v Bohinjski Bistrici. Vabljeni so otroci od 6. do 15. leta starosti. Za starše in druge družinske člane, ki med drugim hočejo izkoristiti bližnja smučišča Koble in Vogla se nudi za isto obdobje polnopenzijske pakete po zelo ugodni ceni. Informacije in vpisnina na tel. +393356041844 ali info@juren.it.

ŠD KONTOVEL vabi na redni letni občni zbor v torek 22. decembra 2009 ob 20.00 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v društvenih prostorih na Kontovelu. Sledi družabnost.

ŠZ SOČA vabi vse člane in atlete na redni občni zbor (volilnega značaja), ki bo jutri, 14. decembra, v sejni dvorani Zadružne banke Doberdob in Sovodnje v Sovodnjah ob Soči - Prvomajska ulica, 120/A. Prvo sklicanje ob 19.00, drugo sklicanje pa ob 20.30.

ZAMEJSKO PRVENSTVO V ŠAHU bo v soboto 19. decembra ob 15. uri v Slomškovem domu v Krizu. Šahisti vseh starosti se lahko vpišejo na naslov elektronske pošte mobilak@libero.it.

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letošnji zimski sezoni odvijali tečajji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel.: 347-5292058 (SK Brdina), 347-4421131 (Valentina Suber), www.skbrdina.org, info@skbrdina.org.

SK DEVIN prireja Solo smučanja in deskanja v sezoni 2009/2010 v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 9. oz. 10. januarja 2010. Tečajji so namenjeni otrokom in odraslim. Možnost avtobusnega prevoza in najema smučarske opreme. Vpisovanje do vključno 21. decembra 2009 na info@skdevin.it, na 348 1334086 in pri Alternativa Sport 040 209873.

AO SPDT obvešča, da bo plezalna stena v športnem centru Zarja v Bazovici odprta s sledečimi urniki: ponedeljek: 19:00 - 21:00; torek: 20:00 - 22:00; sredo: 10:00 - 12:00 in 20:00 - 22:00; četrtek: 20:00 - 22:00; petek: 20:30 - 22:30. Informacije po telefonu: 3408597787 (Goran) ali na www.spdt.org/stenca/dettaglio/news/id/256.

SMUČARSKI ODESEK SPDT bo tudi letos priredil soboto na snegu za osnovnošolce v januarju in februarju 2010. Podrobne informacije bomo objavili na Primorskem dnevniku in na spletni strani www.spdt.org.

KOŠARKA - Deželna C-liga

Pravi polom Brega Bor KO šele po podaljšk

Brežani -52 točk v Krminu - Borovci na Judovcu namučili vodilni Santos

Alba - Breg 91:39 (24:16, 44:23, 72:29)

BREG: Bozic 8 (4:4, 2:7, 0:4), Lokatos 13 (-, 2:3, 3:8), Sechet 3 (1:2, 1:5, 0:4), Buttignon 6 (-, 3:6, -), Zeriali 4 (0:1, 2:5, 0:2), Haskič 5 (5:6, 0:2, 0:5), Pozar 0 (-, 0:2, -), Švara (-, -, 0:1), Petaros in Bandi n.v. Trener: Krašovec.

PON: Haskič v 34., Lokatos v 36. in izključitev.

Katastrofa! Tako je po hudem porazu, tretjem v zadnjih štirih krogih, ocenil Denis Salvi, spremljevalec Brega. Krašovčevi varovanci so popolnoma odpovedali, kakovostni, fizično močnejši in kompletni nasprotniki pa so zasluženost slavili. Breg je tudi tokrat nastopil v okrnjeni postavi: Klarica je še vedno bolan, Sechet je igral kljub povišani telesni temperaturi, Lokatos pa je zaradi službenih obveznosti treniral malo. Samec je še vedno poškodovan, Jevnikarja ni bilo na treningih, drugi pa so odsotni zaradi drugih obveznosti.

»Že dolgo ne treniramo več redno in to je rezultat. Najbrž se bo tak trend nadaljeval tudi v naslednjem krogu, ko se bomo pomerili s Santosom,« je še povedal Salvi.

Domači igralci so bili tokrat strelsko zelo razpoloženi. Brežani so ritem zdržali samo v prvem delu srečanja, v nadaljevanju pa so se zvrstile napake tudi pri lažjih metih. »Ni opravičilo, ampak podatek, da so sodniki nam dosodili 30 osebnih napak, njim pa samo 14, je pomemben. Igrali smo proti šestim igralcem,« je bil kritičen še Salvi.

Santos - Bor Radenska 90:85 po podaljšk 90:85 (26:22, 37:37, 60:54, 74:74)

BOR RADENSKA: Bole 13 (2:3, 4:9, 1:5), Crevatin 7 (-, 2:3, 1:4), Krizman 12 (4:4, 1:1, 2:2), Štokelj 11 (2:3, 3:3, 1:4), Šušteršič 2 (-, 1:1, 0:2), Madonia 11 (2:10, 3:7, 1:3), Alberti 6 (1:2, 1:3, 1:2), Boccia 2 (-, 1:1, -), Sila 21 (5:6, 2:5, 4:5), Nadlišek, Perrot, Devcich n.v. Trener: Zovatto. SON: 26, PON: Krizman.

Bor Radenska bi lahko na zahtevnem gostovanju na Judovcu presenetil. Ugodni izid proti prvouvrščenim se mu je namreč izmuznil šele v podaljšk. Nasprotniki tokrat res niso prikazali pravega lica, tako da bi Bor lahko izkoristil priložnosti. Zovattovi varovanci so začeli prepričljivo in se držali vseh trenerjevih navodil. Tudi dobra priprava na znane nasprotnike (pri Santosu igrata Giacomini in Visciano, ki sta lani nosila Borov dres) se je obrestovala. V prvem delu je bila preveč ohlapna obramba, v nadaljevanju pa so Krizman in ostali strnili vrste tudi v tem elementu. Ob polčasu je tako Bor izenačil na 37:37. Začetnega ritma pa Borovi košarkarji v tretji četrtini niso obdržali. Nasprotnikom so v tem delu dopustili, da so se razigrali (najnevarnejši je bil vseskozi Giacomini, ki je na koncu dosegel kar 28 točk) in povedli tudi na plus 11. Kljub zaostanku pa se Štokelj in ostali niso predali malodušju: tri minute pred koncem rednega dela so izenačili na 69:69. Takrat se je na igrišču vnel boj za vsako žogo. Ekipi sta si izmenjevali v vodstvu vse do 11 sekund pred koncem, ko je pri izidu 74:74 Bor imel zaključno žogo. Prednosti pa ni izkoristil – Krizman v prodoru ni bil uspešen, tako da sta ekipi morali odigrati še dodatnih pet minut. Borovci so v končnici zdržali samo nekaj minut (povedli so tudi na plus 5), to pa je bilo tudi vse kar so zmogli. Santos je z Giacomijem na čelu s trojkami zaključil srečanje v svojo korist. Svetoivančani so tako še drugič letos izgubili šele v podaljšani igri.

Borut Sila (21 točk) je dokazal, da bo za Bor še kako koristen igralec.

KROMA

Jadran danes na Opčinah

Jadranovi košarkarji bodo danes ob 18. uri na Opčinah gostili nekdanjega prvoligaša, ekipo Nuova Pallacanestro Gorizia.

Sinočnja izida: San Daniele - Marghera 79:66, Codroipo - NBU 58:63, Padova - Rovigo 66:67. Danes: Montebelluna - San Vendemiano, Pordenone - Oderzo, Virtus UD - Venezia, Caorle - Spilimbergo.

KOŠARKA - D-liga

Kontovel tretji

V 12. krogu premagal Sbrindello in jo dohitel na lestvici - Paoletič 21 točk

na spletni strani

Naš športnik 2009

poišči

posebno **spletno Prilogo**

Primorskega dnevnika

z naslednjo vsebino:

Profili dobitnikov

Popolne utemeljitve

Fotogalerije

360 stopinj

Zlata knjiga

Tri ankete

www.primorski.eu

Marko Gantar je prispeval 12 točk

KROMA

Sbrindella - Kontovel 59:78 (18:23, 34:44, 38:53)

KONTOVEL: Paoletič 21 (6:6, 0:3, 5:10), Ban 19 (6:8, 2:5, 3:7), Laccaria 12 (4:6, 4:7, -), Lisjak 13 (8:14, 1:3, 1:2), Vodopivec (-, 0:3, 0:1), Regent (0:2, 0:1, -), Gantar 12 (1:2, 4:5, 1:1), Bufon 1 (1:4, 0:1, -), Starc, Godnič n.v. Trener Gerjevič.

SON: 25; PON: Gantar (34), Lijsak (38).

Kontovelci so si po nerodnem tokovnem domačem porazu proti San Vitu takoj opomogli in kar v gosteh premagali močno ekipo Sbrindelle in jo dohiteli na tretjem mestu lestvice. Po prvih minutah izenačenega boja so si Gerjevičevi varovanci priigrali rahlo prednost s preudarno igro proti nasprotnikovi agresivni (morda tudi preveč) obrambi. Na srečo gostov sodnika nista pustila grobe igre in sta kaznovala vsako osebno napako. Kontovelci pa so bili tokrat uspešni pri izvajanju prostih metov in v razigranima Paoletičem in Lisjakom povedli za 15 točk. V tem delu se je izkazal mladi organizator igre Marko Gantar, ki je tudi prispeval vseh svojih 12 točk. Vodstvo gostov bi lahko bilo ob

polčasu še večje, toda gostitelji so izkoristili nekaj naivnih napak, »korakov« in izgubljenih žog Kontovelcev, tako da so sklenili polčas »le« z 10 točkami zaostanka.

Tretja četrtina se je za goste začela slabo. Nikakor niso uspeli premagati nasprotnikove conske razvrstitve 1-3-1, toda tudi gostitelji so veliko grešili in v tem delu dosegli pičle štiri točke, Kontovelci pa skromnih devet. V zadnji četrtini bi si gostje kmalu zapravili lepo vodstvo, toda v ospredje sta stopila Roby Paoletič (21 točk in 7 skokov) in Ban, ki sta s trojkami dokončno strla odpor domačih košarkarjev. V tem delu se je dobro odrezal tudi Luka Starc, ki sicer ni dosegel niti točke, bil pa je zelo zanesljiv in požrtvovalen v obrambi. Gostitelji so skušali z osebnimi napakami zmanjšati zaostanek, Kontovelci pa se niso dali presenetiti in so se na koncu veselili nepričakovane, toda povsem zaslužene zmage. Kontovelci bo v prihodnjem krogu že v petek igral doma proti Monfalconeju. (lako)

Ostali izidi: Dinamo Gorizia - Don Bosco 58:73, Monfalcone - Geatti Basket Time 89:72, Villesse - Romans 68:75.

HOKEJ IN LINE

Polet brez zagrizenosti ostal praznih rok

Monleale - Polet ZKB Kwins 4:3 (3:2)

STRELCI: S. Kokorovec v 3. min, Battisti v 18. min, D. De Iaco v 38. min

POLET: Strašnik, Montenesi, Facchini, Kokorovec, Berquier, Fabietti, D. De Iaco, Corazza, Battisti, Galessi, M. De Iaco. Trener: Ferjanič.

Poletovci na gostovanju niso dosegli zastavljenega cilja, da bi prevzeli varen naskok pred zadnjouvrščenimi ekipami. S porazom jih je neposredni tekmelec za obstanek dohitel na lestvici. Obe ekipi, Polet in Monleale, imata po tem krogu sedem točk.

Po prvih petih minutah je včeraj prvi zatresel mrežo domači napadalec Bosio, v nadaljevanju pa je Polet reagiral. Najprej je bil uspešen Kokorovec (Polet je igral v številčni premoči), deset minut kasneje pa še Battisti. Vodstvo enega gola pa so poletovci obdržali le pet minut, saj sta bili ob koncu polčasa dve hujši napaki obrambe usodni, da je Monleale ob polčasu povedel s 3:2. Tudi začetek drugega dela srečanja je bil v znamenju domačih igralcev, ki so še četrtič premagali Poletovega vratarja. Kljub premoči na igrišču (sledile so si štiri izključitve) se poletovci niso predali. Napadalc Monleala kljub številčni premoči jih niso več presenetili, plošček pa nikakor ni hotel v nasprotnikovo mrežo. De Iaco je sicer dve minuti pred koncem zadel, a je bilo to premalo za preobrat.

Trener Ferjanič je ob koncu srečanja povedal, da tokrat igralci niso igrali z enakim elanom kot v prejšnjih krogih. Zmanjkalo pa jim je tudi nekaj sreče, saj se je plošček kar osemkrat dotaknil vratnice.

Ostali izidi: Torino - Vicenza 7:6.

KOŠARKA

Proti Domu v Pierisu kar 41 osebnih napak

Pieris - Dom 73:71 (22:14, 34:38, 45:52)

DOM: Voncina 4, Belli 9, Collenzini 10, Furlan 6, Cej 15, Čotar 1, Kos 8, Bon 9, Ambrosi, Zavadlav 9, trener Peter Brumen. SON: 41, PON: Belli, Collenzini, Furlan, Cej in Zavadlav, 3T: Zavadlav in Belli 1.

Okrnjeni domovci (odsotna sta bila stebra Garra in Kristancic) so v gosteh doživeli prvi letošnji poraz proti Pierisu, ki tako ostaja neporažen na vrhu lestvice. Tokrat pa je na končni izid tekme bolj vplivala neizkušenos in površnost mlade sodniške dvojice Bean – Pellicani kot sami ekipi. Že od začetka tekme so se ti odločili, da bodo dovoljevali Pierisovo grobo in izzivalno igro, domovce pa so kaznovali ob vsakem najmanjšem stiku. O tem priča tudi rekordno število dosojenih osebnih napak Domu; kar 41 osebnih napah porazdeljenih med osmimi igralci, med katerimi spadajo ena nešportna in tri tehnične napake in katerim je treba dodati še tehnično napako trenerju Brumnu. Kljub temu je Dom kar dvakrat nadoknadil zaostanek osmih točk po zalsugi odličnega Kosa in nato prešel v vodstvo, ki je v tretji četrtini znašala kar 9 točk razlike. V zadnji četrtini pa so nasprotniki s trojko in dvema prostimi meti (na tekmi so jih zadeli 27 iz več kot 40 poskusov) skoraj ujeli domovce. Nato je ponovno stopil v ospredje sodniški par, ki je dosodil sporno tehnično napako Furlanu, ki je moral zato na klop zaradi pete storjene osebne napake. Zaradi istega razloga so morali na klop še Collenzini, Cej in Zavadlav, ki so bili do tedaj najnevarnejše Domovo orožje v napadu. Minuto pred koncem je Dom še vodil 70:69. Tedaj je nasprotnik s komolcem namerno udaril Bellija, sodnik pa je dosodil osebo in nato tehnično napako Belliju. S štirimi prostimi meti so nasprotniki zapečatili usodo tekme. Čotarjev prosti met je domovcem vrnil kanček upanja, a je žal težak met Ambrosija ob zvoku sirene šel mimo koša. (av)

Na Tržaškem

Salesiani Don Bosco - Sokol 56:73 (21:20, 32:34, 42:60)

SOKOL: Spadoni 4, Umek 11, Krizman 15, Budin 13, Vescovi 4, Doljak 6, Rogelja 1, Malalan 3, Guštin 1, Piccini 16, trener - Emili.

3 točke: Doljak 1, Malalan 1, Umek 1; PON: Budin (38)

Sokol je v gosteh zasluženoma premagal mlado ekipo Salesiani Don Bosca, ki pa je bil Nabrežincem v prvem polčasu povsem enakovreden tekmelec. Gostitelji so v tem delu agresivno branili po celem igrišču, kar je večkrat spravilo v težave Emilijeve varovance. Gostje so si zmago dejansko prislužili že v začetku tretje četrtine, ko so si s čvrsto obrambo, učinkovitim napadom in "prestreženimi" žogami priigrali zanesljivo prednost tudi 20 točk, ki so jo nato do konca tekme brez težav ohranili.

»Fantom čestitam za zmago, predvsem pa bi pohvalil Erika Piccinija, ki je odlično vodil ekipo, zelo dobro branil in je bil s šestnajtimi točkami tudi najboljši strelec naše ekipe,« je zadovoljen po zmagi dejal Sokolov trener Marko Emilil.

Sokol bo v prihodnjem krogu, v petek, doma igral proti tržaškemu Cusu. (lako)

ŠPORTEL

Jutri o smučanju pri nas

Jutrišnji Športel (TV Koper-Capodistria) bo smučarsko obarvan. Z voditeljem oddaje (začetek ob 22.30) Igorjem Malalanom se bodo v studiu pogovarjali Ennio Bogatez, Livio Rožič in Andrej Don. Prispevki s terena bodo zadevali četrtkovno prireditev Naš športnik 2009, včerajšnji nastop nogometašev Zarje Gaje v Vižovljah, današnji derbi med Primorjem in Bregom, odbojgarsko tekmo združene ženske ekipe Bora in Brega ter današnji domači nastop Jadranovih košarkarjev.

Oddajo bo sklenila nagradna igra Poglej me v oči.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20

Tv Kocka: »Lonjer pred 100 leti«

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00

Aktualno: Quello che

6.30

Aktualno: Unomattina Week End

9.30

Aktualno: Magica Italia

10.00

Aktualno: Linea verde Orizzonti

10.30

Aktualno: A sua immagine

10.55

Sveta maša, sledi Angelus

12.20

Aktualno: Linea verde

13.30

Dnevnik

14.00

Variate: Domenica In - L'arena

15.30

Variate: Domenica In - 7 giorni (v. P. Baudo)

16.25

Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

18.50

Kviz: L'eredità (v. C. Conti)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.40

Kviz: Affari tuoi

21.30

Nan.: Un caso di coscienza 4

23.20

Aktualno: Speciale Tg1

0.25

Nočni dnevnik in vremenska napoved

0.50

Aktualno: Applausi (v. G. Marzullo)

6.00

Aktualno: L'avvocato risponde

6.15

Aktualno: Inconscio e magia

6.45

Variate: Mattina in famiglia

10.05

Aktualno: Ci vediamo domenica

11.30

Variate: Mezzogiorno in famiglia

13.00

20.30 Dnevnik

13.30

Aktualno: Tg2 Motori

13.40

Vremenska napoved

13.45

Variate: Quelli che... aspettano

15.30

Variate: Quelli che il calcio e... (v. S. Ventura)

17.05

Šport: Stadio sprint

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.05

Šport: 90° Minuto

19.00

Variate: Due... Risate

20.30

Dnevnik

21.00

Nan.: NCIS (i. M. Harmon, C. de Pablo)

21.50

Nan.: Criminal Minds

22.35

Šport: La domenica sportiva, sledi Domenica sprint

6.00

1.45 Aktualno: Fuori orario

7.00

Variate: Aspettando è domenica papà

7.30

Aktualno: Mamme in blog

7.45

Variate: E' domenica papà

8.40

Glasb.: Il Gran Concerto (v. A. Greco)

9.15

Šport: Atletika

9.25

12.25 Šport: smučanje, slalom (Ž), Švedska

10.25

13.25 Šport: smučanje, veleslalom, Francija

11.15

Aktualno: Tgr Buongiorno Europa, sledi Tgr RegionEuropa

12.00

Dnevnik in športne vesti

14.05

19.00, 23.15 Deželni dnevnik in vremenska napoved

14.35

Aktualno: In 1/2 h

15.05

Dnevnik L.I.S.

15.10

Aktualno: Alle falde del Kiliman-giaro

18.00

Kviz: Per un pugno di libri

18.55

0.35 Vremenska napoved

20.00

Variate: Blob

20.10

Aktualno: Che tempo che fa

21.30

Aktualno: Elisir

23.30

Aktualno: Tatami

0.40

Aktualno: TeleCamere

6.30

Dnevnik: Pregled tiska

7.10

Nan.: Valeria medico legale 2

8.55

Nan.: Nonno Felice

9.30

Dok.: Artezip

9.35

Dok.: Magnifica Italia

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik in prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

14.05

Dok.: 4. Doc - Guerre d'Italia - Trincee

14.40

Nan.: Le comiche di Stanlio e Olio

15.30

Film: Sim sala bim (kom., ZDA, '42, i. S. Laurel, O. Hardy)

16.00

18.55 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

16.50

Film: Dark blue world (dram., V.B., '01, i. O. Vetchy)

19.35

Variate: Ieri e oggi in tv

20.00

Film: Colombo - Prova d'intelligenza (krim.)

21.30

Film: Fuga da Alcatraz (dram., ZDA, '79, r. D. Siegel, i. C. Eastwood)

23.50

Šport: Controcampo

1.15

Dnevnik - Pregled tiska

6.00

Dnevnik - Pregled tiska

7.55

Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.50

Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.45

Aktualno: Verissimo

12.30

Resničnostni show: Grande Fratello

13.00

Dnevnik, vremenska napoved in Okusi

14.00

Variate: Domenica 5 (v. B. D'Urso)

18.50

Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00

Dnevnik in vremenska napoved

20.40

Variate: Striscia la Domenica

21.30

Film: La musica nel cuore - August Rush (dram., ZDA, '07, r. K. Sheridan, i. F. Highmore, K. Russell, J.R. Meyers)

22.30

Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

Variate: Zelig Off

0.50

Nočni dnevnik in vremenska napoved

7.00

Aktualno: Super Partes

7.55

Risanke

10.55

Nan.: Malcolm

11.20

Nan.: Chuck

12.25

Dnevnik in športne vesti

13.00

Šport: Guida al campionato

Nan.: Mr. Bean

14.10

Film: Robin Hood - La leggenda (pust., ZDA, '91, r. J. Irvin, i. P. Bergin, U. Thurman)

15.20

NLP, razvedrilna oddaja: Naglas!

17.20, 20.20

Dnevnik - Kratke vesti in vremenska napoved

16.20

Film: Barbie e le tre moschiettiere (risanka, Arg., '09, r. W. Lau)

18.30

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

Nan.: Mr. Bean

19.25

Film: Dragonheart (fant., ZDA, '96, r. R. Cohen, i. D. Quaid)

21.25 Dok.: Wild - Oltrenatura

0.10 Variete: Saturday Night Live

6.55

Film: Il ritratto di Jennie

8.30

Salus TV

8.40

Musa TV

8.50

Aktualno: Italia Economia

9.40

Super Sea

10.30

Incontri al caffè de la Versiliana

11.55

Aktualno: Fede, perchè no?

12.00

Sv. maša in Angelus

12.25

Aktualno: Prepariamoci al Natale

12.30

Aktualno: Carnia, che passione

12.45

Aktualno: Rotocalco ADNKronos

13.10

Aktualno: Qui Tolmezzo

13.15

Glasb. odd.: Musica, che passione!

13.30

Attenti al cuoco

14.05

Camper magazine

14.30

Campagna amica

15.20

Dok. odd.: Borgo Italia

15.45

Dok. odd.: La grande storia

16.10

Vaterpolo

17.30

Risanke

19.15

Aspettando... E domani è lunedì

19.30

Dnevnik

19.45

E domani è lunedì

23.00

Film: The prophet's game ('99, r. D. Worth)

0.40

Voci dal ghetto

6.00

Dnevnik, horoskop in prometne informacije

7.00

Aktualno: Omnibus - Week End, sledi Omnibus Life - Week End

10.10

Aktualno: La settimana

10.30

Film: Per amore di Lassie (pust., ZDA, '70, i. R. Sampson, B. Bennett)

12.30

0.35 Dnevnik in športne vesti

13.00

Nan.: Jag - Avvocati in divisa

14.00

Film: I Vichinghi (pust., ZDA, '58, r. R. Fleischer, i. K. Douglas, T. Curtis)

16.10

Dokumentarec: La valigia dei sogni: Kirk Douglas

17.20

Film: 20.000 leghe sotto i mari (pust., ZDA, '54, r. R. Fleischer, i. K. Douglas, J. Mason)

20.00

Dnevnik

20.30

Resničnosti show: S.o.s. tata

21.35

Film: Burn Up (dram., V.B./Kana-da, r. O. Madha, i. N. Campbell, R.P. Jones)

23.30

Aktualno: Effetto domino

Slovenija 1

7.00

Ris. Nan.: Živ Žav

9.50

Otr. serija: Mulčki

10.20

Dok. nan.: Na krilih pustolovščine (pon.)

11.00

Prisluhnimo tišini

11.30

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15

Na zdravje! (pon.)

14.30

Prvi in drugi (pon.)

15.00

15.20 NLP, razvedrilna oddaja: Glasbeni troboj

15.15

Športne novice

15.40

Nedeljsko oko z Marjanom Jermanom

15.50

Športna oddaja

16.00

Družabna

16.25

Kuharska odd.: Za prste obliznit

17.00

22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15

NLP, razvedrilna oddaja: Naglas!

17.30

Fokus

18.25

Žrebanje Lota

18.35

Risanke

18.55

Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.50

Gledamo naprej

19.55

Spet doma

21.45

Večerni gost: Prof. Mirko Mahnič

23.10

Nad.: Afrika

0.35

Nad.: Strasti (pon.)

1.05

Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 13.12.1991 (pon.)

1.35

Dnevnik

1.55

Dnevnik Slovencev v Italiji

Slovenija 2

6.30

0.45 Zabavni infokanal

7.35

Skozi čas

7.45

Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 13.12.1991

8.15

Globus (pon)

9.20

SP v alpskem smučanju, slalom (Ž)

10.10

SP v alpskem smučanju, veleslalom (M)

11.00

SP v biatlonu

12.30

SP v alpskem smučanju, slalom (Ž)

13.10

SP v alpskem smučanju, veleslalom (M)

14.00

SP v nordijskem smučanju, smučarski skoki

14.55

SP v nordijskem smučanju, smučarski teki

15.55

EP v plavanju

18.00

SP v biatlonu

20.00

Dok. oddaja: Izgubljeno tibetansko kraljestvo

20.50

Nad.: Eksodus

21.45

Navdih klasiike

21.45

Na utrip srca

22.00

Dok. film: Patetična Čajkovskega

Koper

12.00

Dnevni program

12.15

Smučanje: SP v alpskem smučanju, slalom (Ž), 2.vožnja, prenos

13.15

Smučanje: SP v alpskem smučanju, veleslalom (m), 2.vožnja, prenos

14.20

Čezmejna TV - TG R FJK - dežel-ne vesti

14.30

Vas tedna

15.00

Trendovska oddaja: »Q«

15.45

Sredozemlje

16.15

Glasb. oddaja: Atnohist(e)rie

17.00

City Folk

17.30

Potopisi

18.00

Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem

19.00

21.50, 23.50 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25

Tednik

20.00

Vesolje je...

20.30

Istra in...

21.00

Dok. oddaja: Dežela Mariazeller Land

22.05

Nedeljski športni dnevnik

22.20

Slovenski magazin

22.50

Akademski pevski zbor

0.05

Čezmejna TV TDD - Tv dnevnik v slovenskem jeziku

Tv Primorka

15.30

Sodobna umetnost

16.00

Glasb. odd.: Z Mojco po domače (pon.)

17.00

Hrana in vino

18.00

Duhovna misel (pon.)

18.15

Tedenski pregled (pon.)

18.30

Mavrica pogledov (pon.)

19.15

Prijavica

19.30

Med Sočo in Nadižo

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Primorski župani

21.30

Koncert: Los Caballeros

22.30

Odbojka: Ok Salonit Anhovo - Novi Urengoj

0.10

Videostrani

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Mopped show; 14.30 Nedeljskih sedem not; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba, vmes Kratka poročila; 17.30 Z naših prireditev; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.15 Jutro na RK; 7.45 Kmetijska oddaja; 8.00 OKC obveščajo; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Kronika; 9.15 Pregled prireditev; 9.30 Radio je živ; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Prometne informacije in vremenska napoved; 19.00 Dnevnik; 19.45 Kronika; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobci zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Plesoči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.55 Iz sporedov; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.20 Nedeljsko popoldne; 16.30 Reportaža; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.00 Športno popoldne; 14.20 Obvestila; 14.35 Športnik izbira

glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3
6.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Sv. maša; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša ljubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Nove operne plošče; 20.05 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Do prijateljev ste včasih preveč nestrpní. Upošteвайте tudi njihove želje in bo-lje se boste razumeli. Več svojega ča-sa namenite delu. Zdravje: strah pred gripo je odveč.

BIK 21.4.-20.5.: Volje do dela vam ne bo manjkalo. Ta zagon izrabite doma in končajte ne-dočakano. Zdravje: pazite na grlo. Ko greste ven, si okoli vratu zavijte debel šal.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Za ko-nec tedna si privoščite krajši izlet, saj vam bo sprememba dobro dela. Na delovnem mestu si pridobi-te samozavest, saj svoje delo dobro opravljate.

RAK 22.6.-22.7.: Do svojih sodelavcev boste prihodnji teden zelo nezaupljivi. Znebite se ob-čutka, d vam nekdo hoče nekaj sla-bega in se raje posvetite delu, ki ga opravljate.

LEV 23.7.-23.8.: Na delov-nem mestu boste hoteli do-seči svoj prav. Pretirano boste samo-zavestni in preveč prepričani v svoje zamisli: tudi drugim dajte možnost, da dokažejo.

DEVICA 24.8.-22.9.: Že dalj časa vas tarejo denarne teža-ve. Poskušajte se zadržati pri malen-kostih, saj boste tako vsaj malo pri-hranili. Nič ne razmišljate še o resnej-sih ljubezenskih vezah. Potreben je čas.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Pri-hodnji teden boste pretirano resni. Poskušajte se sprostiti in dose-či boljše razpoloženje. Jezik vam bo do-bro tekel, zato boste med prijatelji v središču pozornosti.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Imeli boste dober občutek za denar, z lahkoto boste prišli do do-datnega zaslužka. Pazite, da ga ne bo-ste zapravili takoj, saj vam bo prišel prav tudi v prihodnje.

STRELEC 23.11.-21.12.: V družbi boste zaželeni in pol-ni dobrih idej. Prijatelji vas bodo spo-štovali in občudovali. Pazite, da ne bo-ste pretiravali in preveč silili v središ-če pozornosti.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Na delovnem mestu se boste morali v tem obdobju marsičemu prilagoditi. Čas ni primeren za uvaja-nje novih idej. Zadnje čase razmišlja-te precej zmedeno.

VODNAR 21.1.-19.2.: Na de-lovnem mestu ste razočara-ni nad nadrejenimi, saj imate občutek, da vam delajo krivico. Ne mešajte se v tok dogajanja. Pazite le, da vas ne bo-do izdali živci.

RIBI 20.2.-20.3.: Čeprav ste zelo zaposleni, vam dobre volje ne manjka. Dobro boste orga-nizirani in tudi zelo učinkoviti. Z do-brimi potezami si lahko zagotovite ce-lo napredovanje.

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Tv Kocka: Videofleš: Langa - Sunac
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.05 Aktualno: Anima Good News
6.10 Nad.: Julia
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.05 Aktualno: Rosa dei venti - L'isola che c'è
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.00 23.10 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Nan.: Un caso di coscienza 4
23.15 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespà)
0.50 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.00 Variete: Zibaldone... cose a caso
6.15 Aktualno: Tg2 costume e società
6.30 Dokumentarec: Islanda incantesimo del fuoco
6.45 Aktualno: Tg2 Zdravje
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.20 Aktualno: Sorgente di vita
9.50 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri (v. G. Magalli, A. Volpe, M. Cirillo)
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno (v. M. Setta)
14.45 Aktualno: Italia sul Due (v. L. Bianchetti, M. Infante)
16.10 Nan.: La signora del West
17.40 Variete: Art Attack
18.05 Dnevnik - kratke vesti, vremenska napoved in športne vesti
18.30 Aktualno: Tg2 Notizie
19.00 Variete: Secondo canale
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Nan.: Senza traccia
22.40 Nan.: Law & Order
23.25 Dnevnik, sledi Punto di vista
23.40 Dok. odd.: La Storia siamo noi
0.40 Aktualno: Magazine sul 2

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo Bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
12.25 Aktualno: Tg3 Shukran
12.45 Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Vento di passione
14.00 19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti
15.15 Variete: Trebisonda
15.20 Nan.: Zorro
16.00 Aktualno: Tg3 GT Ragazzi
16.35 Variete: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo
18.10 Vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik

21.10 Aktualno: Chi l'ha visto? (v. F. Sciarelli)
23.10 Šport: Replay
0.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

6.50 Nan.: Vita da strega
7.20 Nan.: Quincy
8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan: Giudice Amy
11.30 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldanski Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.10 Nad.: Sentieri
16.50 Film: Appuntamento al buio (kom., ZDA, '87, r. Blake Edwards, i. K. Besinger, B. Willis)
17.00 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nan.: Il comandante Florent
23.10 Nan.: Il Commissario Moulin
1.25 Dnevnik - pregled tiska in vremenska napoved
1.40 Aktualno: Passwor*d il mondo in casa

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino cinque (v. F. Pannucci, C. Brachino)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande Fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okusi, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne (v. M. De Filippi)
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio cinque (v. B. D'Urso)
18.00 Dnevnik - kratke vesti
18.50 Kviz: La Stangata (v. G. Scotti)
20.00 Dnevnik in vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia - La voce dell'influenza (v. E. Greggio, E. Iacchetti)
21.10 Resničnostni show: Grande Fratello
0.20 Variete: Mai dire Grande Fratello
1.10 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.05 Nan.: The War at Home
6.30 13.40, 17.45 Risanke
8.55 Nan.: Happy Days
9.30 Nan.: A-Team
10.20 Nan.: Starsky & Hutch
11.20 Nan.: The Sentinel
12.15 Aktualno: Secondo voi
12.25 18.30 Dnevnik in športne vesti
15.20 Nan.: Wildfire
16.20 Nan.: Il mondo di Patty
17.10 Nan.: Cory alla Casa bianca
19.30 Nan.: La vita secondo Jim
20.05 Risanke: Simpsonovi
20.30 Kviz: Prendere o lasciare
21.10 Film: Elf (fant., ZDA, '03, r. J. Favreau, i. W. Ferrell, J. Caan)
22.05 0.50 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
23.10 Film: **Matrix reloaded** (fant., ZDA, '03, r. A. Wachowski, L. Wachowski, i. K. Reeves, L. Fishburne)

7.00 8.30, 13.30, 16.30, 19.30, 23.02 Dnevnik
8.05 Pregled tiska
9.00 Aktualno: Rotocalco ADNKronos
9.35 Nad.: Lourdes
11.35 Variete: Camper magazine
12.00 16.00 Dnevnik - kratke vesti
12.50 Carnia, terra di emozioni
13.10 Videomotori
13.25 Aktualno: Prepariamoci al Natale
14.05 Animali amici miei
14.35 Variete: Udin e Conte
15.10 Novecento contro luce
15.30 Dokumentarci o naravi
17.00 Risanke
19.00 Šport: Nogomet, Triestina
19.00 Športne vesti
20.10 Šport: Nogomet, Udinese
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Impresa e economia 2009, le aziende leader del FVG
22.50 Dai nostri archivi
23.35 Tg Montecitorio
23.40 Scivolando senza confini

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: L'ispettore Tibbs
11.30 Nan.: Le inchieste di Padre Dowling
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
14.05 Film: La donna più bella del mondo, Lina Cavalieri (biog., It., '55, r. R.Z. Leonard, i. G. Lollobrigida, V. Gassman)
16.05 Aktualno: Così stanno le cose
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 0.35 Dnevnik
20.30 2.20 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.40 Aktualno: Reality
0.55 Aktualno: Prossima fermata

6.30 Utrip (pon.)
6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Ris. nan.: Smrkci
10.35 Ris. nan.: Animalija (pon.)
11.05 Otr. serija: Mulčki (pon.)
11.35 Iz popotne torbe (pon.)
11.55 Ljudje in zemlja (pon.)
13.00 18.55 Poročila, šport in vremenska napoved
13.25 Po travnikih... s Stanetom Sušnikom
13.50 Igramo se z zvezdami (pon.)
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Ris. nan.: Mladi znanstvenik Janko
15.55 Ris. nan.: Feliksova pisma
16.10 Poučno-razv. odd.: Ajkec pri restavratorjih
16.30 Otr. nad.: Ribič Pepe
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 19.50 Gledamo naprej
17.30 Glasbeni spomini z Borisom Kopitarjem (pon.)
18.25 Žrebanje 3x3 plus 6
18.40 Risanke
19.55 Polemika
21.00 Nad.: Umazani ples
21.25 Na lepše
22.00 Odmevi, kultura, šport in vremenska napoved
23.05 Umetnost igre
23.30 Glasbeni večer
0.45 Nad.: Strasti (pon.)

6.30 9.00, 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Iz arhiva TVS: Tv dnevnik 14.12.1991
8.20 Kaj govoriš? = So vakeres? (pon.)
8.35 Slovenci v Italiji
9.30 Prisluhnilimo tišini (pon.)
10.00 Osmi dan (pon.)
10.30 ARS 360 (pon.)
11.20 Sobotno popoldne
13.30 Prvi in drugi (pon.)
13.55 Slovenski magazin (pon.)
14.55 Seja državnega zbora, prenos
17.30 To bo moj poklic (pon.)
18.00 Nad.: Jesenin (pon.)
18.45 Derren Brown - Miselni triki

19.00 Iz sobotnega popoldneva
20.00 0.45 Dok. serija: Južni Tihi Ocean
21.00 Studio city
22.00 Nogometna oddaja: Pozdrav Afriki
22.30 Knjiga mene briga (pon.)
22.50 Dok. odd.: City Folk
23.15 Film: Hallam Foe

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vsedanes - vzgoja in izobraževanje
15.00 Zoom
15.30 Akademski pevski zbor
16.00 Vesolje je ...
16.30 Tednik
17.00 Avtomobilizem
17.20 Istra in...
18.00 23.20 Športna mreža
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 22.00 Vsedanes - TV Dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Kuharski recepti
19.50 Kino premiere
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani - aktualna tema
22.15 Vzhod - Zahod
22.30 Športel

9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 23.30 Mozaik
10.05 16.40 Hrana in vino (pon.)
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Videostrani z novicami
17.10 Kultura: Variete in varietejček v lju-bljanskem hotelu Union
17.40 Glasb. odd.: Postaja GO (pon.)
20.00 Dnevnik Tv Primorka, šport, vremenska napoved, kultura
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Odbojka Interliga: OK Salonit Anhovo (Slo) - Posojilnica Aich'Dob (Aut)
23.00 Dnevnik Tv Primorka, šport in vremenska napoved (pon.)

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik, sledi Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radio paprika; 10.10 Odprta knjiga; 11.00 Studio D; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrekà - iz sveta znanosti; 18.40 Vera in naš čas; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 9.10 Prireditve; 10.00 Pod dresom; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Oddaja o morju in pomorščakih; 15.30 DIO; 16.15 Glasba po željah; 17.10 Prireditve; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio je živ; 18.30 Glasbena razglednica; 19.00 prenos radijskega dnevnika RASLO; 19.45 Kronika; 20.00 Sotočja; 21.00 »Indie ni Indija«; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Radio Kažin.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Singla single; 12.30 Vreme, promet, novice; šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 22.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Epur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 16.30 Evroženket; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.50, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 19.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.05 Teren; 11.00 Ime tedna; 11.35 Obvestila; 12.40 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.40 Glasbena ugan-ka; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Cederama; 20.30 Top albumov; 21.00 Vzhodno od rocka; 21.30 Glasba za prave moške; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3
6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samosppeva; 11.40 Kulturni globus; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Georges Bizet: Carmen; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; - Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.006.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglašni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

Hladni severovzhodni tokovi bodo od torka povzročali nad Italijo sredozemsko območje nizkega zračnega pritiska.

Nad večjim delom Evrope je obsežno območje visokega zračnega pritiska. Od severovzhoda doteka k nam hladen in v nižjih zračnih plasteh razmeroma vlažen zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzide ob 7.37 in zatone ob 16.21
Dolžina dneva 8.44

BIOPROGNOZA
V nedeljo bodo najbolj občutljivi ljudje v notranosti države imeli z vremenom povezane težave, okrepljeni bodo tudi nekateri bolezenski znaki.

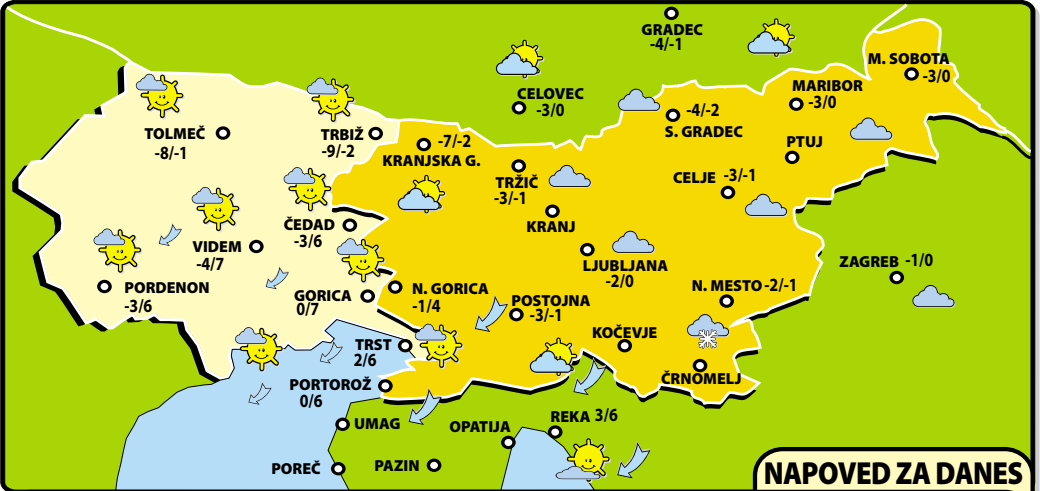
MORJE
Morje je razgibano, temperatura morja 13,7 stopinje C.

SNEŽNE RAZMERE (v cm)

Kanin		Piancavallo	
Vogel		Forni di Sopra	
Kranjska Gora		Zoncolan	
Krvavec		Trbiž	
Cerkno		Na Zlebeh	
Rogla		Mokrine	
Mariborsko Pohorje		Podkloster	
Civetta		Bad Kleinkirchheim	

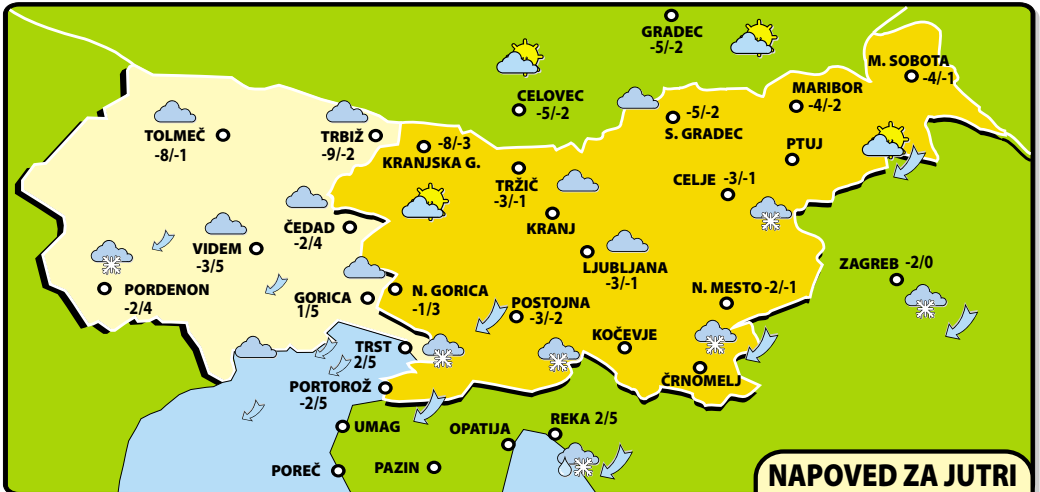
PLIMOVANJE
Danes: ob 1.10 najnižje -11 cm, ob 7.16 najvišje 45 cm, ob 14.21 najnižje -59 cm, ob 20.54 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 1.59 najnižje -9 cm, ob 7.54 najvišje 44 cm, ob 14.55 najnižje -62 cm, ob 21.30 najvišje 30 cm.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo nebo večinoma delno oblačno, nad Karnalsko dolino bo oblačnost nekoliko večja. Pihala bo burja, ki bo močnejša ob obali in na vzhodnih predelih s sunki okrog 70-80 km na uro, zmernejša pa v nižinah; precej hladno bo.

Dopoldne bo na Primorskem delno jasno, popoldne pa se bo nekoliko pooblačilo. Burja bo malo oslabela. Drugod bo pretežno oblačno in večinoma suho. Najnižje jutranje temperature bodo od -4 do -2, v alpskih dolinah do -7, v Vipavski dolini in ob morju okoli 0, najvišje dnevne od -3 do 1, na Goriškem in ob morju do okoli 5 stopinj C.

V zgodnjih jutranjih urah bo možna spremenljiva oblačnost, čez dan bo nebo oblačno, popoldne bodo na Krasu in v Karnijskih Predalпах možne rahle snežne padavine. Zlasti ob obali in v vzhodnejših predelih bo pihala zmerna do močna burja, ki se bo proti večeru še okrepila.

Jutri bo pretežno oblačno. Proti večeru bo od juga začelo rahlo snežiti. Burja se bo krepila. Mirzlo bo. V torek bo oblačno, občasno bo rahlo snežilo. Na Primorskem bo pihala zmerna do močna burja, drugod pa severovzhodnik.

BREZPLAČNO PARKIRIŠČE

Vsepovsod božič

Food & Fun
hrana in zabava
Odkrij cono Food s čudovitimi restavracijami in cono Fun s Family Park-om ter progo za Karting.

Božičkov poštni urad Škrat in božičnica te pričakujeta, da skupaj napišete in odpošljete pismo Božičku.

Božičkove sani z bomboni in sladkarijami za otroke.

Do 10. januarja:

Čarobni božični vlakec Vsak dan zabavno potovanje po trgovskem centru.

www.montedorofreetime.it

montedoro
freetime

ipercoop **UniEuro** **TOYS**

Ul. Flavia di Stramare - Milje (TS)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Orazio Bobbio - La Con-trada

Danes, 13. decembra ob 16.00 / John Byton Priestley: »Un ispettore in casa Birling« / Nastopajo: Paolo Ferrari, Andrea Giordana in Crescenza Guarneri. Režija: Giancarlo Sepe. / Ponovitve: v torek, 16. ob 16.30, od srede, 16. do sobote, 19. ob 20.30 ter v nedeljo, 20. decembra ob 16.30.

Danes, 13. decembra ob 11.00 / Otroško gledališče: »La camicia dell' uomo contento«.

V nedeljo, 20. decembra ob 11.00 / Otroško gledališče: »Varietà prestige«.

Stalno gledališče FJK Rossetti**Dvorana Bartoli**

Danes, 13. decembra ob 21.00 / Claudio Magris: »Il Conde«. Ponovitve: v torek, 15. ob 21.00, v četrtek, 17. ob 21.00, vsoboto, 19. ob 21.00 ter v nedeljo, 20. decembra ob 17.00.

Danes, 13. decembra ob 21.00, / Claudio Magris: »Le Voci«. Ponovitve: v torek, 15. ob 17.00, v sredo, 16. ob 21.00, v petek, 18. ob 21.00, v soboto, 19. ob 17.00 in v nedeljo, 20. decembra ob 21.00.

V sredo, 16. decembra ob 20.30 / Luigi Pirandello: »Il piacere dell' onestà«, režija Fabio grossi. Nastopajo: Leo Gullotta, Martino Duane, Paolo Lorimer, Mirella Mazzaranghi in Valentina Beotti. / Ponovitve: v četrtek, 17. ob 16.00 in ob 20.00, v petek, 18. in v soboto, 19. ob 20.30 in v nedeljo, 20. decembra ob 16.00.

GORICA**Kulturni dom**

V petek, 18. decembra ob 20.30 / furlanska skupina Trigeminus iz Vidma predstavi: »SOS - fasin une ridade ma pensin parsore«.

SLOVENIJA

TOLMIN**Kinogledališče**

V torek, 15. decembra ob 20.00 / David Mamet: »Bostonska naveza«.

LJUBLJANA**SNG Drama****Veliki oder**

Jutri, 14. decembra ob 19.30 / Bernard-Marie Koltès: »Roberto Zucco«. / Ponovitve: v sredo, 16., v četrtek, 17., v ponedeljek, 21. v torek, 22. in sredo, 23. decembra ob 19.30.

V torek, 15. decembra ob 16.00 / Andrej Rozman Roza in Davor Božić: »Neron«. / Ponovitve: v soboto, 19. decembra ob 19.30.

V petek, 18. decembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

Mala drama

V torek, 15. decembra ob 10.00 / Andrej Rozman Roza: »Kako je Oskar postal detektiv«. Ponovitve: v sredo, 16. v četrtek, 17. in v petek, 18. decembra ob 10.00.

V sredo, 16. decembra ob 20.00 / Yasmína Reza: »Bog masakra«.

V četrtek, 17. decembra ob 20.00 / Julijan Barnes: »Prerekanja«.

V petek, 18. decembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II / Igra«.

V soboto, 19. decembra ob 20.00 / Dušan Jovanović: Življenje podeželskih plejbojevpo drugi svetovni vojni«.

V torek, 22. decembra ob 18.00 / Yasmína Reza: »Art«.

V sredo, 23. decembra ob 20.00 / Milena Marković: »Barčica za punčke«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 12. decembra ob 19.30 / Steven Sater, Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. Ponovitve: v ponedeljek, 14. ob 19.30 in v sredo, 16. decembra ob 19.30.

V nedeljo, 13. decembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in po-zirtja«.

V torek, 15. decembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne in Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče« / Ponovitve: v sredo, 16. ob 11.00, v četrtek, 17. ob 19.30 in v soboto, 19. decembra ob 19.00.

V petek, 18. decembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander in Fred Ebb: »Kabaret«.

V ponedeljek, 21. decembra ob 19.30 / Steven Sater, Duncan Sheik: »Pomladno prebujenje«. / Ponovitve: v torek, 22. decembra ob 15.30 in ob 19.30.

VESELI DECEMBER - Slovenska prestolnica je že praznično okrašena

Ljubljano bodo razveselili glasbeniki in glasbene skupine, zlasti na prelomu leta

Decembra meseca je mestno jedro Ljubljane očarljivo. Zlasti območje pri Tromostovju ob Ljubljani je z božičnimi dekoracijami res prijetno in vredno ogleda. Tako imenovani »veseli december« pa je tudi z glasbenega vidika zelo živahen s številnimi brezplačnimi koncerti, ki na prehodu iz starega v novo leto kratkočasijo tako Ljubljančane kot številne turiste.

Lučke, ki krasijo Ljubljano, so se prižgale 3. decembra. Praznična osvetlitev je letos različna, saj gre za pravo umetnostno delo z naslovom »Rojstvo oblik« priznanega slovenskega umetnika Zmaga Modica.

Na Cankarjevem in Petkovškovem nabrežju ter na Prešernovem trgu bo do 2. januarja Praznični sejem z božično okrašenimi stojnicami, ki bodo mimoidočim nudile tako praznična darila kot bogato gostinsko ponudbo. Kozarček kuhanega vina ali vročega čaja pa v mrzlih decemberskih večerih res prija.

Koncertni veseli december se bo začel 24. decembra, ko bo na Mestnem trgu vsakoletni božični koncert, priložnost, da se prisluhne vrhunkim slovenskim glasbenim izvajalcem. Tokrat bodo od 17. ure dalje nastopili

Katrinas in nato Matjaž Robavs & Band.

Glasbeni program na Prešernovem trgu - Osrednje prizorišče koncertov bo kot običajno Prešernov trg, kjer bodo glasbo v živo začeli igrati okrog 20. ure. Tu bo čast uvodnega koncerta doletela priznana hrvaško pop pevko Severino, ki bo nastopila v soboto, 26. decembra. Dan kasneje bosta na oder stopili dve skupini, najprej Modrijani, nato še Čuki. Popolnoma slovenski bo večer 28. decembra, ko bosta pred množico poslušalcev prepevala svoje uspešnice Alya in Jan Plestenjak, morda najbolj priljubljena pevca med mlajšo slovensko publiko. Pravi glasbeni žur bo nedvomno v torek, 29. novembra, ko bosta prepevala na Prešernovem trgu Nuša Derenda in skupina Kingston. 24 ur kasneje, 30. decembra, bo na vrsti Rebeka Dremelj, ki ji bodo priskočili na pomoč člani hrvaške skupine Karma. Prvega januarja ne bo časa za počitek, ker bosta na tem trgu v živo nastopali najprej Natalija Verboten potem pa člani skupine Šank Rock. Zaključni večer bo v znamenju prijetne glasbe iz območja nekdanje Jugoslavije, saj

dob in Sovodnje nastopa »Orkester harmonik Synthesis 4«.

V torek, 15. decembra ob 20.30 / »Go Gospel 2009« koncert »A dream for Christams« s skupino Cadmos Ensemble & Pleidi.

SLOVENIJA

NOVA GORICA**Kulturni dom**

V petek, 18. decembra ob 20.15 / »Go Gospel 2009« nastopa skupina »Wanda Trend« (ZDA).

KOMEN**Vaški dom (Gorjansko)**

V soboto, 19. decembra ob 20.00 / »Božični koncert«. Nastopajo MePZ Gorjansko: Goran Ruzzier - dirigent in basist in Beatrice Zonta, klavir, MePZ SEDEJ Števerjan: Aleksandra Pertot - dirigentka.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Jutri, 14. decembra ob 19.30 Gallusova dvorana / Vlado Kreslin: »Poezije«. / Ponovitve: v torek, 15. in v sredo, 16. decembra ob 19.30.

Kino Šiška - Prostor urbane kulture

V torek, 15. decembra ob 19.00 / nastopa skupina Noctifera / predstavitev nove plošče "Death Culture" / Nastopata še skupini: Dickless Tracy in Mordenom.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Narodna in študijska knjižnica: do 10. februarja 2010 je na ogled razstava Tanje Kralj »Mandale«. Urnik: ob delavnikih od 9. do 18. ure.

Galerija Narodnega doma: do 18. decembra je na ogled razstava, društva za umetnost KONS, pod naslovom »Črno - belo«. Urnik: od ponedeljka do petka ob 17.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah zaprto.

Tržaška knjigarna: je na ogled razstava Deziderija Švara pod naslovom: »Nenapisana pisma«. Urnik: od 8.30 do 13.00 in od 15.30 do 19.00. Zaprto ob nedeljah in ponedeljkih.

bo 2. januarja prepeval v Sloveniji zelo priljubljen Hari Mata Hari.

Glasbeni program na Pogačarjevem trgu - Novost letošnjega veselega decembra je glasbeni oder na Pogačarjevem trgu, kjer se bodo zvrstili znani slovenski predstavniki t.i. narodno zabavne glasbe. Tu bodo koncerti že od 16. ure dalje. V ponedeljek, 28. decembra, se bodo na odru zvrstili ansambla Mladi Godci in Ceglarij ter Iris in Niki. V torek bo v ospredju ansambel Bohpomegej ter Tammy, Gašper Rifelj in 4Play. Zadnji večer, 30. decembra, bodo nastopali: ansambel Zarja, Veseli Begunčani, Jernej Dermota in skupina Extrem.

Silvestrovanje - Poglavlje zase je seveda najdaljša noč v letu. Ljubljana ponuja za silvestrovanje kar štiri različne lokacije z vrhunskimi glasbenimi izvajalci.

Prešernov trg – Na tem trgu je program zasnovan tako, da lahko koncerte poslušajo vse generacije. Tokrat bodo skandirali ure med letoma 2009 in 2010 naslednji izvajalci: skupina Tabu, Alenka Godec s skupino, skupina Victory in nazadnje Daniela. S Prešernovega trga pa imamo

tudi najlepši razgled na Ljubljanski grad, in to bo tik po polnoči tudi pomembno.

Mestni trg – Za zahtevnejše občinstvo je idealna lokacija Mestni trg, kjer bodo nastopili res izvrstni glasbeni izvajalci. Organizatorji so se tokrat zelo potrudili in v Ljubljano privabili Stare Mačke, skupino Eroika in Manco Izmajlovo.

Pogačarjev trg – Kot smo že omenili, je Pogačarjev trg novost, kjer bo v ospredju narodnozabavna glasba. Za Silvestrovo bodo na oder stopili Vili Resnik, skupina Krila in Ansambel Bratov Poljanšek.

Križanke – Silvestrovanje v Križankah je namenjeno vsem tistim, zlasti mladim, ki uživajo ob poslušanju alternativne rock glasbe in poskakovanju pred odrom. V Križankah bodo nastopili Incurabili, Muškat Hamburg, R5PS, Slon in Sadež, Metalsteel + James Riviera.

Seveda ne more biti novega leta brez tradicionalnega ognjemeta. In minuto po polnoči bo 1. januarja z Ljubljanskega gradu ognjemet razsvetil celotno Ljubljano in tako označil vstop v novo leto.

I. F.

fik. Odprto od 10.00 do 14.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 18.00, ob ponedeljkih zaprto.

Štorževa galerija (Štanjel 29): je na ogled razstava Antona Rupnika »Olja na platnu«.Razstava je na razpolago do aprila. Urnik: odprta v sobota, nedelja in praznikih ter po dogovoru tudi ostale dneve.

Galerija Pri Valetovih: je na ogled razstava Akademije Lepih umetnosti iz St. Petersburga.

Stolp na vratih: je na ogled razstava Vesne Gorjan: »Olja in mozaiki«.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: do 20. decembra je na ogled razstava risb in slik Zlatka Boureka. Urnik: od torka do petka med 8. in 17. uro, ob nedeljah med 15. in 18. uro, zaprto ob ponedeljkih, sobotah in praznikih.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. Gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Galerija CD: do 15. decembra bo na ogled razstava Dušana Tršarja pod naslovom "Retrospektivna kiparska razstava".

Mala galerija: do 20. decembra je na ogled fotografska razstava Benke Pulko pod naslovom: »Črno-bela mavrica«.

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (12. 12. 2009)

Vodoravno: Katinara, kemija, analitik, Ararat, Karolina, nara-va, aga, čankar, kol, R.N., Lat-tuada, R.A., patron, T.N., Bonn, Mamolo, K.I., sorit, His, Kubanke, ska, Berlusconi, Rab, Andi, alarm, abortivum, Z.E., Ta, rom, Bologna, alabaster, ogorek, Raeder, Solkan, Dinaridi, redkost, Arij, A.J., Iften, Il, ahat, rast; *na sliki:* Humbert Mamolo.

TVOJA DEŽELA POSEBNOSTI.

OD LETA 1963 DALJE BOLJ ODGOVORNI

Posebni Statut Avtonomne Dežele Furlanije
Julijske krajine določa, da je Dežela upravičena
do stalnih deležev pomembnejših državnih
davščin, vplačanih na deželnem ozemlju.

Deželi pripada 45% prejemkov od davka IRES,
60% od davka IRPEF, 91% DDV-ja in 90% davka
na porabo tobačnih izdelkov.

Z ustvarjenimi prihodki Dežela skrbi za storitve
na področju deželnega zdravstva, za storitve za
pomoč občanom, za vzdrževanje cest in za kritje

stroškov za lokalni javni prevoz, za financiranje
aktivnosti svojih Krajevnih ustanov, za podporo
podjetij in kmetijstva na deželnem ozemlju,
za področja izobraževanja, kulture, turizma in
športa, za zaščito teritorija s ciljem varnosti in
preventive, za razvoj dela in pomoč družinam.

REGIONE AUTONOMA
FRIULI VENEZIA GIULIA